The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — Z. Kēlere, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647, U. S. A.
SATURDAY, JUNE 10, 1967

LATVIJA AMERIKĀ

46. N-RS SESTDIENA, 1967. GADA 10. JŪNIJS 17. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Nujorkas redakcijas vadītāja V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja Z. KĒLERE
2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill. 60647, U. S. A., tālrunis 486—8975

Sveicam jubilejā!

PROF. DR. ARNOLDS SPEKKE 80-GADNIEKS

Latvijas sūtnis Amerikas savienotajās valstīs profesors Dr. Arnolds Spekke 14. jūnijā pārkāpj 80 gadu slieksni. No šī gaŗā mūža vairāk nekā 50 gadi veltīti zinātnei un pāri par 30 diplomātiskajam darbam. Tas ir ļoti gaŗš darba cēliens viena cilvēka dzīvē, kas ziedots savai tautai, tās godam un slavai.

Jubilāra zinātniskais darbs sākās 1915. gadā pēc Maskavas universitātes beigšanas un turpinās vēl šodien, un šķiet, ka mūsu tautai nav otra zinātnieka, kas, darbodamies divās nozarēs — romāņu filoloģijā un vēsturē, būtu sarakstījis tik daudz publikāciju citu tautu — italiešu, vācu, krievu, franču, angļu un citās valodās.

Savu ietekmi Dr. A. Spekke atstājis arī mūsu valsts trīs ļoti respektējamās mācību iestādēs Rīgas 1. valsts ģimnazijā (kur bija direktors no 1920.—1922. gadam), Franču institūtā (viņa ietekmē tas dibināts) un mūsu valsts universitātē, izaudzinot veselu jaunu romāņu filologu paaudzi, laikā no 1920.—1933. gadam būdams universitātes docents, profesors, dekāns un prorektors. Kā zinātnieks Dr. A. Spekke godā turējis mūsu tautas vārdu arī vairākās starptautiskās zinātniskās konferencēs un kā viesis-profesors citu zemju universitātēs. Bijis arī vairākkārt zinātniskos komandējumos ārzemēs. Līdz 1924. gadam viņa uzmanība vairāk pievērsās italiešu, pēc tam Rīgas humānistiem. Pēc Dr. phil. grada iegūšanas mūsu universitātē 1927. gadā jo plaši sāka pavērties A. Spekkes zinātnisko publikāciju ceļi. Viņam ir ap 100 zinātnisku darbu, kuŗi veltīti romāņu viduslaiku literātūrai, humānistiem, ikono- un kartografiskiem darbiem un izcilā vērtējumā mūsu vēsturei. Viņa diždarbs — Latvijas vēsture — vispirms sarakstīts italiešu valodā, pēc tam tikai izdots latviešu un angļu valodā. Spekkem arī pieder daudzi publicējumi tieši politiskajā laukā, galvenokārt skaŗot Baltijas un Latvijas problēmas.

Dr. A. Spekki 1933. gadā iecēla par Latvijas sūtni Itālijā, Bulgārijā, Grieķijā un Albānijā. Viņa amata sēdeklis bija Romā, kur viņš palika līdz 1954. gadam. Pēc Latvijas okupācijas un sūtniecības likvidācijas 1940. gadā Dr. A. Spekke izbaudīja visas trimdas grūtības, pārdzīvoja otra pasaules kaŗa postu Itālijā, dzīves iztiku pelnīdams kā reportieris, bibliotēkārs un citos darbos, tai pašā laikā palikdams uzticīgs savas valsts pārstāvja darbam, neatlaidīgi apellēdams, kur vien iespējams, mūsu valsts brīvības atgūšanas centienu labā. Šajos pirmajos trimdas gados viņš daudz piestrādāja pie jau minētās Latvijas vēstures sarakstīšanas.

Visos savos darbos Dr. A. Spekke uzsvaru licis uz Latvijas un Austrumeiropas likteņu iztirzāšanu, tā arvien atgādinādams mūsu tautai nodarītās pārestības un nozieguma pret tās tiesībām dzīvot brīvībā.

Kad 1954. gadā atbrīvojās Latvijas sūtņa postenis Vašingtonā, šim amatam izraudzīja prof. Dr. Arnoldu Spekki. Tā paša gada martā jaunais Latvijas diplomātiskais pārstāvis ieradās ASV galvaspilsētā, lai uzņemtos grūtāko, bet reizē arī interesantāko pārstāvības amatu Latvijas diplomātiskajā vēsturē. Ja Latvijas diplomātiskā pārstāvība vēl šodien var pilnā un atzītā mērā darboties Vašingtonā, ja Latvijas valsts juridiskais stāvoklis arvien vēl ir okupētas zemes stāvoklis, t.i. ASV joprojām neatzīst Pad. savienības pretenzijas uz mūsu zemi, tad nav šaubu, ka tas lielā mērā ir jubilāra mākas un varēšanas sasniegums.

Dr. A. Spekke arī savos Vašingtonas gados ļoti intensīvi strādājis zinātniskajā laukā, un viņa pēdējos gados publicētie darbi vēstures, politiskos un citos jautājumos lielā mērā palīdzējuši mūsu tautas tiesību un likteņa izvērtēšanā. Bieži vien tur, kur nav bijis iespējams runāt diplomāta valodā, viņš varējis runāt kā zinātnieks. Jubilārs pēc Latvijas sūtņa Lielbritanijā K. Zariņa nāves ir arī mūsu diplomātiskā korpusa šefs, reizē ar to arī mūsu valsts neatkarības pirmais reprezentants.

Savā gaŗajā dzīves pieredzē Dr. A. Spekke mēdzis ļoti bieži dalīties ar savas tautas piedzīvojumiem trimdā. Viņa mīlestība uz jaunatni palikusi nemainīga kopš jaunības gadiem skolotāja gaitās un vēl šodien latviešu jaunatnes aprindās viņš vienmēr bijis silti apsveikts runu teicējs un padomu devējs. Tāpat gaŗā mūža sabiedriskā un politiskā pieredze viņu vienmēr nostādījusi mūsu trimdas vadības centrā; viņa mierīgā un ļoti apsvērtā pieeja dažādu jautājumu risināšanā bijusi paraugs darbiem, kuŗi jāveic mūsu nelaimīgās tautas labā.

Savus padomus un labvēlību Dr. A. Spekke nekad nav liedzis arī Daugavas Vanagu organizācijai, kuŗas ASV daļa viņu 1965. gadā vienprātīgi ievēlēja par savu goda priekšnieku, bet gadu vēlāk — visas pasaules DV saime — par savu goda biedru.

Liels atbalsts jubilāram bijusi viņa dzīvesbiedre, kuŗa, līdzās stāvēdama Latvijas diplomātam citu valstu vadītāju pieņemšanā un pildīdama namamātes pienākumus Latvijas sūtniecībā, ar savu latvisko sirsnību un saviem latviešu tautās tērpiem bijusi jaukākā mūsu tautas gaŗa un kultūras paudēja. Ja pasaules likteņi būtu vairāk saudzējuši Spekkes ģimenes atvases, tad būtu vietā arī tām še veltīt dažus vārdus.

Dzimis Vecmuižas pagastā, Dr. A. Spekke paņēmis dzīvē līdz Zemgales bajārisko garu, un viņa vēriens, pieejot lietām un darbiem, liek arvien to apbrīnot un cienīt.

Daugavas Vanagu saime sirsnīgi sveicina mūsu izcilo valsts pilsoni lielajā jubilejā un novēl vēl ilgus gadus strādāt Latvijas labā, tāpat kā līdz šim ceļot godā un slavā mūsu tautu un tēvzemi.

Vilis Hazners

Kanadas ģenerālgubernātors sveicina latviešus

Latviešu kreditsabiedrību apvienības valdes priekšsēdis Adolfs Svenne saņēmis no Kanadas ģenerālgubernātora R. Mičenera šāda satura vēstuli:

„Bija ļoti patīkami atkal kaut ko dzirdēt no maniem latviešu draugiem.

Mana dzīvesbiedre un es sirsnīgi pateicamies Jums par Jūsu 17. aprīļa vēstuli, kuŗa mums deva daudz prieka un uzmundrinājuma, pārņemot jaunos amata pienākumus.

Lūdzu pieņemt mūsu siltu pateicību un nodot to arī Jūsu darbiniekiem.

Sirsnībā — Rolands Mičeners."

Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītājs prof. Dr. A. Spekke, kas 14. jūnijā atskatās uz 80 mūža gadiem, DV Ročestras apvienības 15. gadasvētkos uzrunā jubilejas mielasta dalībniekus. No viņa pa kreisi — DV Ročestras apvienības priekšnieks K. Serdāns, pa labi — ASV vanadžu priekšniece V. Freija un ASV zemes valdes vicepriekšsēdis A. Valters. Foto: J. Gailītis

Zviedru žurnālista politiskās situācijas vērtējums

„UTANTA LAIKĀ STRAUJI KRITIES APVIENOTO NĀCIJU POLITISKAIS PRESTIŽS"

Austrālijā 5 nedēļu ilgā apciemojumā pašreiz atrodas divi Zviedrijas valsts radiofona un televīzijas darbinieki — 45 gadus vecais latvietis Ilgars Linde, mūsu pazīstamā rakstnieces Kristaņa Lindes dēls, kas ir zviedru valsts radiofona un televīzijas sabiedrības ziņu raidījumu galvenais producents, un zviedru radiofona un televīzijas ārlietu redaktors Henrijs Christensens. Ilgars Linde apciemojumā ieradies, lai sagatavotu divas filmu reportāžas. Henrijs Christensens pieskaitāms tiem Eiropas žurnālistiem, kas politiskajās atualitātēs vislabāk informēti. Viņš sastapis un intervējis lielāko daļu Eiropas valstu politisko vadītāju. Melburnā viņu savukārt intervējis „Austrālijas Latvieša" izdevējs un redaktors Emīls Dēliņš, kas savu sarunu, kuŗa izveidojās kopīgā reportāžas braucienā ar ievērojamo zviedru redaktoru, publicējis sava laikraksta 2. jūnija numurā. Henrija Christensena domas dažādos politiskos jautājumos var interesēt arī mūsu lasītājus, tādēļ pārņemam „Austrālijas Latvieša" publicējumu.

„Kādi, pēc jūsu ieskatiem, ir tie faktori, kuŗi pašreiz visasāk un viskrasāk ietekmē politiskos notikumus brīvajā pasaules daļā?" bija pirmais E. Dēliņa jautājums zviedru redaktoram H. Christensenam.

— Tādi vispirms ir divi: Vietnamas konflikts un saspīlējums Vidējos austrumos.

„Kādas ir jūsu domas par Vietnamas kaŗu?"

— Vietnamas konflikts ir viens no iemesliem, kādēļ pašreiz esmu Austrālijā. Mēs nesen noraidījām programmu par Vietnamu, tagad mūsu uzdevums ir tvert šo problēmu dziļumā un izvērtēt, kā šis konflikts ietekmējis vispārējo politisko un stratēģisko situāciju Klusā okeāna rajonā, tātad — arī Austrālijā. Domāju, ka Vietnamas kaŗš sevišķus pārsteigumus vairs nevar radīt, jo ASV iesaistīšanās konfliktā nozīmē, ka Dienvidvietnamu militāri sakaut vairs nav iespējams. Protams, ir cits jautājums, cik ilgi ciņas vēl turpināsies. Domāju, ka labākais, uz ko Rietumi var cerēt, ir Korejas tipa situācijas izveidošanās Vietnamā, ar nostabilizētu teritorijas sadalījumu divās daļās. Saprotams, būtu jau patīkami un vēlami redzēt stāvokļa neitralizēšanos un politiskā sprieguma atslābumu visā Dienvidaustrumāzijā, bet grūti iedomāties praktiskas iespējas šai ziņā.

„Apvienoto nāciju ģenerālsekretārs Utants nesen izteicās, ka konflikts Vietnamā nopietni draud izraisīt trešo pasaules kaŗu. Ko jūs par to sakāt?"

— Jūsu vietā es pārāk daudz vērības nepiešķirtu Utanta vārdiem. Pašreizējais Apvienoto nāciju ģenerālsekretārs nav persona, kuŗu varētu salīdzināt ar viņa priekšgājējiem. Viņa politiskais redzes aploks līdzinās, teiksim, pamatskolas skolotāja līmenim. Diemžēl jāsaka, ka viņa laikā strauji krities arī viss Apvienoto nāciju politiskais prestižs.

„Pirms dažiem mēnešiem jūs apmeklējāt vairākas Vidējo austrumu zemes. Ko varat teikt par stāvokli tur?" (Še jāuzsver, ka H. Christensens savas domas izteica pirms kaŗa sākšanās Vidējos austrumos! — Red.)

— Vidējo austrumu zemes ir otrs politiskā saspīlējuma avots pasaulē un nav nemaz mazāk nopietni par Vietnamas konfliktu. Neaizmirsīsiet, ka Vidējie austrumi atrodas klasiskajos trīs kontinentu krustceļos un piedevām pārvalda bagātus naftas avotus, no kuŗiem, starp citu, nafta plūst arī uz Austrāliju. Vidējie austrumi ir Eiropas pievārtes klasiskā pulvera muca, un arabu tieksmes uz Izraēlas iekaŗošanu katru brīdi šai mucā var iemest degošu sērkociņu. Arābu valstis nekad nav atteikušās no saviem Izraēlas iekaŗošanas plāniem. Visās apkārtējās arabu zemēs — no Ēģiptes līdz Irakai — eksistē un darbojas dažādas Izraēlas atbrīvošanas līgas un organizācijas, kuŗas nebūt nav aizmirsušas arabu sakāvi 1956. gadā.

„Kāds ir Izraēlas un arabu valstu militāro spēku samērs?"

— Par to runājot, visprms jāatceras, ka, piemēram, Rietumjordāniju no Vidusjūras šķir nepilnas 20 jūdzes Izraēlas territorijas. Nav vajadzīgs daudz spēka, un pārsteiguma, lai šo territoriju pārgrieztu divās daļās. Visi Vidējie austrumi vārda tiešajā nozīmē čum un mudž no ieročiem. Es uzsveru — no moderniem ieročiem. Izraēlai ir moderni franču tipa iznīcinātāji, bet arabiem — pēdējās krievu parauga lidmašīnas. Bagdadē,

(Nobeigums 8. lpp.)

Jāzeps Grodnis

Par kādu cenu?

Pašreizējais konflikts Vidējos austrumos atsvaidzina atmiņas par aukstā kaŗa taktiku pirms dažiem gadiem. Tas ir tipisks konflikts iepriekšējiem un turpinās ar dažu gadu pārtraukumiem jau vairāk nekā 15 gadu.

Staļins un viņa pēcteči Maskavā nesenā pagātnē kāpināja aukstā kaŗa politiku, radot reizē divas sadursmju vietas atsevišķās pasaules daļās. Katra izraisītā konflikta laikā, Berlinē vai citur, Pekinga uz Maskavas vēlēšanos uzsāka uzbrukumus Formozai (nacionālistu Ķīnai) piederošajām saliņām. Katram šādam konfliktam sekoja sarunas pie konferenču galdiem, un visos gadījumos komūnisti ieguva pa mazai saliņai (Matsu u. c.), kā arī citas politiskas koncesijas. Tā tas noticis visu laiku pēc otra pasaules kaŗa. Komūnisms uzbrūk, bet brīvā pasaule atkāpjas, zaudējot vienu pozīciju pēc otras. Vēl pirms gada Pekinga prasīja Maskavai radīt otru fronti Berlinē, lai atvieglotu komūnistiem uzvaru Vietnamā. Jātic, ka pirms šīs ziņas presē Maskava slepeni spiedusi Pekingu radīt otru fronti pret Formozu. Ievērojot pēdējo gadu sliktās attieksmes starp Maskavu un Pekingu, šī taktika tomēr vairs nefunkcionē.

Šobrīd Kremlis atradis vajadzīgo vīru — Ēģiptes prezidentu Naseru, kā arī ASV vienīgais [illegible] spēka uzsākšanā otrā vietu — Izraēlu. Ja kādreiz vajadzēs sākt trešo pasaules kaŗu, labākā vieta pasaulē tā uzsākšanai būs Vidējie austrumi. Pašreizējos apstākļos paliekoša miera Vidējos austrumos nekad nebūs, jo to uztur mākslīgi ar dolaru palīdzību. Tik ilgi, kamēr koeksistence abu lielo varu starpā ir izdevīga un ienesīga, Vidējos austrumos uztur militāri līdzsvarotu stāvokli, bet brīdi, kad Maskava jutīsies droša par uzvaru arī lielā konflikta gadījumā, tā apbruņos arabu tautas, un tās mēģinās iedzīt Izraēlas valdniekus jūrā. Tad sāksies trešais pasaules kaŗš. Pasaulē ir arī citas rūgstošas un gruzdošas vietas lielā konflikta uzsākšanai.

Vai neliekas savādi, ka amerikāņi Vietnamas kaŗā vaino tikai Ziemeļvietnamu un Pekingu, bet pilnīgi noklusē Maskavu, kaut visiem ir skaidrs, ka Vietnamas kaŗš ir Maskavas radīts, atbalstīts un kāpināts? Maskava arī var priecāties par panākumiem Vietnamas kaŗā. Tā pārdod Ziemeļvietnamai novecojušos Mig-tipa iznīcinātājus, raķetes un citus kaŗa materiālus, bet saglabā savas armijas dzīvo spēku un reizē stiprina valsts saimnieciskos pamatus. Turpretim ASV, pārdodot Dienvidvietnamai vecos ieročus, pati noasiņo Vietnamas džungļos un pilda kapitālistu kabatas. Amerikāņiem kaŗš Vietnamā izmaksā vairāk nekā 1 biljonu dolaru mēnesī. Maskava priecājas un smej acīs Vašingtonai, kad tā pa dažādiem ceļiem līdz Maskavas palīdzību piedabūt Ziemeļvietnamu pie miera sarunu galda... Patiešām jāsaka: prātīgi, nāc mājās!

Lai atvieglotu ziemeļvietnamiešu ciņu Dienvidvietnamā, Maskava tagad rada otru fronti Vidējos austrumos. Maskavas uzdevumā Ēģiptes prezidents Nasers sācis rikoties. Ja Maskava nestāvētu viņa aizmugurē, Nasers neiedrošinātos spēlēt drošā vīra lomu, jo arabu tautas sava vēja vīmanes spēka uz nekāri nespētu nopietnā kaŗā uzvarēt. Jāšaubās, vai tās spētu bez palīdzības no ārienes sakaut pat mazo Izraēlu! Nav tomēr jāaizmirst, ka mazā Izraēla ir „pasaulē" lielvalsts. Maskava zina ļoti labi, kas visvairāk ievaino Vašingtonas politiku. Vai šodien visa brīvā pasaule nav sacelta kājās? Vai prezidenti un viņu diplomāti nelido kā lidojoši šķīvji vai raķetes no vienas pasaules malas uz otru? Vai visās auditorijās nebrēc par Nasera agresiju? Lūk, „pasaule" iet bojā!... Cik daudzas mazas valstiņas Eiropā u. c. komūnisms nav okupējis un iznīcinājis, Vašingtonai miegā žāvājoties un neatplešot pat muti? Ar Izraēlu — ar šo „pasauli" — ir citādi...

Pašreizējais Vidējo austrumu konflikts izbeigsies tāpat kā visi iepriekšējie — pie sarunu galda. Šis konflikts neizraisīs pasaules kaŗu. To varētu izraisīt vienīgi Maskava, bet tā pārāk labi zina, ka šobrīd lielajā sadursmē būtu zaudētāja.

Dodiet Maskavai vēl kādus 10 gadus. Amerikāņi taču mirst Vietnamā tik un tā un tas notiek pēc Maskavas gribas. Kam šodien kalpo Vašingtonas politika? Jautājums šodien ir tikai viens, un proti: par kādu cenu Nasers rikojas? Cik viņš iegūs saimnieciskajā plāksnē? Vai tas viņam palīdzēs arī politiskajā laukā? Vai Nasers spēs tagad un nākotnē apvienot visus arabus? Līdz šim arabu apvienošana neveicās. To stipri traucēja ASV saimnieciskā palīdzība dažām arabu valstīm. Galvenais jautājums tomēr ir: vai un kad Pad. savienība būs ar mieru sēsties pie sarunu galda „četru lielo" sastāvā? Ja Maskava to darīs, tad — par kādu cenu? Maza tā nebūs.

Grūti ticēt, ka ASV par mieru Vidējos austrumos samaksātu ar politisko un militāro zaudējumu Vietnamā. Bez koncesijām tas nenotiks. To rādīs nākotne.

Pamiers sācies, bet kaŗš turpinās...

No visām Arabu līgas valstīm, kas pieteica kaŗu Izraēlai, aktīvi tajā piedalījušās tikai Jordānija, Sīrija un Ēģipte. Un visām trim jau kaŗa pirmajās dienās bija dota iespēja šo savu pārsteidzību nožēlot...

Nasera cerības uz arabu vienotību nepiepildījās. Kaŗam sākoties, — lai ko Pad. savienība arī apgalvotu, tas sākās Nasera iedomīgās diktātūras dēļ, — vēsture atkārtojās un ciņu norise pieņēma 1956. gada raksturu. Lai sakautu arabus trīs frontēs, Izraēlai šoreiz nevajadzēja nedz angļu, nedz franču palīdzības. Tās motorizētās vienības vispirms sakāva Jordāniju, sasniedza Akabas līci un, kaŗam turpinoties sasniegtu arī Kairo un Damasku.

Apvienotās nācijas mēģina iejaukties, bet bez cerētajiem panākumiem. Tiesa, ar Jordāniju pamiers gan panākts, bet tikai tādēļ, ka Izraēlai trīs dienu laikā izdevies sakaut Jordānijas armiju. Nasers Apvienoto nāciju rezolūcijām tomēr nepadodas un nolēmis cīnīties. Tas viņam nākšies ļoti grūti, jo Ēģiptes armija ir gluži pretējās domās.

Pēc AN ģenerālsekretāra Utanta fiasko ar starptautiskās policijas armijas atvilkšanu Apvienotās nācijas Vidējos austrumos nav spējušas panākt nekā cita, kā vienīgi apliecināt savu absolūto nevarību. Pamieru ar Jordāniju panāca bez Apvienoto nāciju palīdzības. Ēģipte, Sīrija un Iraka līdz šim pamiera piedāvājumus ignorējušas, lai tie būtu nākuši no Izraēlas vai Apvienotajām nācijām.

Interesanti vērot, ka AN drošības padomē par vēlāko pamiera prasītāju izvirzījusies Pad. savienība, kuŗai kārtējo reizi nācies atzīt, ka Vidējos austrumos tā nespēj iespiesties. Šai gadījumā pat nebija nepieciešama sabiedroto iejaukšanās.

AN drošības padome Vidējo austrumu kaŗu nespēja aizkavēt. Ģenerālsekretāra Utanta nevienam nepaziņotā ricība — atsaukt starptautisko policijas armiju — saspīlējumu pārvērta militārā sadursmē. Tagad Apvienotās nācijas nav spējīgas kaŗu Vidējos austrumos apturēt. Tās var pēc patikas pieņemt dažādas rezolūcijas, bet, kā redzams,

(Nobeigums 8. lpp.)

PULCĒSIMIES Baltijas tautu federācijas Kanadā rīkotajā

14. JŪNIJA SĒRU AKTĀ TORONTO

trešdien, 14. jūnijā, plkst. 8 vakarā Ītona auditorijā!

Baltiešu kaŗa veterānu organizētā **demonstrācija - motorkāde** sāksies plkst. 7 vakarā CNE laukumā. Motorkādes dalībniekiem pie Ītona auditorijas būs rezervētas automašīnu novietošanas vietas.

Lestera - latviešu dziesmu dienu pilsēta

MARGARITAS AUSALAS RAKSTS PAR PILSĒTU, KURĀ 10. un 11. JŪNIJĀ NOTIEK ANGLIJAS LATVIEŠU 8. DZIESMU SVĒTKI

Pa klusu ceļu pašā pilsētas vidū, ko apēno abās pusēs slaidi koki, pa šo veco romiešu ceļu, ko tagad lesterieši sauc par New Walk, kas noliegts visiem ratiem un riteņiem, var ieiet zaļajā Viktorijas parka mauru plašumā. Te pret debesīm paceļas Lesteras (Leicester) pieminas arka, kas vislabāk redzama no Universitātes ielas puses. Te arī ziedu apstādījumu plašo rakstu klāstos, no visām pusēm apņemta, atrodas Demonfora aula gaišā celtne, kas šķietami viegli savas fasādes kolonnās tur jumta trijstūri, tā ka šai zīdos iegrimušajā vieglumā gandrīz aizmirstas, ka ar savām lielajām ērģelēm un labo akustiku tā reizē var pulcināt ievērojamu skaitu apmeklētāju savās 3500 sēdvietās.

Man viss tas saistās ar latviešu dziesmu gavilēšanu, latviešu valodas čalām, latviešu zēnu un meiteņu déju ritēšanu pār koši zaļo parka mauru, mūsu tautas tērpu košumam plandot un vainagiem mirdzot. Tā es dziesmu svētku laikā pirmo reizi iegriezos Lesterā, šai vecajā Vidusanglijas pilsētā, kas, varbūt, ir ieguvusi vislielāko labklājību un veselību saviem iedzīvotājiem, reizē būdama visangliskākā no visām pilsētām un glabādama lepni gadsimtu vēstures mantojumu. Nav arī latviešu vidū neizprotama šī Lesteras saistīšana ar mūsu dziesmām gaišā aula cildenumā, jo dziesmu svētki te notiks jau trešo reizi.

Bet, pieminot svētku aulu ar Demonfora vārdu, pāršķiras gadsimtu dūmaka un atklājas Lesteras vēstures varenība, jo tas bija Simons Demonfors, kas, saņemis gūstā karali un viņa dēlu, Lesteras pili 1349. gadā sasauca pirmo rēgulāro Anglijas parlamentu un no šejienes valdīja pār zemi un, pats francūzis būdams, lika pamatus angļu demokratiskajai brīvībai.

Patiesībā Lestera bija jau vērā ņemama pilsēta, kad še ierada dās romieši, par ko liecina vēl nesen izdarītie izrakumi. Tomēr šī gaišā un spodrā pilsēta, kas izdevusi miljonu mārciņu, lai nojauktu mājas pusotras jūdzes garumā un izveidotu plašu ielu ar impozantām celtnēm, no kurām plaši pazīstama ir Lesteras prefektūra, kas šādā pašā veidā ir kārtojusi savu 200 jūdžu garo ielu tīklu, paplašinot un iztaisnojot, izbēgot no citu lielo pilsētu šauro ielu sastrēgumu, kas devusi saviem pilsoņiem 1000 akru brīvu laukumu, kur ietilpst parki, 100 kriketa laukumu, 100 tenisa un hokeja laukumu un 60 futbola laukumu, bija sadomājusi celt jaunu un modernu peldu iestādi pie t. s. Zūrijas mūra, kad tā atklāja pati savas vēstures senatnīgo krāšņumu. Zūrijas mūri gan, laikam, tagad saista ar žīdu vārdu šī vārda aplamā rakstījuma dēļ—Jewry Wall. Ar tādu pašu izrunu būtu Jury Wall, kas tas patiesībā arī bijis, jo še kādreiz ir sēdējusi normāņu tiesas kungu žūrija, kas lēmusi par pavalstnieku darbiem un nedarbiem. Bet būvdarbu strādnieku vietā drīz ieradās tos apmainīt arheologi un atrisināja vairākas mistiskas lietas. Nojaucot fabriku, pie mūra atklājās, ka tas iet 10 pēdu zem ielas līmeņa un nišas ar kārniņu izgreznojumu nav vis rietumu vārtu vajadzībām, bet logi lielā baziliku. No tās veda lejup kāpnes romiešu forumā, kam apkārt bija portiki dažādiem veikaliem. Noskaidrojās arī, ka romiešu kolonnu atliekas Sv. Nikolaja baznīcas kapsētā bija no kolonnādes uz baziliku. Visdīvainākais bija, ka foruma vidū atrada vecu romiešu pirti, kurā, nomazgājuši miesu, tā laika Romas valsts darbinieki spodrināja garu pārrunās par sabiedriskiem, politiskiem un kultūrāliem jautājumiem. Lesteras pilsētas tēviem nu bija jāizšķiras, vai atstāt naudu nākamām audzēm apbrīnot šo lielisko atradumu vai senās pirts vietā uzcelt jaunu, plānoto peldu iestādi. Taču Lestera ir slavena ar savas senatnes glabāšanu un uzturēšanu. Tā pašu lesteriešu un svešu apmeklētāju skatienam iespējams vērot šo vienreizējo atradumu. Ratae Roritanorum — tā romieši sauca šo pilsētu — bija viena no plašākajām un vislabāk nostiprinātajām romiešu pilsētām koritāniešu cilts centrā. Netālu kādas mājas pagrabā ir skaista romiešu mozaīkas grīda un skaistu grīdu var redzēt arī zem Centrālās stacijas par nelielu ieejas maksu. Daudzi paraugi ir arī pilsētas mūzejā. Bazilika, domājams, lietota par pilsētas namu ar visām vajadzīgajām funkcijām.

Jau pirms romiešu aiziešanas te 3. gadsimtā bija trīs biskapistes, un bazilika, laikam, lietota dievkalpojumiem. Bet t. s. tumšajos laikos, kas sekoja šai romiešu aiziešanai, pilsētas nociešinājumus nojauca. Palika tikai Zūrijas mūris — 20 pēdu augsts un 75 pēdu garš. Ienāca sakši un pilsētu pārdēvēja pēc upes (Leire) Leipcestre. Mūris kļuva par cietumu sienu jaunai baznīcai. Gadsimtus vēlāk še uzcelta Sv. Nikolaja baznīca no romiešu forumā atrodamajiem akmeņiem.

Normāņi ienāca ar saviem likumiem un iekārtu. Tie iecēla 24 tiesnešus, kas pie šī mūra kārtoja pilsētas un novada lietas savā veidā. Viljams Iekarotājs novadu nodeva H. Degrantmesnilam, kas uzcēla pirmo Lesteras pili uz sakšu pamatiem. Bet pirmais Lesteras hercogs Roberts Debomons to izbūvēja. Tagadējai pilij no vēlākās fasādes grūti spriest, ka tai vēl palikušas vecās griestu sijas un jumta veidojums, kāds atrodams vēl tikai divās vietās Anglijā (Okhamā un Vinčesterā). Pils pilna viduslaiku architektūras paraugiem un daudz tā laika piederumiem kokā, akmeni un dzelzī. Redzami vairāki ieejas vārti un vārtu māja no tiem laikiem. Jau kopš 1274. g. pils lietota par tiesu vietu, bet t. s. Castle Green — laukums pie tās — lietots arī par sodu izpildīšanas vietu, kādēļ esot piesēts ar galvas kausiem. 1201. gadā te notika sapulces baroniem, kas savu rezultātu sasniedza vienreizējā sasniegumā — Magna Charta. Taču vislielākā loma bijusi jau minētajam Simonam Demonfo ram, pēdējam Lesteras hercogam, kas še cienāja karali un tā dēlu, kad tos pēc kaujas saņēma gūstā, un kas šai pašā vietā sasauca pirmo parlamentu.

Varenā Gontas Jāņa laikā te viņa paspārnē viesojās slavenais tā laika autors Čosers un ievērojamais sludinātājs Viklifs (saglabājies viņa krēsls un kance-

(Nobeigums 6. lpp.)

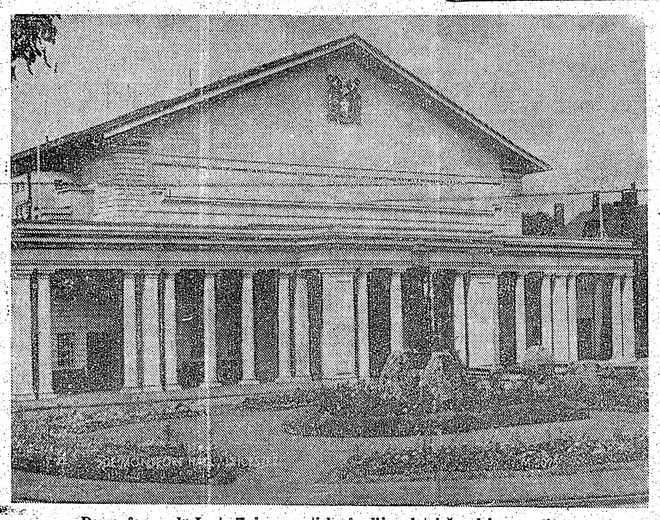

Demonfora aula Lesterā, kur no tiek Anglijas latviešu dziesmu dienas.

LASĪTĀJU VĒSTULES

UN TOMĒR ZIŅA IR PAREIZA!

LNAK valdes priekšsēža vietnieka un BTFK latviešu delegācijas vadītāja T. E. Kronberga paskaidrojums „Nepareiza ziņa" LA 37. numurā un lasītāja vēstule „Un tomēr nepareiza ziņa" LA 44. numurā ir nepārprotami agresīva rakstura, tādēļ lietiška polemika grūti iespējama. Pārmest laikrakstam nepareizu ziņu publicēšanu un neobjektivitāti ar T. Kronberga uzskaitītajiem piemēriem nozīmē izgudrot jaunas „Pitagora bikses", kuras neviena laikraksta redakcija un žurnālists savā praksē nevarēs lietot, neriskējot nokļūt uz maldīga ceļa.

Ja T. Kronbergs būtu uzmanīgāk pārlasījis manu BTFK 18. aprīļa sēdes atreferējumu LA 33. numurā, tad būtu pamanījis, ka nekur nav rakstīts par lēmumu, lai gan par vienprātīgas aicināt baltiešu centrālās organizācijas atbalstīt BATUN ierosinājumu. Ar to lasītājiem pateikts, ka šīs sēdes noskaņojums bija labvēlīgs BATUN iecerei protestēt pret Baltijas valstu zelta iztirgošanu Anglijā. Ja BTFK 2. maija sēdē BATUN jautājums vēlreiz pārunāts un nolemts izšķiršanos atstāt katrai centrālajai organizācijai pašai, kas arī mūsu laikraksta 37. numurā tā atreferēts, tad tas nebūt nav pretrunā ar iepriekšējās 18. aprīļa sēdes gaitu un tās atreferējumu. Tādēļ nevietā ir pārmest man un laikrakstam nepareizu ziņu publicēšanu.

Ja pie T. Kronberga paskaidrojuma LA 37. numurā bija pievienota manis parakstīta redakcijas piezīme, tad jāpaskaidro, ka laikrakstu un citu periodisku izdevumu praksē tā ir parasta un pati par sevi saprotama lieta. Laikraksta redakcijas locekļiem un pastāvīgajiem līdzstrādniekiem ir tiesības iepazīties ar pretēju ieskatu rakstiem pirms to publicēšanas un, ja to atzīst par lietderīgu, tūlīt pievienot savas piezīmes. Domāju, ka T. Kronbergs kā piedzīvojis sabiedrisks darbinieks seko arī mūsu presei un līdzīgus gadījumus būs pamanījis arī citos izdevumos. Tādēļ T. Kronberga šaubas par mūsu laikraksta objektivitāti ir viņa paša izdomātas: „Pitagora bikses", kuras neuzņemamies valkāt.

Tādas pašas „Pitagora bikses" ir arī T. Kronberga izgudrojums, ka vienīgi sēžu protokoli ir īstie atreferējumi, bet viss pārējais tikai pačalojums. Ja jau tā, tad kāda vairs nozīme laikrakstiem? Būtu taču daudz vienkāršāk vīsiem lasītājiem piesūtīt organizāciju sēžu protokolus... Man jānožēlo, ka šādai T. Kronberga domai nepievienosies neviena demokratiska laikraksta redaktors un līdzstrādnieki, jo tai ir visai stipra cenzūras piedeguma nelāgā smaka.

Ļoti labi pārzinot LNAK valdes un atsevišķo darbinieku ieskatus un izteicienus par BATUN organizāciju, T. Kronberga apgalvojumu par LNAK sniegto morālo un materiālo atbalstu BATUN nevaru pieņemt kā nopietni domātu. Tādēļ šīs jaunās „Pitagora bikses", šķiet, lāga nepiestāv arī T. Kronberga sabiedriskajam augumam un stāvoklim.

Uzskatu, ka ar šo atbildi esmu pietiekami skaidri savu un redakcijas viedokli pateicis un arī pierādījis, ka mūsu laikrakstā sniegtā ziņa bijusi pareiza. Lai izvairītos no liekas atkārtošanās, uzskatu šo jautājumu par nokārtotu un iespējamā vēstuļu polemikas turpinājumā nepiedalīšos, jo varu laiku izlietot ieldetderīgāk.

Rūdolfs Noriņš,
LA vietējo ziņu redaktors

NAV TIESA!

„Latvija Amerikā" 27. maija numura ievadrakstā „Valoda un nevalodas" Pēteris Aigars saka ar pirmo teikumu: „Tik daudz reižu esam dzirdējuši labi domātus aicinājumus — cīnities par Latvijas neatkarību, bet tikai palaikam paceļas kāda balss, kas aicina svešumā kopt latviešu valodu, nepiesārņot to."

Nav tiesa! Kur gan raksta autors visu laiku bijis? Vai viņa paša tālāk teiktajiem vārdiem runājot — būtu kā zīdtārpiņa kāpurs ieslēpies savā kūniņā, ka nav ievērojis, ka gandrīz vai katrā latviešu laikraksta numurā, žurnālā, draudžu izdevumos, sanāksmēs, jauniešu kursu lekcijās un runās galvenokārt tiek uzsvērta latviešu valodas lieta? Visas mūsu svētdienu un sestdienu skolas, Minsteres un citas ģimnaziju kursu klases darbojas ar latviešu valodas kopšanas akcentu pamatā. Tikai latviešu valodas dēļ izdots un izplatīts visā brīvajā pasaulē jau simtais (100!) „Mazputniņa" žurnālītis, kas ir vienreizējs pasākums un ideālisma paraugs. Pašu Anglijas tautiešu organizētās jaunatnes vasaras nometnes Almēlijā, Rovfantā, Hotorpē arī darbojas ar galveno mērķi—latviešu valodas papildināšana, ievadīšana, padziļināšana nacionālo elementu ietvaros. Vispār, daudzo vārdu rakstā autors nav varējis dot nekā konstruktīva.

LA lasītājs ASV

VAI IR PAR DAUDZ?

„Latvijas Amerikā" 24. maija numura ievadrakstā A. Pukīte raksta, ka „idejisko sapņotāju, sevišķi trimdas asimilācijas apstākļos, mums ir vairāk nekā vajadzīgs," citiem vārdiem — to it kā būtu par daudz. Vai tā ir? Vai „patriotiska saviļņojuma" var kādreiz būt par daudz? Vai var būt par daudz domu un sapņu par dzimteni un tās nākotni, kas turklāt grib izteikties arī darbībā, ne tikai runās un rakstos? Liekas gan gluži pretējais — „vairāk nekā vajadzīgs" ir remdenības, vienaldzības un vislielākajā godā celtā „aukstā prāta" aprēķina.

A. Zālīte, Flašingā

LATVIJA

46. N-RS SESTDIENA, 1967. G. 10. JŪNIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—6533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3339;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Noriņš, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Inta Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Valdis Teteris, 17 Chester Hill Rd., Toronto 6, Ont., tālr. 463—4226.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienots pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs teksts un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

JOHANS H. VIGMANS

Viens no miljoniem

3650 DIENU KRIEVIJĀ UN SIBIRIJĀ

Tulkojis Alfrēds Vinčels

(52. turpinājums)

Tagad Emenderferam še paziņoja, ka Vācu demokratiskās republikas valdība viņu uzskata par nodevēju, bet ministrija Maskavā šim ieskatam nepiekrītot, kādēļ viņam augstsirdīgi atļaujot nākošos 10 dzīves gadus pavadīt kā „brīvam pilsonim" kaut kur apgūstamajās zemēs Sibirijā.

12.

PĀRCIESTS!

Mēs, visi trīs holandieši, 22. jūlijā nokļūstam dzirnakmeņos. Kāds ziņnesis liek mums ierasties MVD. Mēs nesteidzamies, ejam lēnām un iebīdāmies istabā, no kuras visi tik ļoti baidās, bet — ar kādām domām! Pārlaižu skatienu MVD leitnantu Panceva un Maronska, kā arī kāda man nepazīstama kapteiņa sejai. Ko nozīmē viņu izlikšanās smaids? Kapteinis mums vienam pēc otra noprasa vārdus, priekšvārdus un dzimšanas datus. Tad viņš sausi paziņo:

„Jūs repatriēs!"

Nespēju šo vārdu jēgu tik ātri sagremot, kaut pašus vārdus esmu labi sapratis. Es braukšu mājup, jā, uz Holandi . . . Man izliekas, ka kāds cits to domātu, es nespēju nekā ar šiem vārdiem saistīt, tie ir neiedomājami un neaptveramī. Bez jebkāda aizkustinājuma raugos trīs vīros MVD uniformās savā priekšā. Kapteinis paskaidro:

„Nākošajās desmit dienās jūs dosities ceļā uz savu dzimteni."

Cik ilgi esmu uz šo acumirkli gaidījis! Bet tagad — esmu pilnīgi izdedzis! Kā apdullusi izstreipuļojam no istabas. Manas acis pamazām pildās asarām. Es atkal redzēšu savus vecākus, nē — vecāki redzēs atkal mani!

Vienu ainu pēc otras izvelku no savas iekšienes un aplūkoju gara acīm: mana dzimtā pilsēta, mana dzimtene, mani brāļi, māsas un draugi, mani vecāki. Domās un atmiņās šie iedomu tēli gūst neapjaušamas, dzīvas krāsas. Pirmo reizi pēc dienu un nakšu tūkstošiem varu izbaudīt šos domu tēlus bez slepenajām bailēm, ka esmu tos uz visiem laikiem zaudējis.

Nemierīgajā naktī man tomēr atkal uzbrūk šaubas. Nebiju spējis iedomāties, cik ātri un pilnīgi jaunās cerības manu apatiju pārvarēs un sagrābs savā varā. Ja tagad nāktos vēlreiz vilties, es to vairs neizturētu. Cenšos sev iestāstīt, cik tas neprātīgi — vēl tagad iedomāties launāko. Un tomēr nespēju citādi.

Kā gan klājas mājiniekiem? Vairāk par desmit gadiem neesmu saņēmis nekādu ziņu! Vai vecāki un brāļi ar māsām vēl dzīvi? Vai nevarētu būt, ka Gestapo viņus apcietinājusi, kad noskaidrojās mana pārbēgšana pie krieviem? Varbūt viņi ir ļoti slimi?

Sekojošajās dienās man ļoti jāpiespiežas, lai nepiedzīvotu nervu sabrukumu.

Mani vienu pašu aizsauc pie leitnanta Panceva. Apjukumā izklaidīgs kļuvis, pieklauvējis divreiz MVD telpas durvīm. Aicinājumu ienākt nesmu, laikam, sadzirdējis, jo pēkšņi Pancevs atrauj durvis un uzbrēc:

„Ja man vienam pašam būtu noteikšana, tu nekad netiktu mājās! Pēc manām domām, tu esi mazliet par daudz redzējis un pārāk maz mācījies!"

Kad šai laipnībai sekojuši vēl daži lāsti, man jāparaksta šāds paskaidrojums:

— Es, Johans Henriks Vigmans, dzimis 1923. gada 1. septembrī Ārlē-Rikstelē, Holandē, 1942. gada 24. jūnijā nokļuvu padomju kara gūstniecībā. Atgriežoties Holandē, es šo paskaidrojumu atkārtošu, pretējā gadījumā apzinos, ka pret mani vērsīsies MVD atmaksas pasākumi.

„Leitnant, es neesmu kara gūsteknis! Esmu pie jums pārbēdzis brīvprātīgi. Kādēļ tad šis nepareizais paskaidrojums? Tie taču ir meli!"

„Jā, jā, — es zinu. Bet tev jāparaksta! Ja atteiksies to darīt, es tev svinīgi apsolu, ka no atgriešanās dzimtenē nekas neiznāks. Telefonsaruna ar Maskavu, un tu še paliksi uz visiem laikiem!"

Viņš man atļauj dažus acumirkļus pārdomāšanai. Gandrīz vai plīstu dusmās, ka šim nelietim iespējams mani tā izvarot. Nespēju arī tik ātri aptvert, kādu labumu MVD no šī izspiestā paraksta iedomājas. Vai tas ir kaut kas vairāk, kā vienīgi spēcīgs iebiedēšanas līdzeklis? Nespēju to saprast, bet pazīstu pietiekami krievus, lai zinātu, ka riskēšu ar visu, ja atteikšos parakstīties. Tagad to es vairs nespēju. Es parakstos.

Nometu pildāmspalvu uz galda. Pancevs tikai smīn.

Atvadīšanās no tiem, kas paliek. Abos pēdējos gados esmu jau tik bieži devis citiem līdz sveicienus brīvajā pasaulē un raudzījies ciešanu biedru sejās, kurās paudies it kā kauns par pašu laimi. Tagad man pašam jāstāv somu, norvēģu, viena vācu ārsta, poļu un daudzu, daudzu citu ciešanu un ilgu pilno acu priekšā jāiztur to skatieni un jāapsola, ka viņus neaizmirsīšu. Es viņus arī patiešām nekad neaizmirsīšu!

Atkal man reiz jāizģērbjas pilnīgi kailam. Mani rūpīgi pārmeklē, vai neesmu kaut kur paslēpis kādas piezīmes vai vēstules. Esmu tomēr uzdotās adreses un paša piedzīvojumus dziļi ieracis savā atmiņā.

Mums izsniedz īsu kreklu, apakšbikses, kājautus, darba bikses un jaku, vatētas bikses un jaku (augusta vidū) un apavus. Tie gan ir divus numurus par lieliem, bet citu nav. Leitnanta Panceva adjutants pārbauda mūsu ietērpšanu un katram atsevišķi draudzīgi apgalvo, ka mūsu aizbraukšanu dziļi nožēlo. Varbūt tomēr vēl pienākšot pretējs rīkojums no Maskavas, — mūs jau varēšot vēl aizsniegt arī transportā. Ienāk arī kapteinis un leitnants Pancevs un krata mums sirsnīgi roku:

„Novēlu jums visu labu un paļaujos, ka jūs par Padomju savienību vienmēr stāstīsit tikai patiesību. Paies, varbūt, ilgāks laiks, bet mēs Holandē noteikti atkal tiksimies. Un lai jūsu Dievs jums žēlīgs, ja būsit propagandējuši pret mums!"

Dzirdu, ka Pancevs mazliet vēlāk kapteinim saka:

„Tas vēl nekā nav mācījies. Pēc dažiem mēnešiem viņš jau atradīsies Korejā."

Tad viens pavadvirsnieks ar seržantu mūs nogādā uz staciju. Iekāpjam vilcienā, kas brauc uz Brestļitovsku.

(Turpinājums sekos)

Optimistiska u

LUDMILU ALBERTI

Sv. Katrinās 28. maijā mūžīgā mierā aizgājusi diriģente un pianiste Ludmila Albertiņa. Viņa dzimusi 1909. gadā Saldū (Ludmila Brauna), bet pirmā pasaules kara bēgļu gaitas pavadījusi Vidzemē. Trisdesmitajos gados viņa kā eksterne pabeidza Latvijas konservātorijas klavieru klasi un ieguva brīvmākslinieces diplomu. 1941. gadā viņa devās uz Vāciju un strādāja Berlines mūzikas kamerā par pianisti - pavadītāju. Pēc tam uz īsu brīdi viņa vēl atgriezās Latvijā, bet kļāt jau bija arī lielās latviešu bēgļu gaitas, un viņa nokļuva atkal Vācijā. Pēc otra pasaules kara L. Albertiņa piedalījās daudzos latviešu mākslinieku mūzikālos ansambļos, te pieminot komp. H. Berino, dziedātājus J. Franku, J. Niedru, B. Piekalnīti, V. Meihübēri, E. Saulīti u. d. c. 1948. gadā viņa ieradās Kanadā, kur sākumā apmetās Redlēkā, vēlāk — 1952. gadā Sv. Katrinās. Kaut savu mūzikālo izglītību ieguvusi kā pianiste, viņas vārds Kanadā galvenokārt saistījās ar latviešu koru darbu. Te jāpiemin vīru koris Viesturs, jauktais koris Kokle un sieviešu ansamblis Senatne.

Pirms apmēram 10 gadiem vīru koris Viesturs nokļuva zināmā pārgrozīšanās stadijā, sakarā ar komp. J. Ciruļa aiziešanu no diriģenta darba. Laimīgā kārtā palidzīgu roku Sv. Katrīnu un Niagaras nodaļām sniedza L. Albertiņa, tā reizē saglabājot Viestura vienotību. Iesūkās t. s. Viestura trīs diriģentu periods, kas sākumā nemaz nelikās tik viegls, jo visi diriģenti (Albertiņa, Barušs, Sakss) viens otru personīgi nepazina un izlikās ļoti rezeŗvēti. Te arī pirmo reizi iepazinām Albertiņas optimistisko un sirsnīgo pieeju koŗa darbā, kas vienmēr atstāja pozitīvu iespaidu arī dziedātāju saimē. Dažieni likās neparasti, redzot sievieti vadām vīru kori, taču Albertiņa nekad nevarēja žēloties par disciplīnas vai nopietnības trūkumu. Viri viņas vadībā dziedāja uzmanīgi un aizrautīgi. Dziesmu izvēlē viņai bija visai konservatīva gaume, dominējot patriotisma un romantisma motīviem, bet nekad viņa nenostājās pretī arī pārējo diriģentu radikālākiem un modernākiem vēlēju-

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

„Ceļa Biedrs" Na. 5 (115), mēnešraksts kristīgai dzīvei, šāgada maija un jūnija burtnīca, biedības Sējējs izdevums, redaktors J. Strautnieks, 16 lpp.

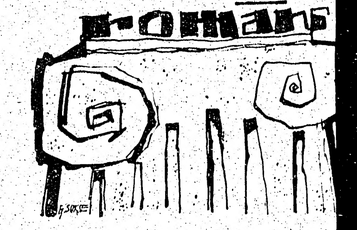

(27. turpinājums)

— Es nevaru . . . Direktora kungs, ne
ni . . . lūdzu, lūdzu . . . .

— Nomierinieties, Rūsiņa. Es tikai
skaidrību. Kad jūs atgriezāties mājās?

— Ap vieniem . . . .

Gulbis paspēra soli uz priekšu, be
skatiens to atturēja.

— Tā, tā. Ap vieniem. Un vai tas tie
drēbes bija nolaistītas ar vīnu un ka jū
Gulbja kungs jūs . . . nu, jūs mani sap
negribu visu saukt īstajā vārdā. Bet jū
augusi sieviete un mani saprotat, vai

Ilga atsāka raudāt. Direktora skatie
no Rūsiņas uz Gulbi un atpakaļ. Šai
vēlējās, kaut tam bijušas gaišreģa spē

— Neraudiet, Rūsiņa. Jums nav jāba
diet tikai — jūs sapratāt, ko es domāju

Ilga šņukstēdama pamāja ar galvu,
si.

— Un tā notika?

Ilga pacēla asarainās acis.

— Ak Dievs, nelieciet man melot
kungs! Nespiediet mani melot! Jau tā
šausmīgi! Gustav, saki . . . . sakiet taču
dziet jūs! Kādēļ vienmēr ir tā, ka beigā
vietei? Ak Dievs, ak Dievs!

— Tā, Rūsiņa. Ejiet tagad mājās un
ties. Klasē šodien vairs neejiet. Līdz ri
būsit nomierinājusies, tad nāciet atkal

TVIJA
DIENA, 1967. G. 10. JŪNIJS
DAKCIJA TORONTO.
Alfrēds Viņķels, 508 Palmerston
tālr. 531—4533;
Silvija Ancāne, sazniedzama re-
Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park
gh, Ont.; tālr. 759—8076;
Podnieks, 26 Underhill Dr., Don
33;
Teteris, 17 Chester Hill Rd.,
-4226.
A EIROPĀ:
Münster/Westf., Von Einem Str. 19.
ripus pēc vajadzības iznāt. Ne-
zglabā, bet uz vēlēšanos sūta at-
rka (Kanadā) vai starptautiskais
. Ar autora vārdu vai iniciāļiem
ās domas ir rakstītāja personīgs
ā atbilst arī redakcijas viedoklim.
un Kanadā — par mēnesi $1.50;
. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu
Atsevišķa numura cena 20 centu.
dinājumu daļā $1.60, bet tekstā
— $6.40 par 1 collas slejas telpu.

katrā latviešu laikraksta numurā, žurnālā, draudžu izdevumos, sanāksmēs, jauniešu kursu lekcijās un runās galvenokārt tiek uzsvērta latviešu valodas lieta? Visas mūsu svētdienu un sestdienu skolas, Minsteres un citas ģimnaziju kursu klases darbojas ar latviešu valodas kopšanas akcentu pamatā. Tikai latviešu valodas dēļ iadots un izplatīts visā brīvajā pasaulē jau simtais (100!) „Mazputniņa" žurnālītis, kas ir vienreizējs pasākums un ideālisma paraugs. Pašu Anglijas tautiešu organizētās jaunatnes vasaras nometnes Almēlijā, Rovfantā, Hotorpē arī darbojas ar galveno mērķi—latviešu valodas papildināšana, ievadīšana, padziļināšana nacionālo elementu ietvaros. Vispār, daudzo vārdu rakstā autors nav varējis dot nekā konstruktīva.

LA lasītājs ASV

❦

VAI IR PAR DAUDZ?

„Latvijas Amerikā" 24. maija numura ievadrakstā A. Pukīte raksta, ka „idejisko sapņotāju, sevišķi trimdas asimilācijas apstākļos, mums ir vairāk nekā vajadzīgs," citiem vārdiem — to it kā būtu par daudz. Vai tā ir? Vai „patriotiska savilņojuma" var kādreiz būt par daudz? Vai var būt par daudz domu un sapņu par dzimteni un tās nēkotni, kas turklāt grib izteikties arī darbībā, ne tikai runās un rakstos? Liekas gan gluži pretējais — „vairāk nekā vajadzīgs" ir remdenības, vienaldzības un vislielākajā godā celtā „aukstā prāta" aprēķina.

A. Zālīte, Flašingā

spalvu uz galda. Pancevs tikai

❦

tiem, kas paliek. Abos pēdējos
bieži devis citiem līdz sveicie-
un raudzījies ciešanu biedru
it kā kauns par pašu laimi.
jāstāv somu, norvēģu, viena
daudzu, daudzu citu ciešanu
priekšā jāiztur to skatieni un
nealzmirsīšu. Es viņus arī pa-
mirsīšu!
jāizgērbjas pilnīgi kailam. Ma-
vai neesmu kaut kur paslēpis
vēstules. Esmu tomēr uzdotās
edzīvojumus dziļi ieracis savā

su kreklu, apakšbikses, kājau-
jaku, vatētas bikses un jaku
apavus. Tie gan ir divus nu-
et citu nav. Leitnanta Pance-
uda mūsu ietērpšanu un kat-
īgi apgalvo, ka mūsu aizbrauk-
arbūt tomēr vēl pienākšot pre-
askavas, — mūs jau varēšot vēl
portā. Ienāk arī kapteinis un
krata mums sirsnīgi roku:
isu labu un paļaujos, ka jūs
ību vienmēr stāstīsit tikai pa-
t, ilgāks laiks, bet mēs Holan-
simies. Un lai jūsu Dievs jums
agandējuši pret mums!"
ncevs mazliet vēlāk kapteinim

nav mācījies. Pēc dažiem mēne-
lisies Korejā."
tvirsnieks ar seržantu mūs no-
kāpjam vilcienā, kas brauc uz

urpinājums sekos)

Optimistiska un sirsnīga diriģente

LUDMILU ALBERTIŅU PIEMINOT (1909. — 1967.)

Sv. Katrinās 28. maijā mūžīgā mierā aizgājusi diriģente un pianiste Ludmila Albertiņa. Viņa dzimusi 1909. gadā Saldū (Ludmila Brauna), bet pirmā pasaules kara bēgļu gaitas pavadījusi Vidzemē. Trisdesmitajos gados viņa kā eksterne pabeidza Latvijas konservātorijas klavieru klasi un ieguva brīvmākslinieces diplomu. 1941. gadā viņa devās uz Vāciju un strādāja Berlīnes mūzikas kamerā par pianisti - pavadītāju. Pēc tam uz īsu brīdi viņa vēl atgriezās Latvijā, bet kļāt jau bija arī lielās latviešu bēgļu gaitas, un viņa nokļuva atkal Vācijā. Pēc otra pasaules kara L. Albertiņa piedalījās daudzos latviešu mākslinieku mūzikālos ansambļos, te pieminot komp. H. Berino, dziedātājus J. Franku, J. Niedru, B. Piekalnīti, V. Meihūberi, E. Saulīti u. d. c. 1948. gadā viņa ieradās Kanadā, kur sākumā apmetās Redlēkā, vēlāk — 1952. gadā Sv. Katrinās. Kaut savu mūzikālo izglītību ieguvusi kā pianiste, viņas vārds Kanadā galvenokārt saistījās ar latviešu koru darbu. Te jāpieminviru koris Viesturs, jauktais koris Kokle un sieviešu ansamblis Senatne.

Pirms apmēram 10 gadiem vīru koris Viesturs nokļuva zināmā pārgrozīšanās stadijā, sakarā ar komp. J. Ciruļa aiziešanu no diriģenta darba. Laimīgā kārtā palīdzīgu roku Sv. Katrinu un Niagaras nodaļām sniedza L. Albertiņa, tā reizē saglabājot Viesturu vienotību. Iesākās t. s. Viestura trīs diriģentu periods, kas sākumā nemaz nelikās tik viegls, jo visi diriģenti (Albertiņa, Baruss, Sakss) viens otru personīgi nepazina un izlikās ļoti rezervēti. Te arī pirmo reizi iepazinām Albertiņas optimistisko un sirsnīgo pieeju koŗa darbā, kas vienmēr atstāja pozitīvu iespaidu arī dziedātāju saimē. Dažiem likās, neparasti, redzot sievieti vadām vīru kori, taču Albertiņa nekad nevarēja žēloties par disciplīnas vai nopietnības trūkumu. Viri viņas vadībā dziedāja uzmanīgi un aizrautīgi. Dziesmu izvēlē viņai bija visai konservatīva gaume, dominējot patriotisma un romantisma motīviem, bet nekad viņa nenostājās pretī arī pārējo diriģentu radikālākiem un modernākiem vēlējumiem mūsu mūzikā. Visumā viņas koŗa vadības darbs uzskatāms par sekmīgu, ko apliecināja dzīvā klausītāju atsaucība un viņas tulkoto dziesmu dabīgā sirsnība. Likās, ka katrā dziesmas atskaņojumā viņa ielika visu savu sirdi, kā to prata un mācēja.

Ludmila Albertiņa †.

Kādreiz satikāmies arī jaukto koŗu apvienotā darbā, kuŗā, bez Hamiltonas un Kokles koŗa piedalījās arī Konektiketas koris Rota. Albertiņas dziedātāji bija vienmēr labi sagatavoti, un toreiz viņas kori pamanījām daudz latviešu jauniešu sejas ar patiesi labām un iejūtīgām balsīm. Vēl šodien atceros jauno Norvila „Bārenītes dziesmas" pirmatskaņojumu, kuŗā altu mūzikālo smaguma punktu tieši iznesa Kokles jaunie dzidātāji. Kādā šādā kopkoncertā iepazināmies arī ar viņas komponēto Kokles koŗa motto, kas bija rakstīts minora gammā. Nekavējos aizrādīt, ka koŗa vadmotīvam nepiederas minors, bet tagadne pierādīja savu taisnību un īstenību. Pavisam mazā laika spridī no dzīves atvadījās koŗa priekšnieks Gulbis, tad diriģente Albertiņa.

Atmiņu pavediens pārtrūkst Sv. Katrīnu baznīcā pagājušā gada 18. novembŗa dievkalpojumā. Dziedāja viņas ansamblis Senatne un baritons P. Geistauts. Dzīves steiga bieži aizliedz apstāties un svešuma ceļi ved vienmēr tālāk un tālāk. Aizkustinājumā par svinīgā dievkalpojuma izskaņu viņa toreiz raudāja. Tāpat kā Šūberta dziesmās arī viņas dzīvē netrūka ne smaidu, ne asaru, ne laimes, ne nelaimes, ne veiksmes, ne neveiksmes. Kā smaidi tā asaras apskaidro dzīvi mūžīgam gaišumam un mieram, kuŗā nu viņa tagad iegājusi. Pateicībā un goddevībā viņu piemin darba kollēgas un dziedātāju vienības. Mūžīgu mieru!

Imants Sakss

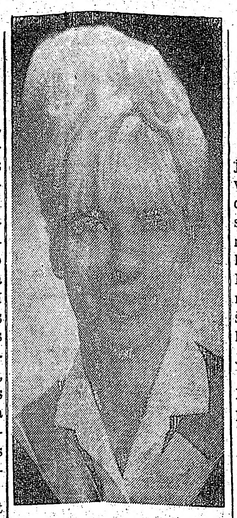

Dace Sniķere no Auroras beigusi Toronto universitātes zobārstniecības fakultāti ar Doctor of Dental Surgery gradu. Viņa ir inženiŗa Ernesta Sniķeŗa un zobārstes Rotas Sniķeres meita. Dace Sniķere pieder pie studenšu korporācijas Spīdola saimes.

Bridis ar dziedoni

SARUNA AR TENORU ALFRĒDU PORIŅU

Gadi aizspurdz kā steidzīgi putni — gan rāmā noskaņā, gan negaisa zīmē. Bet nedzēšamu mirdzumu sevī slēpj brīdis, kad kāds mūzas svaidītais pirmo reizi nokļūst saskarē ar vērotāju interesēm un alkām.

Šis brīdis nu jau tālu pagātnē arī operdziedonim Alfrēdam Poriņam, tomēr dziesmu iedegtais nemiers viņu nav atstājis vēl šodien. Viņš atkal ir ceļā uz kalpošanu savai mūzai, atvedot no saulainās Kalifornijas brīnišķīgu dziesmotu dāvanu mūsu pilsētas tautiešiem Ņujorkas pavalsts ziemeļos.

Aiz loga sniega pārslas (tiksanās notika pirms vairākām nedēļām) jaucas ar ābeļziedieni. Tas nav neparasti šai zemē. Tērzējam mājīgā un viesmīlīgā bijušā latviešu leģionāra ģimenē, dēli paceļot pagātnes priekškaru, lai raudzītos ceļos, kuŗos mākslinieks kalpojis tēvzemei ar šauteni, sirdī mezdams skaņu vilni.

— Bijām septiņi mana vecuma zēni — pārdrošnieki. 1918./19. gadā paši ar savu kara arsenālu iegājām mežos, lai pievienotos leģendārā Artūra Veckalniņa partizāniem. Trīs no mums ziedoja dzīvību, pats tos dabūju pārvest un atdot viņu vecākiem. Aina neaizmirstas. Tad laiks Ziemeļlatvijas brigādē Gulbenē un galvenajā štābā Rigā, — atceras A. Poriņš kā kādreizējais karavīrs.

— Opera izsludināja konkursu vienam tenoram un vienam basam koŗi. Izmēģināju laimi, un tā man uzsmaidīja. Arī leitnants Opmanis (bass) izturēja pārbaudi, tā iekļuvām operas koŗī, kuŗā Opmanis dzied vēl šodien, — atceras A. Poriņš kā dziedonis. — Pēc dažiem gadiem pārgāju darbā uz Liepājas operu, kur dziedāju no 1927. — 1933. gadam. Studijas Latvijas konservatorijā sekmēja ceļa paškiršanos uz galvenajām lomām. Par izcilu uzskatu Hermaņa lomu „Pīķa dāmā". Lizas lomu tolaik dziedāja E. Pukna - Traviņa, bet Jeļecka — Jēkabs Joffe.

— Liepājas opera bija viens no mūsu baltajiem tempļiem, kuŗā mākslinieciskais personāls strādāja bez atbilstoša atalgojuma, — turpina Alfrēds Poriņš. — Tur ritēja darbs ideālisma gaisotnē. Bet talanta veidošanai un augšanai bija nepieciešami līdzekļi, un tos katram vajadzēja sagādāt kādā papilddarbā. Laima man piestājās kūmās: sāku iedziedāt skaņu plates Bellacord sabiedrībai. Saņemtie honorāri deva iespēju izkopt talantu.

Dziesma un dziedāšana A. Poriņu saistījusi kopš zēna gadiem. Kā gruzdošs nemiers dvēselē tā viņu mudinājusi dzīvē un vēl šodien tur savā varā.

—Liepājas operas periodā daudz mācījos. Apguvis nepieciešamo slīpējumu un apzinādamies savu gatavību ienirt dziļākos ūdeņos, devos atpakaļ uz Nacionālo operu, kur nostrādāju līdz pat 1944. gada septembrim. Iesvaidījums bija lielisks: dziedot „Karmenā" Hozē partiju, populāro „Ziedu āriju" man nācās atkārtot trīs reizes! Ovāciju vilnis! Ziedi! Arī orķestris, kājās piecēlies, izteica suminājumu manam dziedājumam. Diriģēja Teodors Reiters. Vēlāk „Teikā par neredzamo pilsētu Kitežu un jaunavu Fevroniju", kad dziedāju Grīškas lomu, slavenais lietuviešu dziedonis Kipras Petrauskas bija īpaši ieradies izrādē aiz ziņķāres, kā man veiksies šai lomā, kuŗā ne tikai jādzied, bet arī jādejo un jāsvilpo. Nepārspējams! — bija Petrauskas atzinums, piebilstot, ka ar šādu lomas veikumu varu droši viesoties izcilākajās pasaules operu skatuvēs. Arī krievu operdziedonis Meļņiks (bass), viesojoties „Kitežā" un „Borisā Godunovā", mani bija atzinis par vislabāko partneri. Bez tam manas iemīļotākās lomas bija Hermanis „Pīķa dāmā", Pedro „Ielejā" un Pajaco. Kādreiz nācās aizstāt saslimušo A. Priednieku - Kavaru operā „Īris". Lomu veicu bez viena mēģinājuma, pie tam izcili. Pavisam esmu dziedājis ap 30 titullomās.

Pēc dzimtenes atstāšanas 1944. gada rudenī, nonākot Vācijā, Alfrēds Poriņš sarīkoja ap 400 koncertu kā dažādo tautību trimdinieku grupām, tā arī sabiedroto okupācijas spēku daļām, gandrīz vienmēr divatā ar tagad jau mirušo operdziedoni Jāni Niedru, bet divus gadus ar čellistu Ingu Nārunu, Faniju Vīksni un Hertu Lūsi. Pavaditājs parasti bija komponists Nikolajs Kreišmanis, tagad vēstures profesors Oklendā, bet grupas tulka pienākumus veica Latvijas universitātes profesors Rozenauers.

— Šiem koncertiem bija ļoti liela piekrišana, arī ļoti atzinīga. Pēc tam Poriņš sarīkoja ap 400 koncertu kā dažādo tautību trimdinieku grupām, tā arī sabiedroto okupācijas spēku daļām, gandrīz vienmēr divatā ar tagad jau mirušo operdziedoni Jāni Niedru, bet divus gadus ar čellistu Ingu Nārunu, Faniju Vīksni un Hertu Lūsi. Pavaditājs parasti bija komponists Nikolajs Kreišmanis, tagad vēstures profesors Oklendā, bet grupas tulka pienākumus veica Latvijas universitātes profesors Rozenauers.

(Nobeigums 4. lpp.)

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

„Ceļa Biedrs" Na. 5 (115), mēnešraksts kristīgai dzīvei, šāgada maija un jūnija burtnīca, biedrības Sējējs izdevums, redaktors J. Strautnieks, 16 lpp.

Tiesībnieks apcer mūziku

EGLONA LŪKINA „MEDITĀCIJA PAR FĒLIKSU MENDELSONU BARTOLDIJU", J. ŠĶIRMANTA APGĀDS; 1967. GADĀ, 92 LPP.

Latviešu grāmatnīcās parādījusies maza zila grāmatiņa par vācu komponistu Fēliksu Mendelsonu Bartoldiju, tā mūzikas sīka uzskaite un analizes mēģinājums. Tas ir jaunums latviešu literatūrā. Jauns ir arī autors Eglons Lūkins. Konspektīvs viņa mūzikas gaitu apraksts ievada šo meditāciju par Mendelsonu, kuŗa darbi pagājušā gadsimtā bija ļoti populāri.

Autors, dzimis rīdzinieks, jau Latvijā mācījies klavierspēli, papildinājies Dīcas - Limburgas konservātorijā, Vācijā, un arī ASV, kur spēlējis latviešu un amerikāņu sabiedrībai un radioraidījumos, arī komponējis. Līdztekus Lūkins studējis tieslietas un valodas: tagad darbojas Jorkas (nav minēts, kādā ASV daļā vai pilsētā) tiesā savā speciālitātē pie mazgadīgo noziedznieku problēmu risināšanas.

E. Lūkina izvēlētais temats pārāk plašs, lai to vispusīgi un pilnībā varētu apcerēt tikai 92 lappusēs. Tās, liekas, arī izskaidro autora taupību aprakstos. Mendelsona dzīvei grāmatas sākumā viņš pārslīd pāri pavisam īsi, tomēr pēdējā nodaļā minot atsevišķo notikumu datus komponista mūžā un darbu rašanās gadus. Tas gan darīts rūpīgi, bet gaužām statistiskā veidā, un tā Fēliksa Mendelsona Bartoldija personība — cilvēciskā un radītāja mākslinieka—lasītājam šais skopajos teikumos neatklājas. Kādu gan ieskatu par mākslinieku var gūt no sausu faktu virknes, bez kā tos jēgpilni saistītu radītāja - komponista dvēseles atspoguļojums kaut nedaudzos nozīmīgu pārdzīvojumu momentos? — Mendelsona tēls no E. Lūkina apraksta neiznirst skaidrās aprisēs.

Konspektīvi, bet ne koncentrēti autors aplūkojis arī Mendelsona daudzo kompoziju klāstu. Brīžam autors runā par ģeniālitāti, tad atkal norāda, ka Mendelsona romantiskā mūzika radniecīga mietpilsoniskajai L. Spōra un H. Maršnera mūzikai un „draud kļūt par nospēlētu arabesku romantiku". Tiesa, lielo mūzikas titānu vidū Mendelsons ieņem pieticīgu vietu, tādēļ, ja autors pats atzīst, ka Mendelsona mūzikai „bieži nav pārdzīvojuma un dziļuma" un tā ir „stipti vienpusīga", tad grūti izprast, kādēļ viņš dēvēts par ģeniālu.

Pārrunās par Mendelsona kompozicijām E. Lūkins pačalo par darbiem klavierēm, klavieru un vijoļkoncertiem, dziesmām, psalmiem, uvertīrām un svarīgākajiem lielāka apmēra darbiem—orātorijām un simfonijām. Ar sirsnību raksturojis Mendelsona mūziku salīdzinājumā ar viņa laika biedriem Vēberu, Berliozu, Šūmanu, Džonu Fīldu u. c., autors min darbu nosaukumus un iztirzā to uzbūvi vairāk mūzikas pazinējiem domātā izteiksmē. Caurmēra lasītājam še būs grūtāk izsekot autora domai un nezaudēt pārskatāmību.

Sākot lasīt „Meditāciju par F. Mendelsonu Bartoldiju", bija cerība, ka meditācija zaigos komponista mūzikas īpatības krāsās, aizskanēs kā viņa ikvienam klaviermāceklim pazīstamās bezvārdu dziesmas, bet Eglonam Lūkinam pie šī literārā darba kūmās stāvējusi nevis lirikas mūza Euterpe, bet gan autora otra dievība — Justīcija, kuŗas ietekmē darbs izdevies kā labi un plaši uzrakstīts referāts, tomēr nevarētu pretendēt uz meditācijas apzīmējumu.

Gribētos šai rakstā arī norādit uz dažiem trūkumiem, kam liels svars ikvienas grāmatas pievilcības mazināšanā. Mazliet kaitina autora maniere katru grāmatā pieminētu personu saukt visos kristībvārdos, piemēram, Kārlis Marija fon Vēbers, Johans Nepomuks Hummels, Augusts Stefāns Aleksandrs Klengels u. c. Drusku tā kā par daudz, sevišķi atkārtojoties... Bet sāpīgākais ir neganti daudzās iespieduma kļūdas, kas nepatikami duŗas acīs citādi glītajā izdevumā. Šī grāmata iespiesta jau labi pazīstamajā „Draugas" spiestuvē Čikagā, kuŗā, acīm redzot, nestrādā neviens korrektors, kas prastu latviski. Lai nu tas reiz būtu pateikts: kaut esam trimdā vai cik ilgi, latviešu grāmatās iespieduma un paviršības kļūdas būtu reducējamas līdz minimam — vislabāk pavisam bez tām! Pietiek jau ar pareizrakstības un stila kļūdām, par kuŗām darīt atbildīgu autoru. Iespiedumkļūdas dažreiz gluži izkropļo lasīto, piemēram (26. lpp.), „Wolkenflug un Nebelflor Und ales ist **zerstorben**". Frazei pareizi jāskan: „Und alles ist zerstoben". Ir arī nekonsekvences rakstībā—sonāta un sonāte, Adadžo un turpat nākošā rindā Adagio u. d. c. Valodnieciski nepieļaujams darinājums „Variācijās serieuses".. Šīs un daudzās še neminētās kļūdas ir viegli novēršama parādība, tādēļ nobeidzot jāizsaka cerība, ka E. Lūkins un citi autori nākotnē iepriecinās lasītājus ne tikai ar gudriem, skaistiem vai oriģinaliem „gara bērniem", bet tos arī laidīs tautās ar tīrām mutēm un glīti sasukātus.

S. Sniedze

Austra Balode

LĀSE

No debesīm atrisa lāse
raita, gluda un spoža
kā asara . . .
Kas dzemdēja tevi?
— No Paradīzes izstumtais.
Cietā bēda skaloja tevi
par rūpju rievām
un bērna roka rausa
no biklu, skaidru acu loka.
Tevi raudāja mīlestība —
salidama tevī
ar mūžības mirdzošo dzirkstī.

No debesīm atrisa lāse
kā asara . . . .

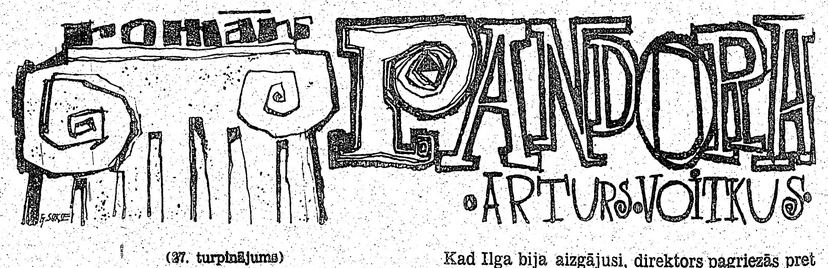

(27. turpinājums)

— Es nevaru . . . Direktora kungs, nemolkiet mani. . . .lūdzu, lūdzu. . . .

— Nomierinieties, Rūsiņa. Es tikai gribu zināt skaidrību. Kad jūs atgriezāties mājās?

— Ap vieniem. . . .

Gulbis paspēra soli uz priekšu, bet direktora skatiens to atturēja.

— Tā, tā. Ap vieniem. Un vai tas tiesa, ka jūsu drēbes bija nolaistītas ar vīnu un ka jūs. . . .un ka Gulbja kungs jūs. . . .nu, jūs mani saprotat. . . .Es negribu visu saukt īstajā vārdā. Bet jūs esat pieaugusi sieviete un mani saprotat, vai ne?

Ilga atsāka raudāt. Direktora skatiens staigāja no Rūsiņas uz Gulbi un atpakaļ. Šai brīdī viņš vēlējās, kaut tam bijušas gaišreģa spējas.

— Neraudiet, Rūsiņa. Jums nav jābaidās. Atbildiet tikai — jūs sapratāt, ko es domāju?

Ilga šņukstēdama pamāja ar galvu, ka sapratusi.

— Un tā notika?

Ilga pacēla asarainās acis.

— Ak Dievs, nelieciet man melot, direktora kungs! Nespiediet mani melot! Jau tā viss ir tik šausmīgi! Gustav, saki. . . .sakiet taču jūs! Palīdziet jūs! Kādēļ vienmēr ir tā, ka beigās jācieš sievietei? Ak Dievs, ak Dievs!

— Tā, Rūsiņa. Ejiet tagad mājās un nomierinieties. Klasē šodien vairs neejiet. Līdz rītdienai jūs būsit nomierinājusies, tad nāciet atkal atpakaļ.

Kad Ilga bija aizgājusi, direktors pagriezās pret Gulbi, un viņam pēkšņi tā kļuva žēl. Bet tad viņš saņēmās un nogurušā balsī paziņoja:

— Gulbja kungs, es ceru, ka jūs saprotat, kas tagad darāms. Mana kļūda bija tā, ka vīrietim nodevu meiteņu klases audzināšanu.

— Direktora kungs, es zvēru...— Gulbja acis bija asaras. — Es zvēru, ka viņai pirksta neesmu piedūris. Ticiet man!

— Jā? Var jau būt. . . .Bet ja lieta nonāks līdz ministrijai, jūs nekas neglābs. Fakti ir fakti: jūs viņu saucāt pie sevis, jūs viņu dzirdinājāt ar alkoholiskiem dzērieniem, viņa viena pati pie jums uzturējās līdz pusnaktij. . . .

— Es jau teicu — tas nav tiesa! Viņa aizgāja jau pirms deviņiem!

— Viņa pati apgalvo pretējo. Kā jūs pierādīsit, ka tas nav tiesa? Es runāju jūsu paša labā. Te ir papīrs un spalva. Ja vēlaties, varat atlūgumu uzrakstīt šeit pat.

Gulbis neticīgi skatījās direktorā. Tas ļaunu nevarēja būt, ka te tika runāts nopietni! Atlaist viņu — komponistu Gulbi! Vecu, cienījamu skolotāju ar turpat divdesmit gadu prakses!

— Bet direktora kungs! Es. . . .es to nedarīšu! Man tas nav jādara! Tā meitene spēlēja teātri!

Ne vārda neatbildējis, direktors izgāja no kabineta. Cik labi bija vienkāršam skolotājam — nostrādā savas stundas un ej mājās. Bet tagad. . . .

Gulbis ilgi noskatījās mēmajās durvīs, aiz kuŗām bija pazudis direktora stāvs. Tad viņš apsēdās pie galda un pievilka tuvāk baltā papīra loksni.

❦

Izlaiduma aktā meiteņu klasi aulā ieveda Skuja. Pēc Gulbja attelkšanās no skolas darba —vājas veselības dēļ — direktors klases pagaidu audzinātāja pienākumus bija uzticējis literātūras skolotājam.

Svinības notika priekšpusdienā; pēc tam bija paredzēts iet fotografēties. Vakarā skolā bija izlaiduma balle.

Pie izejas gaitenī Uldis panāca Ilgu. Abiem bija rokās iegūtie diplomi.

— Iesim reizē, — Uldis pieskaņojās Ilgas solim. — Drīkst?

Ilga vienaldzīgi skatījās Uldim garām.

— Kā gribi. . . .

Uldis pēkšņi apstājās. Tikai pēc pāris soļiem Ilga to pamanīja un izbrīnījusies atgriezās:

— Kas tev notika?

— Nekas. Bet es negribu!

— Ko tu negribi?

— Tu teici: kā gribi. Un tagad es vairs negribu, — Uldis spītīgi runāja. — Man arī reiz pietiek.

Viņš stāvēja, zodu ierāvis un lūpas kodīdams.

— Beidz niekoties, — Ilga pienāca Uldim klāt un iekārās elkonī. — Nāc. Citi jau gabalā. Nokavēsim fotografēšanos.

Spīts un pretestība te bija, te pēkšņi vairs nebija — kā vējā izplučināti dūmi. Uldis satvēra meitenes dūrīti savā delnā; no skolas uzraudzības tie tagad bija brīvi. Viņi drīkstēja iet zem rokas gaišā dienas laikā pa pilsētas ielām. Viņu pārņēma nepazīta spēka sajūta.

Bet vakarā Ilga uzsmaidīja visiem, dejoja ar visiem un Uldi tikpat kā vairs neredzēja. Grupa zēnu bija apgādājuši degvīnu un tumsā skolas pagalmā aiz malkas kaudzēm to iebaudīja. Tā bija tradicija, un arī tā piederēja pie brīvības un neatkarības.

— Še, ierauj, — Arveds Pļavaskalns pasniedza Uldim pudeli. — Tu šovakar pavisam atšālējies. Neļauj, lai tev izgriež pogas.

— Kas man griež pogas? — Uldis pielika pudeles kaklu mutei un viebdamies norija pliekanō, negaršīgo degvīna malku.

— Aivars Avots, — Cimbulis mierīgi skaidroja Arveda vietā. — Kā tu domā, kāpēc Ilga tik cītīgi pašreiz savu labvēlību dala visiem? Lai Aivars redzētu, ka viņa brīva! Ja dejotu tikai ar vienu, varētu notikt, ka Aivars to neievēro.

— Ko tu tarkšķi! — Uldis centās izlikties mierīgi pārāks. Kāda man daļa par Ilgu vai Aivaru? Nebiju pat ievērojis, ka atnācis.

— He, he! — Māris omulīgi iesmējās. — Kas nezin! Bet iesim nu atpakaļ.

Kad zēni iegāja gaišajā, plašajā aulā, orķestris pašreiz spēlēja valsi, un zāles vidū griezās Ilga ar Aivaru. Ilgai acis bija pievērtas, un izskatījās, ka Aivars to nestu rokās pāri ūdeņiem, pats gaisīgi vieglā ritmā slīdēdams no viļņa uz vilni.

— Nu? Ko es teicu? — Māris Cimbulis piegrūda Uldim. — Tu, brālīt, esi vilcienu nokavējis.

II

— Es atceros, — Kārlis Krape teica, fotoalbumā skatīdamies, — ka par Gulbi runāja, ka viņš gandrīz mēnesi dzīvojis pa krogiem un vairāk bijis nesamaņā nekā pie atmaņas.

— Kur viņš pēc tam palika? — Māris bez lielas intereses jautāja.

— Nezinu. Sieva, cik zinu, no viņa toreiz esot aizgājusi. Šai pie Dobeles bijušas tēva mājas, kur vecais vēl saimniekojis. Aizgājusi pie tā atpakaļ. Toreiz par Gulbja aferu visa Jelgava bija kājās, lai gan šodien neviens nezina, kā tur viss īstenībā noticis.

(Turpinājums sekos)

Izplānoti DV 25 gadu jubilejas salidojuma sarīkojumi

KANADAS DAUGAVAS VANAGU ZEMES VALDES SĒDE KIČENERA

Pēc jau notikušajām sēdēm Niagarā un Montrealā, Kanadas DV zemes valde 3. jūnijā piedalījās DV Kičeneras - Voterlū nodaļas gadasvētku sarīkojumā un sanāca kopīgā sēdē ar vietējās nodaļas darbiniekiem, pārrunājot arī DV 25 gadu jubilejas salidojumu, kas notiks Toronto 1971. gada jūlijā. Kā ziņoja zemes valdes pr-dis E. Krūka, jubilejas salidojums iecerēts plašā apjomā, ietverot Lielo jundu kā galveno sarīkojumu, svētku-koncertu ar vadmotīvu „Latviešu karavīrs", teātŗa izrādi, jaunatnes koncertu, rakstnieku cēlienu, tēlotājas un lietiskās mākslas izstādi, filatelijas izstādi un vairākus citus sarīkojumus. Atse viškie sarīkojumi, svētku balli ieskaitot, notiks Royal York viesnīcas telpās, kur arī rezervēs vismaz 300 istabu iebraucējiem, bet vairākas zāles dažādajiem sarīkojumiem. Pēc vienošanās ar ASV DV valdi, rīkotāji lūgs DV centrālo valdi Latvijas 50 pastāvēšanas gadu svinību laikā 1968. gadā izziņot sacensības literātūrā, mūzikā un glezniecībā, paredzotbalvas 2500 dol. kopvērtībā. Šis balvas piešķirs DV organizācijas 25 gadu jubilejas sarīkojumā.

Kopīgajā sēdē, kuŗu vadīja zemes valdes pr-dis E. Krūka, viesus apsveica DV Kičeneras - Voterlū nodaļas pr-dis J. Dundurs. Pārrunās vispirms iztirzāja nodaļas darbības aktivizēšanu. Vispārējās pārrunās skāra arī DV apgāda darbības jautājumus, par kuŗiem ziņoja apgāda vadītājs A. Ancāns. Sakarā ar dārdzības pieaugumu nākošā gadā iesrosinās paaugstināt DV mēnešraksta abonēšanas maksu no 4,50 uz 5,50 dol. gadā, atstājot to joprojām jūtami zemāku nekā citiem līdzīgiem izdevumiem.

Latvijas 50 gadu dibināšanas atcerei Kanadas DV zemes valde iecerējusi izdot dāņa Dr. A. Tomsena grāmatu „Mīla bija stiprāka", kuŗā autors attēlo padomju vergu nometnēs pavadītos gadus, kuŗos iepazinās ar latviešu meiteni, kas kļuva viņa dzīves līdzgaitniece. Šī grāmata būtu piemērots DV devums Latvijas jubilejai.

Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne ziņoja, ka globālās vanadžu priekšnieces un reizē ar to centrālās valdes locekles vēlēšanas notiks vēl šai gadā. Kanadas vanadzes par kandidātēm izraudzījušas līdzšinējo DV centrālās valdes vanadžu nozares vadītāju Mariju Ķeņģi Anglijā un rakstn. Toniju Krūku Toronto. Vanadžu kopas līdz 20. jūnijam aicinātas pieteikt arī vēl citas kandidātes. Pirmā vanadžu rosmes diena notiks 28. oktobrī Toronto.

Aprūpes daļas sekretārs A. Kvēps ziņoja, ka 14. jūn. ziedojumu vākšanas akcijai aicinājumi un 3 dažāda veida aploksnes jau izsūtītas nodaļām. Līdzekļu vākšanu pretkomūnistiskajam darbam veic kopīgi ar LNAK pēc iepriekšējo gadu paraugа, visus technis kos darbus kārtojot DV saimei Kanadā. Valde vienojās šīs akcijas laiku noteikt no 10. jūnija līdz 10. augustam, bet visām nodaļām norēķināšanās ar zemes valdi veicama līdz 10. oktobrim.

Par 14. jūnijā Toronto paredzēto sēru sarīkojumu un demonstrāciju - motorkādi ziņoja DV Toronto nodaļas informācijas daļas vadītājs V. Cinis, par ko mūsu laikrakstā jau ziņots. Demonstrācijā un sarīkojumā Ļtona auditorijā Toronto izdalīs arī īpašas skrejlapas.

Sekojot Latviešu katoļu apvienības Kanadā aicinājumam, valde vienojās nosūtīt 100 dol. latviešu pārstāvim Vatikanā, monsiņoram Dr. K. Ručam, kas pašreiz dzīvo Beļģijā.

Otras skaņu plates sagatavošana ar latviešu karavīru dziesmām turpinās sekmīgi. Kā ziņoja E. Krūka, to paredzēts laist tirgū jau septembrī. Plates ieskaņošanai un citām vajadzībām iegādāts ieskaņošanas aparāts 1200 dol. vērtībā.

Vispārīgas pārrunas izraisīja vairāki ierosinājumi, kuŗus iesniegs DV centrālajai valdei sakarā ar tās sēdi augustā Vācijā, kuŗā Kanadas un ASV valdes pārstāvēs ASV zemes valdes iekšējās informācijas daļas vadītājs V. Svētulis. Kā viens no nozīmīgākajiem Kanadas valdes ierosinājumiem minams aicinājums DV centrālajai valdei apsvērt iespējas atbalstīt V. Skultāna vadītos radioraidījumus uz okupēto Latviju.

DV dienas Vinipegā Panamerikas sporta spēļu laikā 4., 5. un 6. augustā organizē DV Manitobas nodaļa. Iecerētā zemes un nodaļas valžu kopsēde nevarēs notikt, bet tās vietā ieteiks sasaukt DV Manitobas nodaļas paplašinātu valdes sēdi ar Kanadas DV zemes valdes pārstāvju piedalīšanos. Valde vienojās kā oficiālos pārstāvjus uz Vinipegu sūtīt pr-di E. Krūku un Kanadas vanadžu pr-ci M. Jonāni. Pārrunāja arī iespēju atbalstīt dažu mākslinieku piedalīšanos DV cienu sarīkojumos. Visiem latviešiem, kas šai vasarā paredzējuši apmeklēt Panamerikas sporta spēles vai DV dienas Vinipegā, vietējā DV nodaļa apņēmusies pakalpot ar visu iespējamo informāciju, kā arī apmešanās sagādi u. c. Visi interesenti aicināti sazināties ar R. Puriņu (51 Bain Ave, Toronto 6, tālr. 465-6801) vai Ed. Vulfu 906 Jessy Ave, Winnipeg, Manm.).

Sēdē, vēlreiz pārrunājot DV organizācijas 25 gadu jubilejas sarīkojumu, nolēma lūgt visas latviešu organizācijas Kanadā, bet it sevišķi Toronto 1971. gadā neparedzēt citus lielāka apjoma sarīkojumus.

Kopīgajā sēdē no Kanadas DV zemes valdes piedalījās priekšsēdis E. Krūka, sekretārs K. Bencons, kasieris R. Britāls, no aprūpes daļas A. Kvēps, apgāda vadītājs A. Ancāns, iekšējās informācijas daļas vadītājs R. Noritis, vanadžu pr-ce M. Jonāne, goda tiesas priekšsēdis P. Rudzītis un DV mēnešraksta vanadžu nodaļas redaktrise T. Krūka, bet no DV Kičeneras - Voterlū nodaļas valdes J. Dundurs, A. Taube un J. Simsons, kā arī vanadžu kopas pr-ce V. Simsone.

R. N.

PRIEKS PAR PAVEIKTO DARBU

Toronto latviešu biedrības sestdienas skolā, 3. jūnijā beidzoties mācības gadam, liels bija atzinības rakstu birums par kārtīgu skolas apmeklēšanu un stundu nekavēšanu. Skolas 5a. klases audzēknes (no kreisās) Biruta Niedra, Tamāra Krieviņa un Sandra Eikina aplūko saņemtos atzinības rakstus. Foto: J. Liģers

Apbalvojumu birums pamatskolā

Toronto latviešu biedrības sestdienas skola mācības gadu pabeidza 3. jūnijā, bet izlaiduma akts notiek 10. jūnijā plkst. 10 rītā Latviešu namā. Mācību gada nobeiguma aktā bija pulcējusies skolas saime un audzēkņu vecāki. To ar svētbrīdi ievadīja māc. A. Briedis, bet uzrunu teica skolas pārzine A. Martinsone. Akta dalībniekus uzrunāja arī LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks.

Apbalvojot sekmīgākos audzēkņus, īpašus atzinības rakstus par teicamām sekmēm mācībās saņēma: pirmskolas klasē — Ēriks Blūms, Pēteris Borgs, Anna Pauzere, Zaiga Pērkone, Zane Rēvalde, Aldis Vāgners un Viviana Vasarāja; 1. klasē — Dace Cielava, Jānis Galejs, Zinta Grigora, Ēriks Kalniņš, Arnis Korolkēvičs, Ēriks Kleperis, Māris Martinsons, Anda Ruņģe, Ernests Skujiņš, Ingrīda Tauriņa, Jānis Tikiņš, Teika Zilāne un Eriks Ivaņenko; 2a. klasē — Ivars Blūms, Aniţa Bedovska, Māra Briede, Irēna Krieviņa, Ingrīda Nāgele, Bruno Preiss un Dagnija Tauriņa; 2b. klasē — Daina Bramane, Rita Krēsliņa, Diana Paegle, Lilita Tanne un Nora Turkēvica; 3a. klasē — Sandra Bāra, Rita Treigūta, Aina Tilupe, Māra Radziņa, Viktors Skujiņš un Ireta Garba; 3b. klasē — Vilnis Butkevics, Andris Dzintars, Ruta Grāvleja, Sandra Klepere, Larisa Stikuta un Andris Zilāns; 4a. klasē — Andris Briedis, Sandra Čača, Anda Maksiņa, Rita Ozoliņa, Kārlis Pētersons un Viktors Vasarājs; 4b. klasē — Juris Bramanis, Ēriks Eglīte un Ilona Zaļakmene; 5a. klasē — Sandra Eikina, Tamāra Krieviņa, Biruta Niedra, Daina Siliņa, Pēteris Zariņš un Daina Zilāne; 5b. klasē — Brigita Joma, Ilze Morgenšterna, Māra Rāviņa un Arturs Siksna; 6. klasē — Alvis Butkevics un Pēteris Snuciņš.

Arī audzēkņi, kas mācības gadā nav kavējuši nevienu stundu, saņēma atzinības balvas. Tādi bija: 1. klasē — Zinta Grigore; 2a. klasē — Bruno Preiss un Dagnija Tauriņa; 2b. klasē — Visvaldis Lielbārdis, Jānis Grāvītis un Bruno Strazdiņš; 3b. klasē — Sandra Klepere, Juris Tauriņš, Edmunds Treiss; 4a. klasē — Kārlis Pētersons (no Gvelfas!); 4b. klasē — Uldis Grāvītis; 5a. klasē — Sandra Eikina, Laima Ķuze un Dace Prauliņa; 5b. klasē — Aina Celmiņa, Baiba Grāvīte, Ronalds Joms, Kalvis Kurzemnieks un Astra Vītola; 6. klasē — Mikelis Cērps, Sandra Cicurska, Atis Daksis, Jasmīna Dakse, Andris Leja, Vija Luce un Pēteris Snuciņš.

Pēc audzēkņu apbalvošanas un liecību izdalīšanas vecāku padomes pārstāvis A. Freimanis pateicās visiem skolotājiem par pašaizliedzīgo darbu un pasniedza ziedus. Skolas absolventus un 7. klases audzēkņus apbalvos izlaiduma aktā.

R. N.

BRĪDIS AR DZIEDONI

(Pārnesums no 3. lpp.)

gas atsauksmes presē, — atceras dziedonis. — Okupācijas spēku komandieris Ziltas salā, kur koncertējām veselu mēnesi, mūsu rīcībā pat nodeva mazu vilcienu, ar kuŗu pārvietoties. Kad Rendsburgā kopā ar Jāni Niedru uzstājāmies kā Latvijas Nacionālās operas solisti, mūsu popularitāte tā saviļņoja klausītājus, ka tikām ielūgti gan pie pilsētas galvas, gan vietējā prefekta. Mums rādīja visu, ar ko vien Rendsburga ievērojama, kā mākslas, tā praktiskajās nozarēs. Žēl, ka bojā gājusi visas dziesmotās darbības dokumentācija Vācijā. Arī izsolītā 2000 marku pateicības atlīdzība nesekmēja šīs nozagtās dokumentācijas atrašanu.

Alfrēds Poriņš 1951. gadā šķērsoja okeanu un iecēloja ASV, apmetoties uz dzīvi pie 1905. gadā iebraukušā brāļa Kalifornijā pie Redondo līča un uzsākot maizes darbu kādā lidmašīnu fabrikā. Holivudas kalni, netālu no dziedoņa mītnes, aizturēja apvidum raksturīgo miglu, un tā piašais skats uz okeanu prieciņāja mākslinieka noskaņojumu: viņš sāka atkal just mostamies nemieru, kas lauzās laukā no fabrikas loka. Dzesējot iekšējās slāpes un rūpēs par latviskās dziesmas spirdzinošo ietekmi trimdinieku dvēselēs, Alfrēds Poriņš atkal paklausīja sirds aicinājumam.

— Vienu gadu nodziedāju kādā Holivudas raiditājā, bet atsāku koncertus latviešu kolonijās, ap 20 reižu dziedot arī amerikāņu baznīcās, — stāsta dziedonis. — Pie tautiešiem ASV un Kanadā esmu ciemojies ap 80 reižu, ceļojot no krasta līdz krastam, jaunās pasaules territoriju šķērsojot pavisam piecas reizes. Sākuma gados atsaucība bija laba, vēlāk gan saruka, jo arī latviešus arvien vairāk sāka aizraut skrējiens uz materiālo labklājību, kas mazināja arī interesi par latviešu dziesmu.

Par latviešu dziesmas nākotni Alfreds Poriņš ir ļoti nobažījies. Ja arī netrūks pašu dziesmu, tad — kur radīsies jauno dziedātāju paaudze? Vai spējīgākie solisti nepiesliesies tai videi, kuŗa tos apņem un piesola labus honorārus? Bet latviskās dziesmas spēks ar nākotnē būs ar dienišķās maizes vērtību; lai mēs spētu paturēt savus etniskos vaibstus.

Latviskās dziesmas skandēšana svešumā Alfrēdam Poriņam nav sagādājusi kādu materiālo labumu, ja neskaita samērā niecīgos ieņēmumus no iedziedātajām platēm. Toties dziļu gandarījumu viņam devis tas dvēseliskais siltums, ziedi un pateicības aplausi, ar kādiem rotājies ik koncerts mazākās vai lielākās latviešu kolonijās.

Attieksmē uz turpmākiem nodomiem dziedonis ir rezignēts, jo veselības stāvoklis licis būt piesardzīgam:

— Gribu laikā aiziet no skatuves, bet iepriekš vēl pēdējo reizi skandēt dziesmas. Latvijas dibināšanas 50. jubilejas gadam beidzoties. Tad ar lepnu apziņu atvadīšos no darba un degšanas savas tēvzemes un latviskās dziesmas labā.

Mūsu dienās seviški iemīlotas kļuvušas atmiņu grāmatas, kuŗas dokumentē atsevišķus laika posmus mūsu dzimtenē. Tāda, šķiet, padomā arī Alfrēdam Poriņam, jo gaŗais kalpošanas laiks dziesmu mūzai viņa ceļa ievilcis daudz skaistu, raksturīgu, negaistošu un mums nezināmu vaibstu. Gaidīsim.

A. Sedasdēls

ANDREJSONS
APDROŠINA
463-7313

RAKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cen
ALEKSANDRS KĀNEBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Dan forth Ave, Tel.: 463-2667

DIVI SIRSNĪGI GODINĀJUMI

Toronto latviešu ģimnazijas izlaiduma aktā bija divi sirsnības caurstrāvoti brīži: augšējā uzņēmumā LNAK izglītības nozares pārstāvis Arnolds Bāliņš ar ziediem izteic atzinību absolventu klases audzinātājai Andai Liberei, kuŗa savā laikā, pati nesen šo skolu beigusi, no viņa klasi pārņēma; apakšējā uzņēmumā — skolas direktors prof. V. Burkēvics sumina inspektrisi Veru Slaviešu par nule saņemto Kr. Barona prēmiju, kas viņai šogad piešķirta par ilggadēju un pašaizliedzīgu skolotājas darbu.

Foto: J. Liģers

TORONTO ZIŅAS

● Dianas Jablokovas - Vorpas klasiskās baletskolas audzēkņu vakars notiks 26. jūnijā plkst. 8 vakarā Ļtona auditorijā.

● TLB dāmu komitēja rīko veco ļaužu pēcpusdienu 11. jūnijā plkst. 2.30 pēcpusdienā Latviešu namā. Sarīkojums būs šīs sezonas pēdējā veco ļaužu sanāksme, tādēļ sirmās māmuļas un tēvi aicināti piedalīties jo kuplā skaitā.

● Jauniešu nometnes vadība Saulainē šogad uzņēmusies Elga Ozoliņa, bet zēnu nometni vadīs Guntis Siliņš. Abi ir pazīstami jaunatnes darbinieki un vairākus gadus paši pavadījuši Saulaines nometnē. Nometnes ārsts šogad būs Dr. L. Upenieks. Nometnotāji vēl var pieteikties pie K. Ozoliņa (51 Bloorlea Cres., Islington, Ont., tālr. 231—4631). Nometnes atklāšana paredzēta 2. jūlijā.

● TLB sestdienas skolas 16. izlaiduma akts notiek 10. jūnijā plkst. 10 rītā Latviešu namā.

● Aizvesto pieminas dienas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā notiks 13. jūnijā plkst. 8 vakarā.

● Garīgo dziesmu koncertu 1. jūnijā Sv. Jāņa baznīcā sniedza Dainas koris, visu atlikumu ziedojot dievnama parādu nomaksai. Reizē tas bija arī koŗa līdzšinējā diriģenta J. Pālena atvadīšanās koncerts, jo viņš no diriģenta pienākumiem atlūdzies. Koncertā bez 13 garīgām dziesmām ērģeļu solo atskaņoja Anita Grīgale-Rundāne. Korim, diriģentam un solistei pateicības vārdus veltīja archibīskaps A. Lūsis, norādot, ka Dainas koris jau kopš dibināšanas uzturējis draudzīgas attieksmes ar Sv. Jāņa draudzi.

● Dainas koŗa internais vakars 3. jūnijā priekšnieka vietnieces Maigas Rubenes mājā bija līdzšinējā diriģenta J. Pālena atvadīšanās. Koŗa vārdā viņam pateicās priekšnieks Alfrēds Purvs, savā uzrunā pakavējoties pie kopīgā darba gaitām. Kā koŗa pateicību par pašaizliedzīgo darbu J. Pālens saņēma aploksni. Savā atbildes runā viņš cildināja koristu degsmi kalpot latviskai dziesmai un pateicās koŗa vadībai un visiem koristiem par labo sadarbību un saprašanos.

● Etnisko grupu mākslinieku apvienības „Krāsa un forma" gadskārtējo izstādi Hart House telpās slēdza 31. maijā. Jūnijā tā būs skatāma Voterlū universitātes galerijā. Starp 30 autoru izstādītajiem 42 darbiem ir arī mākslinieka A. Nuliša glezna.

EDMONTONA

● Edmontonas latviešu vīru dubultkvarteta Dzintars gadskārtējais koncerts-balle notika 27. maijā. „Šis ir vienīgais latviešu dubultkvartets Kanadā, rietumos no Toronto," atklāšanas uzrunā teica tā pr-ks B. Tarkšis. Vakara programmā mūzikālās daļas vadītāja H. Skrastiņa vadībā dzirdējām pavisam 14 dziesmu. Ar trim dziesmām bija pārstāvēti Norvilis un vecmeistars Cimze, ar divām Vītols un Pavasars, bet pa vienai Baštiks, Siliņš, Valle un Feils. Jāliecina, ka dubultkvartets pēdējo divu gadu darbības posmā panācis krietnu pieaugumu saskaņā un balsu salīdzējumā. Kāda klausītāja, lietuviete, pēc koncerta teica: „Vārdus gan nesapratu, bet dziedāšana bija ļoti jauka un pašas dziesmas skaistas. Ja jūs rītvakar dziedātu, es atkal nāktu klausīties." Vakara atlikušā daļa bija veltīta dejošanas priekam. Loterijā J. Birzgaļa dāvināto seģeni laimēja L. Jurikass, bet kurvi ar augļiem un Kanadas sampanieti A. Štāls. Kaut siltais un saulainais laiks bija izvilinājis daudzus tautiešus ārpus pilsētas, pārdotas tomēr 10 ieejas kartes vairāk nekā pērn, arī klausītāju un dejotāju likās divreiz vairāk, par ko sevišķi priecājās paši dziedātāji.

S. Venta

NDP uz slidena ceļa

Pirms nedaudziem gadiem, kad dibinājās Kanadas jaundemokratu (NDP) partija, Tēraudstrādnieku arodbiedrība Sadberija ņēma jauno partiju savā paspārnē un ar lielu balsu vairākumu nolēma to materiāli atbalstīt. No katra iekasētā nodevu dolara partija saņēma 5 centus. Tās dibinātājos bija vairāki baltieši, kas nepārprotami norādīja, ka atbalstīs partiju, ja tā parādīs stingru pretkomūnistisku nostāju un sekmēs Baltijas valstu brīvības centienus. Sādus solījumus arī deva. Bet jau pirmajās vēlēšanās NDP saņēma nepārprotamu komūnistu atbalstu, kuŗu paši kandidāti gan apzīmēja par komūnistu jaukšanas un šķelšanas taktiku, noliedzot jebkādus sakarus ar tiem. Daudzi šiem paskaidrojumiem noticēja.

Turpmākie gadi pierādīja, ka NDP arvien vairāk saistās ar komūnistiem vai to līdzskrējējiem, dažādām miera, Vietnamas, pretkaŗa un citām līdzīgām grupām. Sadberijas iedzīvotāji, vispirms jau baltieši, sāku mā brīnījās, vēlāk dusmojās un beidzot noskaitās. Daudzi attei cās partiju materiāli atbalstīt. (To var darīt, izpildot īpašu formulāru, kas saņemams un nododams arodbiedrībā.)

Galīgi savu prestižu sadberiešu acīs NDP zaudēja pēdējā laikā, kad sākās t. s. „tiltu celšana" uz austrumiem. Plašais kalnračiem laikraksts un reizē ar to arī NDP oficiozs „The Miner's Voice" ievietoja vairākus rakstus par Pad. savien., tās kalnračiem un skolām, izteicot cerību rast ciešāku kontaktu ar padomju zemes iedzīvotājiem, it sevišķi arodbiedrībām. Tautietis Jānis Kōze, protestējot pret vienpusējo nostāju, atklātā vēstulē lūdza viņa vārdu svītrot no laikraksta abonentu skaita. Vitolds Kārkliņš plašā vēstulē laikraksta redakcijai norādīja uz savu personīgo un arī citu latviešu vilšanos kā arodbiedrības, tā arī NDP partijas politikā. Cita vidū viņš rakstīja, ka Pad. savienības arodbiedrības nav salīdzināmas ar arodbiedrībām brīvajā pasaulē. Padomijā, lietojot V. Kārkliņa izteicienu, tās ir „valdības pātaga strādnieku kontrolei." Tālāk viņš norādīja, ka tilts uz austrumiem patiesībā ir viena virziena iela, ar kuŗu iegūst tikai austrumi. Beigās V. Kārkliņš ar dibinātu sašutumu norādīja, ka tikai pirms dažiem gadiem Sadberijas strādnieki atbrīvojušies no Raktuvju un kausētavu arodbiedrības tikai tādēļ, ka tās vadība uzturēja ciešas saites ar komūnistiem, bet tagad tēraudstrādnieki seko pieveiktā pretinieka pēdās.

Liekas, ka Kārkliņa vēstule sabaidīja ne tikai „The Miner's Voice" redakciju, bet arī pašu NDP partiju, jo uz to (jau tai pašā laikraksta numurā) atbildēja pats partijas vicepriekšsēdis D. Luiss (D. Lewis). Viņš apgalvoja, ka personīgi jau 30 gadu cīnās pret komūnismu, un norādīja, ka viņa partija brīva no jebkādas komūnisma ietekmes, ka tā cīnās arī pret katra veida diktatūru, vai tā būtu labā, kreisā vai vidējā novirziena, bet viņam jāpaliekot pie prasības, ka amerikāņiem jāpārtrauc Ziemeļvietnamas bumbošana. Viņa ieskatu atbalstot tik ievērojamas personas, kā Apvienoto nāciju ģenerālsekretārs Utants amerikāņu senātori R. Kenedijs un Fulbraits, pat pāvests Pauls VI. Bez tam partijas politika esot noteikta konferencēs, tādēļ atbilstot vairākuma domām.

Vicepriekšsēža domas vārdu pa vārdam atkārtoja partijas līderis Dagless (T. C. Douglas), kas nule viesojās Sadberijā, atbalstot savu kandidātu federālajām papildvēlēšanām Sadberijas apgabalā. Sapulce bija vāji apmeklēta, bet par to neviens vairs nebrīnās. NDP ir parādījusi, uz cik slidena ceļa novirzījusies. Jācer tikai, ka baltiešu aktivitāte neapsiks reizē ar vēlēšanu rezultātu pasludināšanu.

L. G.

LAIKRAKSTA

„LATVIJA AMERIKĀ" atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

Mūsu zelts ir jaunatne!

LATVIJAS KARA INVALIDU APVIENI JUBILEJAS, KURZEMES CIETOKSŅA A BRĀĻU KAPU PAMATAKMENS IEMŪRĒSA ROTĀ (2)

Tā kā uz Latviešu kara invalidu apvienības Rotā ar īpašu autobusu bija ieradušies ari rīkotāji izmantoja gadījumu abu LKIA valžu — kopsēdei 27. maijā. Tajā jaumā ASV valde lo svinīgo solījumu un pieņēma deklarāciju. lidu savienības 50. dibināšanas dienas un K ateeres aktā, kuŗā bija iespaidīgs mutvārdu u cēju skaits. Bruņinieka krusta kavalieris Ro dija, ka Anglijas pievāktais Latvijas zelts ir mūsu īstais zelts ir jaunatne, par kuŗu jārūpē ku sekmēšanu piešķirts goda diploms rūpniek

Pēc svinīgās karogu pacelšanas 27. maija priekšpusdienā Latviešu kara invalidu apvienības ASV un Kanadas valdes pilnā sastāvā pulcējās kopsēdē, kuŗas laikā jaunievēlētā ASV valde nodeva tradicionālo svinīgo solījumu. Šo solījumu pieņēma vetekrānu organizāciju goda prezidijs — Latviešu leģiona pārstāvis un kādreizējais kājnieku priekšnieks vplkv. A. Silgailis, Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieks un LKIS dibinātājs plkv. P. Licis, latviešu strēlnieku pārstāvis kpt. A. Lācis un Latviešu leģiona 15. divizijas mācītājs vltn. V. Rolle. Solījumu parakstīja ASV valdes pr-dis R. Ancāns, vicepr-dis P. Ķurbis, Rotas administrātors A. Licis, sekretārs J. Briģis, izbūves daļas vadītājs E. Bankers, sabiedriski-kultūrālās daļas vadītājs E. Kundziņš, biedrzinis un aprūpes daļas vadītājs V. Gēģeris un valdes locekļi A. Čukuls, E. Lācis, A. Gurtiņš un K. Grīnvalds. LKIA Kanadas valdi šai sēdē pārstāvēja pr-dis N. Kaverskis, 1. vicepr-dis J. Grīnvalds, 2. vicepr-dis V. Suchockis, biedrzinis M. Bulovs, sarīkojumu daļas vadītājs K. Andersons, valdes kandidāts V. Krūgers, revīzijas komisijas kandidāts J. Pogulis un apvienības pārstāvis Sv. Katrinās K. Freimanis. Sēdē pieņēma šādu deklarāciju:

„LKIA ASV un Kanadas valžu kopsēde, piedaloties veterānu organizāciju goda prezidijam, vienojās: 1) Rota un Brāļu kapi vienādi kalpos kā ASV, tā Kanadā dzīvojošajiem visiem latviešu kara invalidiem un tautiešiem trimdā, tādēļ to celšanā un izveidošanā visiem arī jāpiedalās. 2) Abu zemju valdes vienojās par ciešāku sadarbību ar visām latviešu karavīru organizācijām: lāčplēšu, strēlnieku, kalpakiešu, ziemeļnieku, Latvijas atbrīvotāju un leģionāru, neaizmirstot, ka esam bijuši un arī turpmāk mums jābūt Latvijas brīvības cīnītāju avangardam. 3) Apvienot viņu dzīvesvietās visus latviešu bijušos cīnītājus karavīru kopīgu svētku un kauju atceru sarīkošanai, kā arī alcināt piedalīties jaunās paaudzes cīnītājus no Korejas, Vietnamas un citiem kara laukiem, kas cinās par tautu brīvību. 4) Saglabāt latviešu karavīru tradicijas, disciplīnu, cīnītāju možumu un ticību Latvijas brīvībai, nododot šīs cildenās īpašības nākamai paaudzei. 5) Saglabāt latviešu karavīru kaujas slavu un varonīgaru, stiprināt savstarpēju draudzību un latviešu karavīru ticību Latvijas brīvībai, kas panākams visām veterānu organizācijām apvienojoties vienā — veterānu apvienībā, lai kopā ar citu tautu veterāniem varētu sekmīgāk cīnīties par apspiesto tautu brīvību."

Vakarā notika svinīgs akts Latvijas kara invalidu savienības 50 gadu dibināšanas un Kurzemes cietokšņa atcerei, par kuŗu jau ziņots mūsu laikraksta iepriekšējā numurā. Aktu vadīja LKIA ASV valdes sabiedriski-kultūrālās daļas vadītājs E. Kundziņš. Latvijas kara invalidu savienības dibinātājs plkv. P. Licis uzrunā pakavējās atmiņās pie savienības sākuma gadiem un darbības neatkarīgās Latvijas laikā. LKIA ASV valdes priekšsēdis — Bruņinieka krusta kavalieris kapt. R. Ancāns savā svētku runā pieskārās arī Latvijas zeltam, kuŗu vēlas piesavināties Anglijas valdība, atzīstot, ka ar to mums dota iespēja iestāties par Latvijas un latviešu tautas tiesībām un atgādināt brīvajai pasaulei mums nodarītās netaisnības vispār. Ar uzsvaru runātājs tomēr norādīja, ka mūsu īstais zelts ir mūsu jaunatne: ja to labi uzmanīsim un audzināsim tā, lai jaunatne ne tikai runātu, latsītu un rakstītu latviski, bet latviski arī domātu, tad arī metal-

lam zeltam
me.

Apsveicēju
viešu leģiona
nieks vplkv.
arī no DV K
plkv. A. Plen
A. Lācis sun
ku un to gal
pēc tam mi
Edv. Medņa
sveicieni Nujor
nieka vietnie
nieku pārstā
šo karavīru
Kanadā pr-d
Kanadas va
verskis, LKI
pārstāvis J.

Liels bija
un novēlēju
ja sūtījuši
vaditājs Vasi
ke, BPL u
prof. P. Leji
dis J. Nied
Lūsis, Latvi
virsvaldes p
Eglītis, Latv
vienības sen
rikas latvie
valdes pr-dis
das latviešu
E. Dāvidson
gaidu jeņdus
ne, Latvijas
V. Tomsons,
brīvībai loce
jorkas gaid
Toronto lat
las vadītāja
jorkas ov-lu
R. Zariņš, T
ju vienības
kipsijas lat
A. Grīnber
kreditsabied
A. Svenne u

No vete
rakstveida s
ši Lāčplēša
vārdā ģen
biedrības p
Latviešu v
bas Kanadā
ņo Latviešu
ASV kpt.
virsnieku a
dis kāpt. J.
frontes cīn
Freimanis,
des pr-dis
Ņujorkas a
Lācis, Latvi
ārsts plkv.

Piezīmēja
Zviedrijas
Lasmanis,
bliejā, Kurz
ju kapu pa
svētkos.

Par to,
nams Rota
ievērojamu
nās vietu
kur norisinā
tūrāla darb
kas latviešu
lo atbalstu.
jus LKIA A
si ar augstā
diplomu. Š
kā vienpad
goda diplom
šam, kuŗu
M. Piekalni
bu un lielu
kojumu vad
par 1966. ga
stu apbalvo

Vakara a
saviesīgā d
dināja LKI
rus. Uz 60
tījās māc. V
archīva pār
uz 50 —
Ķurbis un
Jubilārus a
LKIA dāmu
ces, bet Ro
panieša pud

Abu svētk
bija izkārto
un H. Bau
kuŗā bija iz
valdes Brāļ
tās „Tautas
laimesti — p

...TO ZIŅAS

...orpas ...zēkņu- ...kst. 8 ...rīko ...jū- ...Lat- ...s šis ...sa- ...nujas ...s jo ...adība Elga ...vadīs ...tami ...airā- Sau- ...ārsts No- ...pie ...res., (631). ...uzēta ...: iz- ...nijā ...enas ...nīcā ...arā. ...u 1. ...edzā ...zie- ...mak- ...līdz- ...tva- ...di- ...zies. ...zies- ...Ani- ...diri- ...bas A. ...toris ...ējis Jā- ...kars ...ēces ...līdz- ...tva- ...pa- ...rvs,

savā uzrunā pakavējoties pie kopīgā darba gaitām. Kā koŗa pateicību par pašaizliedzīgo darbu J. Pālens saņēma aploksni. Savā atbildes runā viņš cildināja koristu degsmi kalpot latviskai dziesmai un pateicās koŗa vadībai un visiem koristiem par labo sadarbību un saprašanos.

● Etnisko grupu mākslinieku apvienības „Krāsa un forma" gadskārtējo izstādi Hart House telpās slēdza 31. maijā. Jūnijā tā būs skatāma Voterlū universitātes galerijā. Starp 30 autoru izstādītajiem 42 darbiem ir arī mākslinieka A. Nuliša glezna.

EDMONTONA

● Edmontonas latviešu vīru dubultkvarteta Dzintars gadskārtējais koncerts-balle notika 27. maijā. „Šis ir vienīgais latviešu dubultkvartets Kanadā, rietumos no Toronto," atklāšanas uzrunā teica tā pr-ks B. Tarkšis. Vakara programmā mūzikālās daļas vadītāja H. Skrastiņa vadībā dzirdējām pavisam 14 dziesmu. Ar trim dziesmām bija pārstāvēti Norvilis un vecmeistars Cimze, ar divām Vītols un Pavasars, bet pa vienai Baštiks, Siliņš, Valle un Feils. Jāliecina, ka dubultkvartets pēdējo divu gadu darbības posmā panācis krietnu pieaugumu saskaņā un balsu salīdzējumā. Kāda klausītāja, lietuviete, pēc koncerta teica: „Vārdus gan nesapratu, bet dziedāšana bija ļoti jauka un pašas dziesmas skaistas. Ja jūs rītvakar dziedātu, es atkal nāktu klausīties." Vakara atlikušā daļa bija veltīta dejošanas priekam. Loterijā J. Birzgaļa dāvināto segeni laimēja L. Jurikass, bet kurvi ar augļiem un Kanadas sampanieti A. Štāls. Kaut siltais un saulainais laiks bija izvilinājis daudzus tautiešus ārpus pilsētas, pārdotas tomēr 10 ieejas kartes vairāk nekā pērn, arī klausītāju un dejotāju likās divreiz vairāk, par ko sevišķi priecājās paši dziedātāji. S. Venta

...slidena ceļa

...iem, ...ndē- ...aud- ...Sad- ...rtīju ...tielu ...tō ...atra ...rtīja ...ājos ...pār- ...lstīs ...ngru ...sek- ...cen- ...de- ...anās ...ko ...kan- ...omū- ...anas ...saka- ...pa- ...ka ...r ko- ...rēķē- ...etna- ...īdzī- ...izvo- ...sāku- ...s un ...ttei- ...alstīt ...for- ...nodo- ...berie- ...ā lai- ...ālša- ...kaln- ...ar to ...ner's ...kstus ...ačiem ...rast ...omju ...eviški ...ānis ...pusē- ...ē lū- ...laik- ...olds ...krak- ...savu ...viešu ...ā arī ...a vi- ...savie- ...o pie- ...dien ...akarā ...radio-

nības arodbiedrības nav salīdzināmas ar arodbiedrībām brīvajā pasaulē. Padomijā, lietojot V. Kārkliņa izteicienu, tās ir „valdības pātaga strādnieku kontrolei." Tālāk viņš norādīja, ka tilts uz austrumiem patiesībā ir viena virziena iela, ar kuru iegūst tikai austrumi. Beigās V. Kārkliņš ar dibinātu sašutumu norādīja, ka tikai pirms dažiem gadiem Sadberijas strādnieki atbrīvojušies no Raktuvju un kausētavu arodbiedrības tikai tādēļ, ka tās vadība uzturēja ciešas saites ar komūnistiem, bet tagad tēraudstrādnieki seko pieveiktā pretinieka pēdās.

Liekas, ka Kārkliņa vēstule sabaidīja ne tikai „The Miner's Voice" redakciju, bet arī pašu NDP partiju, jo uz to (jau tai pašā laikraksta numurā) atbildēja pats partijas vicepriekšsēdis D. Luiss (D. Lewis). Viņš apgalvoja, ka personīgi jau 30 gadu cīnās pret komūnismu, un norādīja, ka viņa partija brīva no jebkādas komūnisma ietekmes, ka tā cīnās arī pret katra veida diktatūru, vai tā būtu labā, kreisā vai vidējā novirziena, bet viņam jāpaliekot pie prasības, ka amerikāņiem jāpārtrauc Ziemeļvietnamas bumbošana. Viņa ieskatu atbalstot tik ievērojamas personas, kā Apvienoto nāciju ģenerālsekretārs Utants amerikāņu senātori R. Kenedijs un Fulbraits, pat pāvests Pauls VI. Bez tam partijas politika esot noteikta konferencēs, tādēļ atbilstot vairākuma domām.

Vicepriekšsēža domas vārdu pa vārdam atkārtoja partijas līderis Dagless (T. C. Douglas), kas nule viesojās Sadberijā, atbalstot savu kandidātu federālajām papildvēlēšanām Sadberijas apgabalā. Sapulce bija vāji apmeklēta, bet par to nevienu vairs nebrīnās. NDP ir parādījusi, uz cik slidena ceļa novirzījusies. Jācer tikai, ka baltiešu aktivitāte neapsiks reizē ar vēlēšanu rezultātu pasludināšanu. L. G.

LAIKRAKSTA

„LATVIJA AMERIKĀ"

atsevišķi numuri

dabūjami Toronto

latviešu veikalos.

Mūsu zelts ir mūsu jaunatne!

LATVIJAS KARA INVALIDU APVIENIBAS 50 GADU JUBILEJAS, KURZEMES CIETOKŠŅA ATCERES UN BRĀĻU KAPU PAMATAKMENS IEMŪRĒŠANAS SVINIBAS ROTĀ (2)

Tā kā uz Latviešu kara invalidu apvienības lielajām svinībām Rotā ar īpašu autobusu bija ieradušies arī ap 40 torontiešu, rikotāji izmantoja gadījumu abu LKIA valžu — ASV un Kanadas — kopsēdei 27. maijā. Tajā jaunā ASV valde nodeva tradicionālo svinīgo solījumu un pieņēma deklarāciju. Latvijas kara invalidu savienības 50. dibināšanas dienas un Kurzemes cietokšņa atceres aktā, kuŗā bija iespaidīgs mutvārdu un rakstveida apsveicēju skaits. Bruņinieka krusta kavalieris Roberts Ancāns norādīja, ka Anglijas pievāktais Latvijas zelts ir liels zaudējums, bet mūsu īstais zelts ir jaunatne, par kuŗu jārūpējas. Par LKIA mērķu sekmēšanu piešķirts goda diploms rūpniekam R. Hiršam.

Pēc svinīgās karogu pacelšanas 27. maija priekšpusdienā Latviešu kara invalidu apvienības ASV un Kanadas valdes pilnā sastāvā pulcējās kopsēdē, kuŗas laikā jaunievēlētā ASV valde nodeva tradicionālo svinīgo solījumu. Šo solījumu pieņēma veterānu organizāciju goda prezidijs — Latviešu leģiona pārstāvis un kādreizējais kājnieku priekšnieks vplkv. A. Silgailis, Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieks un LKIS dibinātājs plkv. P. Līcis, latviešu strēlnieku pārstāvis kpt. A. Lācis un Latviešu leģiona 15. divīzijas mācītājs vltn. V. Rolle. Solījumu parakstīja ASV valdes pr-dis R. Ancāns, vicepr-dis P. Ķurbis, Rotas administrātors A. Līcis, sekretārs J. Briģis, izbūves daļas vadītājs E. Bankers, sabiedriski-kultūrālās daļas vadītājs E. Kundziņš, biedrzinis un aprūpes daļas vadītājs V. Ģēģeris un valdes locekļi A. Čukuls, E. Lācis, A. Gurtiņš un K. Grīnvalds. LKIA Kanadas valdi šai sēdē pārstāvēja pr-dis N. Kaverskis, 1. vicepr-dis J. Grīnvalds, 2. vicepr-dis V. Suchockis, biedrzinis M. Bulovs, sarīkojumu daļas vadītājs K. Andersons, valdes kandidāts V. Krūgers, revīzijas komisijas kandidāts J. Pogulis un apvienības pārstāvis Sv. Katrīnās K. Freimanis. Sēdē pieņēma šādu deklarāciju:

„LKIA ASV un Kanadas valžu kopsēde, piedaloties veterānu organizāciju goda prezidijam, vienojās: 1) Rota un Brāļu kapi vienādi kalpos kā ASV, tā Kanadā dzīvojošajiem visiem latviešu kara invalidiem un tautiešiem trimdā, tādēļ to celšanā un izveidošanā visiem arī jāpiedalās. 2) Abu zemju valdes vienojās par ciešāku sadarbību ar visām latviešu karavīru organizācijām: lāčplēšu, strēlnieku, kalpakiešu, ziemeļnieku, Latvijas atbrīvotāju un leģionāru, neaizmirstot, ka esam bijuši un arī turpmāk mums jābūt Latvijas brīvības cīnītāju avangardam. 3) Apvienot viņu dzīvesvietās visus latviešu bijušos cīnītājus karavīru kopīgu svētku un kauju atceru sarīkošanai, kā arī aicināt piedalīties jaunās paaudzes cīnītājus no Korejas, Vietnamas un citiem kara laukiem, kas cīnās par tautu brīvību. 4) Saglabāt latviešu karavīru tradicijas, disciplīnu, cīnītāju možumu un ticību Latvijas brīvībai, nododot šīs cildenās īpašības nākamai paaudzei. 5) Saglabāt latviešu karavīru kaujas slavu un varoņgaru, stiprināt savstarpēju draudzību un latviešu karavīru ticību Latvijas brīvībai, kas panākams visām veterānu organizācijām apvienojoties vienā — veterānu apvienībā, lai kopā ar citu tautu veterāniem varētu sekmīgāk cīnīties par apspiesto tautu brīvību."

Vakarā notika svinīgs akts Latvijas kara invalidu savienības 50 gadu dibināšanas un Kurzemes cietokšņa atcerei, par kuŗu jau ziņots mūsu laikraksta iepriekšējā numurā. Aktu vadīja LKIA ASV valdes sabiedriski-kultūrālās daļas vadītājs E. Kundziņš. Latvijas kara invalidu savienības dibinātājs plkv. P. Līcis uzrunā pakavējās atmiņās pie savienības sākuma gadiem un darbības neatkarīgās Latvijas laikā. LKIA ASV valdes priekšsēdis — Bruņinieka krusta kavalieris kapt. R. Ancāns savā svētku runā pieskārās arī Latvijas zeltam, kuŗu vēlas piesavināties Anglijas valdība, atzīstot, ka ar to mums dota iespēja iestāties par Latvijas un latviešu tautas tiesībām un atgādināt brīvajai pasaulei mums nodarītās netaisnības vispār. Ar uzsvaru runātājs tomēr norādīja, ka mūsu īstais zelts ir mūsu jaunatne: ja to labi uzmanīsim un audzināsim tā, lai jaunatne ne tikai runātu, lasītu un rakstītu latviski, bet latviski arī domātu, tad arī metallaimesti — prof. A. Annusa, prof. Lam zeltam būs vajadzīgā nozīme.

Apsveicēju virkni ievadīja Latviešu leģiona kājnieku priekšnieks vplkv. A. Silgailis, sveicot arī no DV Halifaksas kopas un plkv. A. Plensnera Zviedrijā, bet A. Lācis suminēja veco strēlnieku un to galvenā pārstāvja (drīz pēc tam mirušā, — red.) pltn. Edv. Medņa vārdā. Personīgi vēl sveica Ņujorkas draudzes priekšnieka vietnieks J. Pelse, kurzemnieku pārstāvis R. Turks, Kritušo karavīru pieminekļa padomes Kanadā pr-dis V. Tikišņš, LKIA Kanadas valdes pr-dis N. Kaverskis, LKIA Klīvlendas kopas pārstāvis J. Zikmanis u.c.

Liels bija rakstveida sveicienu un novēlējumu skaits. Tādus bija sūtījuši Latvijas sūtniecības vadītājs Vašingtonā Dr. A. Spekke, BPL un ALAs priekšsēdis prof. P. Lejiņš, LNAK valdes pr-dis J. Niedra, archibīskaps A. Lūsis, Latvijas ev.-lut. baznīcas virsvaldes prezidents zv. adv. P. Eglītis, Latviešu korporāciju apvienības seniors J. Zālītis, Amerikas latviešu palīdzības fonda valdes pr-dis L. Bērziņš, Kanādas latviešu skautu jendas pr-ks E. Dāvidsons, Kanadas latviešu gaidu jeņdaš pr-ce A. Martinsone, Latvijas konsuls Montrealā V. Tomsons, Komitejas Latvijas brīvībai loceklis P. Raģmans, Ņujorkas gaidu pr-ce M. Laiviņa, Toronto latviešu sestdienas skolas vadītāja A. Martinsone, Ņujorkas ev.-lut. draudzes mācītājs R. Zariņš, Toronto latviešu katoļu vienības pr-ks A. Vuciņš, Pokipsijas latviešu draudzes pr-ks A. Grīnbergs, Toronto latviešu kreditsabiedrības pārvaldnieks A. Svenne u.c.

No veterānu organizācijām rakstveida sveicienus bija sūtījuši Lāčplēša kara ordeņa domes vārdā ģen. J. Priede, Lāčplēšu biedrības pr-ks plkv. K. Zeniņš, Latviešu veterānu-strēlnieku bas Kanadā pr-dis F. Freibergs, no Latviešu virsnieku apvienības ASV kpt. H. Liepiņš, Latviešu virsnieku apvienības Kanadā pr-dis kapt. J. Šmits, no Kurzemes frontes cīnītājiem Kanadā R. Freimanis, ASV DV zemes valdes pr-dis maj. V. Hazners, DV Ņujorkas apvīenības pr-ks ltn. J. Lācis, Latviešu leģiona galvenais ārsts plkv. J. Puriņš u.d.c.

Piezīmējams, ka Rotā no Zviedrijas bija ieradies plkv. A. Lasmanis, kas sveica LKIS jubilejā, Kurzemes atcerē un Brāļu kapu pamatakmens likšanas svētkos.

Par to, ka veterānu atpūtas nams Rota 6 gados izbūvēts par ievērojamu vasarnieku pulcēšanās vietu ASV austrumkrastā, kur norisinās arī sabiedriski-kultūrāla darbība, pateicība pienākas latviešu sabiedrībai par lielo atbalstu. Izcilākos atbalstītājus LKIA ASV valde apbalvojusi ar augstāko atzinību — goda diplomu. Šai sarīkojumā valde kā vienpadsmitajam pasniedza goda diplomu rūpniekam R. Hiršam, kuŗu pilnvarojumā saņēma M. Piekalnīte. Par izcilu atsaucību un lielu veikumu LKIA sarīkojumu vadībā valde kā vienīgo par 1966. gadu ar atzinības rakstu apbalvoja Mirdzu Piekalnīti.

Vakara atlikušā daļa aizritēja saviesīgā dzīvē, kuŗas laikā godināja LKIA darbiniekus-jubilārus. Uz 60 mūža gadiem atskatījās māc. V. Rolle un apvienības archīva pārzinis J. Princis, bet uz 50 — valdes vicepr-dis P. Ķurbis un sekretārs J. Briģis. Jubilārus ar ziediem apveltīja LKIA dāmu komitejas darbinieces, bet Rotas pārvalde ar šampanieša pudelēm.

Abu svētku dienu laikā Rotā bija izkārtota arī Z. Treimanes un H. Baumaņa gleznu skate, kuŗā bija iziikti arī LKIA ASV valdes Brāļu kapu izbūvei rīkotās „Tautas loterijas" galvenie laimesti — prof. A. Annusa, prof.

L. Liberta, J. Audriņa, V. Avena, H. Baumaņa, Z. Treimanes u.c. gleznas. Vislielāko interesi viesos tomēr radīja arch. A. Adamsona Brāļu kapu projekta perspektīvas zīmējums krāsās, kas labas gleznas lielumā bija pakārts pie sienas. R. A.

Latviešu kara invalidu apvienības ASV valde 27. maijā kopīgās sēdes laikā ar organizācijas Kanadas valdi nodod svinīgo solījumu, kuŗu pieņem veterānu organizāciju goda prezidijs (uzņēmuma labā pusē no labās) bij. Latviešu leģiona 15. divīzijas mācītājs V. Rolle, veco strēlnieku pārstāvis A. Lācis, Latviešu leģiona kājnieku priekšnieks A. Silgailisun LKIS dibinātājs un Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieks P. Līcis. Solījumu nodod (no kreisās) R. Ancāns, P. Ķurbis, A. Līcis, J. Briģis, E. Bankers, E. Kundziņš, V. Ģēģeris, A. Čukuls, E. Lācis, A. Gurtiņš un K. Grīnvalds.

Foto: Grāvītis

Čikagas jaunieši beidz skolas

Krišjāņa Barona latviešu skolas Čikagā izlaiduma akts 27. maijā Latviešu namā bija pulcinājis audzēkņus, vecākus, skolotājus un skolas labvēļus it kuplā skaitā. Karogu ienešanai sekoja māc. G. Straumaņa vadīts svētbrīdis, pēc tā skolas pārzinis prof. Atis Grotāns nolasīja absolventu sarakstu un apsveica visus beidzējus kā bērnu dārzā, tā pamatskolā un ģimnazijā, izsakot pateicību klašu audzinātājiem. Bērnu dārzu beidza un uz pirmo klasi pārcelti 19 bērni, kas ir viens no skaitliski lielākajiem izlaidumiem. A. Svānberga atvadoties novēlēja bērniem būt vienmēr laimīgiem un atcerēties stāstu par „prieka druscīņu".

Pamatskolu beidza Ilze Cakare, Jānis Eizis, Viktorija Kalniņa, Līga Ozere, Valdis Putniņš, Andra Roze un Rita Štrāla. Klases audzinātāja Ilze Šimane izjusti pateicās audzēkņiem par viņas aicināšanu tk sestdienu uz latviešu skolu un atcerējās raksturīgākos mirkļus katra atsevišķā skolēna mācību gaitās. No Meivudas latviešu skolas izlaidumā piedalījās Jānis Medenis ar klases audzinātāju Rūdolfu Vanagu. Visi saņēma veltēs J. Veseļa „Latvju teiksmas".

Ģimnaziju beidza Jānis Cakars, Māris Lidaka, Ilze Seržante, Valdis Spuris un Valdis Legzdiņš; pēdējais gan nevarēja būt klāt, jo iesaukts armijā. Klases audzinātājs Hermanis Kreicers no saviem audzēkņiem atvadījās ar Raiņa vārdiem „Ko zaļā jaunībai lai saka sirmais?" Absolventi saņēma grāmatas pēc pašu izvēles, piemēram, „Laipu licēji" „Mūsu baltā Daugava". No skolas prezidija beidzējus sveica pr-dis A. Birkēns, novēlot labas sekmes turpmākajās gaitās. Fiziskās audzināšanas stundu dalībniekiem J. Eizim un V. Spurim grāmatas no vietējās DV apvienības pasniedza A. Vanags. Tad ģimnazijas absolventi nodeva Latvijas karogu nākošajiem nākošās klases pārstāvjiem. Sekoja liecību izdalīšana.

No pamatskolas audzēkņiem vecākiem un skolotājiem pateicās Jānis Eizis un Andra Roze, vidusskolas vārdā to pašu darija Ilze Seržante. Ģimnazijas absolventu vecāku vārdā runāja Olģerts Cakars; no Korporāciju kopas un vīru koŗa Daugavieši beidzējus sveica K. Legzdiņš. 8. klases audzēkņu vecāku vārdā visiem skolotājiem, bet it sevišķi klases audzinātājai pateicās Aleksandrs Eizis. Teicamnieki saņēma grāmatu veltes. Skolas uzdevumā par ziedojumiem grāmatu iegādei Čikagas latviešu biedrībai, Jāņa draudzei, Čikānas draudzei, Čikagas latviešu katoļu draudzei, DV apvienībai, Korporāciju kopai, Studenšu korporāciju kopai, Čikagas akadēmiskajai vienībai, Latviešu katoļu studentu apvienībai Dzintars, jauktajam koŗim Daugava, vīru koŗim Daugavieši, Čikagas konkordiju kopai, Ilinojas latviešu kreditsabiedrībai, Dr. R. Gailītim, Čikagas latviešu inženieŗu biedrībai, A. Kalnāja apgādam un sudrabkalim Augustam Tellem par sudraba plāksnīti karoga kātam pateicās A. Birkēns.

Vidusskolas beidzēji iepriecināja ar priekšnesumiem — vijoles solo un deklamācijām. Nobeiguma vārdus teica pārzinis A. Grotāns. Pēc oficiālās daļas absolventi, viņu vecāki un skolotāji pulcējās pie kafijas galda, lai vēl pakavētos pie aizvadītajiem gadiem un pārrunātu nākotnes plānus.

Z. K.

Latvieši streiko

ARĪ ŅUJORKAS LATVIEŠU NAMZIŅIEM JĀPIEDALĀS STREIKĀ

Ņujorkā notika dalējs namziņu streiks, bet pēc tā sākās dzīvokļu īrētāju streiks. Namziņi streiku sāka lielāku algas prasību neievērošanas dēļ, daļai Manhetenas namziņu vairs nenovācot atkritumus, nedodot siltu ūdeni, neapkalpojot celtņus un radot cita veida neērtības iemītniekiem. Dzīvokļu īrnieki atteicās maksāt īres naudu, un pilsēta šo prasību atbalstīja, dažos gadījumos samazinot īri uz 1 dolaru mēnesī.

Namziņu amats kādreiz bija latviešu slavenākā nodarbošanās Ņujorkā, it sevišķi pirmajos iecelošanas gados. Nodibināja pat latviešu namziņu biedrību, notika namziņu kursi, un katrs, kas prata lietot skrūvgriezi vai mācēja roķā turēt slotu, nekautrējās iebērt melnas ogles lielajās apkures krāsnīs, katrs, kas prata dažus vārdus angliski, varēja dabūt namziņa vietu. Latvieši darba nebijās, un tā daudziem pirmā nodarbošanās bija namziņa amats kādā no Ņujorkas pilsētas rajoniem. Sevišķa atlīdzība bija brīvs dzīvoklis, apkure, elektrība, gāze un dažkārt arī tālrunis, kaut ne vienmēr. Dažiem namu īpašniekiem vajadzēja tikai norādīt, ka ir latvietis, lai vairāk nekā neprasītu un pieņemtu darbā. Bija dažas atsevišķas namīpašnieku sabiedrības, kuŗās lielākā daļa namziņu bija latviešu.

Daudzi no toreizējiem namziņiem tagad kļuvuši pensionāri, citi aizgājuši veļu valstī, bet daļa atraduši leknākas ganības un labāku darbu ar lielāku atlīdzību, kuŗā vairs nav jāskaita garās namziņa darba stundas, bet nopelnītie dolari. No lielās latviešu namziņu „cunftes" palikuši vairs tikai nedaudzi pēdējie „mohikāņi". Tie tagad ir lielu dzīvokļu māju pārziņi ar pāris dučiem palīgu, vai arī tādi, kas tuvojas pensijas vecumam, kādēļ meklē vieglāku darbu kādā mazākā mājā.

Namziņu streikā nācās piedalīties arī latviešiem, kuŗi kā kārtīgi „cunftes" pārstāvji sastāv arodbiedrībā. Latvietis tomēr ir darba cilvēks, kam nepatīk bezdarbība, sevišķi nepatīk streiki. Bet ja arodbiedrība liek streikot, tad ar plakātu jāstaigā visiem, vienalga, pie kādas tautības pieder. Nepatīkama blakusparādība tā, ka streika laikā nemaksā algu, kaut saimnieks no mājas laukā nemet.

Namzinis Pēteris Šķērsbergs apkalpo kāda laba rajona vidēja lieluma māju Manhetenas augšdaļā. Par streiku viņš nav iepriecināts, jo apnicis pūsties un gulēt, nekā nedarot, vēl vairāk apnicis staigāt ar plakātu. Mazāk viņš sūdzas par zaudēto atlīdzību, kaut arī tā noderētu, bet vairāk tieši par lielo „vaļas brīdi". Viņa namu sabiedrība līgumu ar arodbiedrību nebija parakstījusi, un šīs mājas padotas pilsētas īres kontrolei.

Labāk veicies Jānim Spriģim, kas no kādreizējā namziņa pēc dažādu kursu apmeklēšanas tagad kļuvis par lielas kooperātīvu mājas pārzini ar 28 palīgiem. Licies, ka arī še nāksies streikot, un Spriģis centies izdomāt, kādā veidā māju varētu uzturēt pietiekamā kārtībā. Tomēr viņa nekustamo īpašumu sabiedrība parakstījusi līgumu ar arodbiedrību, tādēļ streikotāju nav. Māja atrodas Manhetenas centrā, tajā ir samērā dārgi dzīvokļi, kuŗos mīt arī dažas televīzijas slavenības, ievērojami amerikāņu šolistiskie darbinieki un citi pārtikuši ļaudis.

Mazāko māju latviešu namziņi streikā nepiedalās, jo nesastāv arodbiedrībā. Šādās mājās bez brīva dzīvokļa vēl maksā nelielu atlīdzību. Nestreiko arī to māju namziņi, kas nav padoti pilsētas īres kontrolei. —be

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu skolu izlaiduma akts Ņuarkas skolā notika 3. jūnijā, Jonkeru, Bruklinas un Džamaikas skolās 4. jūnijā, bet Salas skolā jau 28. maijā. Visās skolās aktu ievadīja ar svētbrīdi, kam sekoja uzrunas, liecību izdalīšana, priekšnesumi, azaids un rotaļas. Jonkeru skolu beidza 6, Bruklinas 6 un Džamaikas 4 absolventi, bet Ņuarkā šogad beidzēju klases nebija.. Grāmatu veltes bija dāvinājusi vietējā DV apvienība, Ņujorkas organizāciju padome, studenšu organizācijas un vietējās dāmu komitejas. Visur aktus ievadīja skolas pārziņa uzrunas: Jonkeros F. Kurats, Bruklinā A. Rusleja, Džamaikā V. Eglīte un Nuarkā Z. Lapiņa. Kā viesi piedalījās: Jonkeros ALAs kultūras biroja vadītājs Dr. P. Norvilis un draudzes pr-ks M. Kļaviņš; Bruklinā grāmatizdevējs H. Rudzītis; Džamaikā bijušais draudzes pr-ks A. Lejiņš; Nuarkā draudzes pr-ks M. Kļaviņš, Priekšnesumu daļā Jonkeros skolēni rādīja pilsētu pie Daugavas, Nuarkā bija vingrojumi, deklamācijas, tautas dejas un dziesmas. Bruklinā absolventi deklamēja un mūziceja, bet Džamaikā izrādīja 2 cēlienus no Brigaderes lugas „Sprīdītis". Nuarkā izlozēja K. Garākalna un Studentes gleznas, atlikumu ziedojot svētdienas skolas padomei skolēnu vasaras nometnes atbalstam. Diviem čaklākajiem mācību apmeklētājiem šogad grāmatu vietā pasniedza čekus, kuŗus tie var izlietot draudzes bērnu vasaras nometnes otrā vai trešā perioda maksājumu kārtošanai. Apmeklētāju Džamaikā ap 100, Nuarkā 150, Bruklinā 200, Jonkeros 250. Draudzes valde pasniedza skolotājām A. Lejiņai Jonkeros un V. Eglītei Džamaikā atzinības rakstus par 10 gadu darbu, bet līggadējā vecāku padomes pr-de S. Lezdkalne Jonkeros saņēma pārējo vecāku sagādāto veltī — tautisku pūra lādi.

ČIKAGA

● Čikagas latviešu organizāciju apvienības sēdi 31. maijā vadīja pr-dis V. Landmanis, informējot delegātus par protesta raksta iesniegšanu Anglijas konsulam Čikagā atsavināmā Baltijas valstu zelta lietā. Tā kā šī bija darbības gada nobeiguma sapulce, atsevišķie amatvīri sniedza pārskatus: par kases stāvokli ziņoja kasieris A. Osis, bet revizijas komisijas protokolu nolasīja A. Kandrovičs. Kaut apvienības budžeta gads beidzies ar nelielu iztrūkumu, radio komiteja uzrāda 707,31 dol. un pretkomūnisma komiteja 314,91 dol. atlikumu. Pārskatus pieņēma vienbalsīgi. ČLOA priekšsēža amatam minēja divus kandidātus: līdzšinējo priekšsēdi V. Landmani un pazīstamo jaunatnes un sabiedrisko darbinieku Juri Jauntirānu. V. Landmanim atsakoties un J. Jauntirānam negūstot stabilu vairākumu, priekšsēdi neievēlēja. Arī pārējie līdzšinējās valdes locekļi atkāpās, tā pašreiz organizāciju apvienība ir bez vadības. Pēc vispārējām pārrunām delegāti lūdza revīzijas komisijas pr-di J. Ruģēnu sasaukt jaunu sapulci, lai lemtu par ČLOA turpmāko likteni.

● Čikagas latviešu organizāciju apvienības radioraidījumi turpmāk notiks no WOPA Oak Park raidstacijas katru ceturtdienu no plkst. 8 — 8.30 vakarā. Pēdējais raidījums no līdzšinējā raidītāja notika 1. jūnijā. Jaunā raidstacija uztveŗama FM viļņos (102,7 frekvencē).

MINEAPOLE

● Minesotas DV apvienības rīkotajā gleznotājas Marijas Skutānes darbu izstādē Mineapolē bija redzami 11 akvareļi, 9 eļļas un 2 pasteļi. Jaunā mākslinieces-skolotāja M. Skutāne pēc mākslas paidagoģijas studijām Minesotas universitātē gleznieciībā papildinājusi Meksikas universitātē un Eiropas ceļojumos. Līdzšim viņas darbi skatīti Minesotas universitātes izstādē un Minesotas pavalsts gada (State Fair) sarīkojumā 1965. gadā. Izstādes atklāšanā piedalījās vairāk nekā 50 mākslas draugu. Gleznotāju suminēja DV apvienības kultūras un sarīkojumu daļas vadītājs J. Vērenieks un viņa palīgs R. Grudulis, vanadžu kopas pr-ce Z. Bulāte un valdes biedrzinis — kasieris K. Liepiņš. Apm. trīs ceturtdaļas no izstādītajiem darbiem skates apmeklētāji nopirka.

LSK LŪDZ ATSAUKTIES

Latvijas Sarkanais krusts (44 Muenster, Koenigsberger Str. 137, West—Germany) lūdz atsaukties sekojošas personas, kuŗas meklē: Matīsu **Rovi**, dz. 1895. g.; Antonu **Grigorenko**, dz. 1920. g.; Jāzepu Grigorenko, dz. 1922. g. 15. aprilī, abi pēdējie no Pildas; **A. Vegeru**, kas pēc kara dzīvojis Dānijā; Vēru, Oskaru un Kārli **Dreņģeri** no Lielsesavas pagasta; Alīdu **Ziemeli**, dzim. Barons, un tās tuviniekus Editi, Inesi un Kristapu Ziemeli; Gerdu **Birkenheieru** un tās māti; bij. leģionāru Arvīdu Zemesarāju, dz. 1926. g. no Talsu apr. Laucienes; bij. leģionāru Valdi **Dešavu** no Talsu apr. Ārlavas pag.; Eriku **Svīkuli**, dz. 1925. g.; Uldi Jūlija dēlu **Leimani**, dz. 1925. g. Rigā; Valiju **Antošenko**, dz. 1946. g. Allažos un Viktoru Antošenko, dz. 1936. g. Allažos; Johanu **Kukku**, dz. 1914. g.

Bez tam LSK lūdz atsaukties tautiešus, kas kaut ko zinātu par 1940. gadā deportēto Latvijas armijas atv. pltn. Hariju **Klintu**.

LSK galvenā valde pateicas tiem aiūksniešiem, kas atsaukušies sakarā ar iepriekš publicēto meklējamo sarakstu. Viņu vārdi un adreses paziņotas trimdas latvietei, kuŗai svarīgi noskaidrot kādus savus dzimts apstākļus.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudze un Sv. Jāņa draudzes kopīgā dievkalpojumā iesvētīja četrus jauniešus (priekšā no kreisās) — Ilzi Jaunkalnieti, Noru Maciņu, Inesi Žuku un Jāni Stāku; uzņēmuma aizmugurē — Milvoku draudzes pr-ks E. Ritsiks, Milvoku draudzes mācītājs Ed. Putniņš, Sv. Jāņa draudzes mācītājs A. Kalnājs un Sv. Jāņa draudzes pr-ks V. Gailāns.

Foto: A. Graudiņš

MINEAPOLE

● Minesotas DV apvienības vanadžu kopas sanāksmē E. Kandersones mājā Mineapolē kopas pr-ce Z. Bulāte referēja par vanadžu salidojumu Ročestrā, kā arī pārrunāja turpmāko darbību.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSAJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDĪTĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPERCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: 6 istabu dubultķieģeļu māja, 2 modernas virtuves un garāža. Cena $18.500, iemaksa $3.000.

Eglinton — Bayview: Atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs, ūdens-ejļas apkure, garāža. Cena $24.500.

Willowdale: Atsevišķs 4 istabu bungalovs, liels dārzs, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Cena $21.900, iemaksa $3.500.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVELE VISĀ PILSĒTĀ.

Lestera — latviešu dziesmu dienu pilsēta

(Pārnesums no 2. lpp.)

ie), kas lielā mērā ievadīja reformācijas kustību Eiropā, iekļūdams Husu un reizē ar to Luteru. Kad Gontas Jāņa dēls Henrijs Bolinbroks nāca uz troņa, Lesteras pils sāka panīkt. Tā vairs nevarēja uzņemt Ričardu III, kas pavadīja nakti baigos sapņos „Zilā meža kuilja" krogā, rītā ar lielu armiju un mirdzošu kroni galvā izjāja pār Bova tiltu kaujā, kur pazaudēja zirgu, kroni un dzīvību, ar savu nāvi pavērdams ceļu Tudoru dinastijai un jaunam uzplaukumam. Sarkanās un baltās rozes karš starp Jorkas un Lankasteras namiem izbeidzās ar viņa līki, piesietu pie zirga, atgriežamies pār to pašu tiltu atpakaļ un pēc divām dienām apraktu. Tomēr vēl pēc gadsimta to ar naidu izraka un kaulus iebēra upē. Tikai tad, kad laiks sen bija pāraudzis ar mauru pāri laikmeta cīņām un kaislībām, viņa kaulus atkal apraka un tur šodien var atrast plāksni, kas apzīmē viņa pēdējo miera vietu.

Tuvumā ir vēl citas viduslaiku ēkas ar ievērojamu vēsturi, kokgriezumiem un stikla gleznojumiem.

Soaras upes krastā ir Abejas parks. Te pirms 800 gadiem bija viens no visbagātākajiem klosteriem, zem kura jumta dzīroja laikmeta varenie un kronētas galvas. Te pēc lepnas un arrogantas dzīves, baidīdamies no Indriķa VIII novēlētā bendes cirvja Tauerā, kardinālis Vulsejs reiz, līdz nāvei pārguris, nakti ieradās un klostera abatam teica: „Es atvedu savu kaulus atstāt pie tevis, abat." Drīz pēc tam viņš arī mira un tika aprakts. Varbūt labāk to izteicis Šekspīrs savā darbā par kādreiz vareno kardinālu: „Zēlastības dēļ — dod viņam mazliet zemes!" Kādreizējais purvs tagad pārvērsts par parku, un tur arī ir akmeņa plāksne kardināļa piemiņai.

Atgriežoties Demonfora aula tuvumā, jāpiemin, ka netālu no tā ir pilsētas mūzejs un gleznu galerija. Mūzejā var atrast visu, kas attiecināms uz Lesteru un tās apkārtni kopš ķeltu laikiem līdz mūsu dienām: etnogrāfija, archaioloģija, dabzinātnes, ģeoloģija un t. t. Te ir lielākā angļu vīra Daniela Lamberta krēsls un drēbes, kas auga un brieda līdz sasniedza 52 stonu smagumu. Te ir arī sarukusi un sakaltusi indiāņa galva tikai dūres lielumā. Blakus cilvēku nīcībai te ir nemainīga skaistuma piestaroti stikla gleznojumi, akmens un koka veidojumi.

Lesterā, kurā ļoti daudz pagātnes liecinieku celtnēs un to iekārtojumā, kas dažkārt, varbūt, nevērīgam caurbraucējam modernās dzīves un plašuma dēļ nav atrodami, vispievilcīgākā ir vecā Ģildes celtne. Tagad tur mūzejs, kurā var brīvi nākt un iet. Tā celta 14. gadsimtā Corpus Christi ģildei, vēlākajos gadsimtos paplašināta, kopš 1563. gada lietota par pilsētas valdes namu līdz 1876. gadam, kad uzcēla jauno ēku. Te notikusi spāņu armādas uzvaras svinēšana. Vēl šodien, paceļot akmeni grīdā, redzam meža kuiļa galvas kaulus, kas palikuši no šīm dzīrēm un atrasti kopā ar citām liecībām. Ne tikai tautas posts, bet arī likumība palikt ilgi atmiņā, rosinot pēc gadsimtiem jaunas paaudzes. Šai zālē uzvestas lugas, viesojušās ceļojošās trupas — domājams arī Šekspīrs. Lielā zāle celta Indriķa VII laikā, bet pārvērsta 3 stāvos, Elizabetei I valdot. Viņas laika Lesteras pilsētas galvas Roberta Herika ģimetnei pierakstīti klāt vārdi, kas tik raksturīgi pilnasinīgas renesanses cilvēkiem, kas, krāšņu dzīvi dzīvodami, apzinājās tās un paši savu nieciību: „Ar šo ģimetni, ko jūs še redzat, viņu atcerēsies tad, kad viņš būs miris un satrūdējis, tikai ar šo, kad citādi viņš būs aizmirsts..."

Daudzu ievērojamu senu baznīcu vidū ievērojamākā ir Sv. Marijas baznīca, ko tagad sauc par katedrāli. Sākumi tai meklējami vēl sakšu laikos. 200 pēdu augstais tornis gan ir 19. gadsimtā celts, bet ailes vēl no 13. un 14. gadsimta, kancele 15.gadsimta. Tāpat pašā katedrālē cauri gadsimtiem sakrātas vēstures un mākslas vērtības no ļoti vecām līdz pavisam jaunām. Tāpat ievērojama ir jau pie romiešu foruma celtā Sv. Nikolaja baznīca un Sv. Marijas Dekastro baznīca pie pils.

Skaista vieta ir Municipālais laukums ar bronzas strūklaku. Te piemineklis Afrikas karā krītušajiem un ieraksti no pirmā pasaules kara, ko angļi sauc par lielo.

Jaunais pilsētas nams ir 19. gadsimta celtne un kā vairums Lesteras būvju, ir ķegeļu un akmens ēka. Nama velvēs ir daudz ievērojamu dokumentu vēl no Indriķa V laikiem un Francijas kaujas laukiem. Netālu atrodas arī vecākais teātris — The Theatre Royal, kas celts 1836. gadā.

Prātīgu architektu un pilsētu modernās satiksmes plānotāju galvās palaikam radusies doma pārcelt no pilsētas vidus t. s. Clock Tower, kur Viktorijas laika gotikā ievietoti 4 ievērojamu Lesteras viru tēli. Bet tas tomēr atlikts, jo lesterieši savu pilsētu bez šī pieminekļa nemaz nevar iedomāties. Tas pavada viņus mājās un svešumā.

Līdzīgi katedrālei, šai pilsētā ap seno serdi ik gadsimtu augušas jaunas kārtas. Tagad tā pamet ceļotāju ar gaišu un modernu iespaidu. Tajā ir ļoti attīstīta rūpniecība, bet sevišķi apavu un apģērbu rūpniecība, kurā Lestera esot lielākais centrs pasaulē. Katru dienu darinot 100.000 pāru apavu.

Lesterā ir arī mazākais mirstīguma cibas pilsētām, jo tā tikusi galā ar smago dūmu nokrišņu jautājumu. Tā arī izveidojusi priekšzīmīgākos veselības centrus visā karalistē. Der pieminēt arī to, ka pilsētai pieder 2000 akru zemes, kurā tā audzē ganāmpulkus un 8000 putnu, ar olām apgādājot slimnīcas un līdzīgus iekārtojumus.

Lestera ir liels transporta centrs, jo 7 lieli ceļi no šejienes izzaro uz visām debess pusēm. Pilsētai ir arī viens no labākajiem lidlaukiem. Tai ir 4 dzelzceļa stacijas, bet pa lielo kanāli (Grand Union Canal), kas savieno Trentu ar Temzu, var ievirzīties no daudzām vietām pa ūdens ceļu. Ir īpati, ka no šejienes Tomass Kuks organizēja savu pirmo ekskursiju uz Lafborovu. Kas tagad nepazīst Kuka ceļojuma birojus! Pa šiem ceļiem uz Lesteru šogad dosies arī latvieši un viņu draugi, lai pulcētos savos 8. dziesmu svētkos.

Par šo pilsētu domājot, nāk prātā vārdi, ko kristīgās misijas sācējs Viljams Karejs mēdzis teikt un kas tagad viņa mājiņā Lesteras Harveja ielā, kas pārvērsta par mazu mūzeju, ir vēl pie sienas: „Sagaidi lielas lietas — uzdrīksties lielas lietas!" Patiesi, tikai tiem, kas acis cēluši pret lielumu, kas uzdrīkstējušies pasākt lielus darbus, cīnīties par lielām idejām, ir nākusi līdz lielā mirkļa svētība.

Kad Lesteras Demonfora aulā skanēs atkal latviešu dziesmas un valoda, ies košī un raiti dziedātāju un deju tāju soļi, lai šīs pilsētas gars, kas uzdrīkstējies varmācīgu un despotisku laiku sākumos cerēt, lai gūtu savu brīvestības grāmatu, lai prasītu savu taisnīgu tautas valdību, savu garīgu dvēseles brīvību, pacilātu arī Baltijas jūras cilvēku dvēseles, kas arī uz šo cilvēcīgo lielumu ir gaidījuši un par to cīnīties uzdrīkstējušies.

Tāda ir Lestera — Anglijas latviešu dziesmu dienu pilsēta.

Latviešu strēlnieku galvenais pārstāvis
Lāčplēša kara ordeņa kavalieris
pltn. EDVĪNS MEDNIS
šķīries no mums 1967. gada 2. jūnijā.
Dziļās sērās
LATVIEŠU KARA VETERĀNU-STRĒLNIEKU BIEDRĪBA KANADĀ

Estd. 1874
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana ahās bēru mājās.

NOSŪTIET NAUDU UZ LATVIJU
Nauda nosūtīta caur
GRAMERCY
TIEK IZSNIEGTA KĀ NAUDA CAUR ĀRZEMJU TIRDZNIECĪBAS BANKU MASKAVĀ.
PIEGĀDE 2 NEDĒĻĀS.
BEZ ATVILKUMIEM.
JŪS ESAT NODROŠINĀTI TIKAI AR LICENCĒTU FIRMU PAKALPOJUMIEM
BEZ STARPNIECĪBAS. NAV APSLĒPTU MAKSĀJUMU.
VAIRĀK KĀ 20 GADU PIEREDZE KLIENTU APKALPOŠANĀ.
VISI PĀRVEDUMI GARANTĒTI PILNOS APMĒROS UN APDROŠINĀTI.
Licenzēts pie bankas un apdrošināšanas departamenta. Nodrošināts: ar $20.000.00. Oficiālas USSR kvītis ar saņēmēja parakstu. TARIFS: 9 rubļi par US $10.00. Nodeva: līdz $30.00 — $2.75, virs $30.00 — 10%.
GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad Street, Newark, N. J. USA.

SENSACIONĀLS PIEDĀVĀJUMS VASARĀ
Pieprasiet mūsu jauno cenrādi.
GRAMERCY
Dib. 1945. g.
118 E 28th Street, New York, 10016.
118 E. 28 St., New York, N.Y.

Vai esat nokārtojuši abonementu?

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

21. jūnijā—pl. 7 vak Martas Tūteres klavieru studijas audzēkņu vakars Sv. Jāņa baznīcas sarīk. telpās.

24. jūnijā — Jāņu sarīkojums Sidrabenē.

SV. KATRĪNĀS

10. jūnijā — pl. 7.30 vakarā zušu makšķerēšanas sacensības Niagaras upē; pieteikšanās lielajā piknika laukumā starp Niagara on the Lake un Queenston. — Plkst. 4 pēcpusdienā kopīgs launags un spiningu mērķi mešanas sacensība.

LATVIEŠU NAMS
izīrē telpas
sarīkojumiem un viesībām
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak.
Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
Uz vēlēšanos nama dāmu komiteja rīko arī godību galdus.
TELEFONS 922—2931
491 College St. Toronto.

Jaunākās grāmatas

A. Rasa — Cilvēki un zeme, st.	$3.80
Z. Lagerleļa — Antikrista brīnumi	$4.75
ARCHĪVS VII sējums, raksti par zinātni un teātri	$5.70
A. Bērziņš — The Two Faces of Co-Existence	$6.00
Latvju tautas teikas un pasakas VIII sēj.	$7.80
I. Grebzde — Ēnas dzeltenā stiklā, stāsti	$4.00
E. Aistars — Tu nāci nakti, rom.	$4.00
K. Hamsuns — Pēdējais cēliens, rom.	$5.00
J. Jaunsudrabiņš — Zaļā grāmata	$7.80
M. Kovaļevska — Astoņpadsmit, atm.	$6.00
Latviešu sinonīmu vārdnīca	$6.00
Jūlijs Jēgers un latviešu māksla	$6.00
Latviešu kultūra laikmetu maiņās	$6.00
A. Dziļums — Vilka zobs, rom.	$4.80
A. Michelsons — Rīga dimd, vēst. rom.	$3.80
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā meklē līgavu, rom.	$4.50
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā cīnās ar sievu un trimdu, rom.	$4.50
K. Hamsuns — Zem rudens zvaigznēm, rom.	$3.50
V. Pelēcis — Malenieša pasaule, stāsti	$4.50
P. Jurevics — Idejas un īstenība	$6.00
J. Klāvsons — Zīmes, dzeja un proza	$3.80
J. Porietis — Prezidents atbild, atm.	$4.00
Prāv. P. Ķirsons — Teici to Kungu, mana dvēsele, spred.	4.50
O. Krolls — Dārgakmeņi	$3.00
Z. Zemdega — Iznīcības ceļš, stāsti	$3.80
E. Virza — Straumēni IV	$4.00
B. Bičole — Atrita, dzeja	$3.80
Aizsila Zilīte — Trīs māsas	$3.00
O. Rozītis — Pavedieni, stāsti	$3.00
E. Dunsdorfs — Mūžīgais latviešu karavīrs	$4.60
J. Sarma — Salemas ķeniņš, rom.	$5.00
F. M. Dostojevskis — Idiots, rom. I d.	$4.50
Edg. Ardenss — Svētais un dēmoni, rom.	$4.50
E. Keišs — Globāla būšana, karik.	$5.00
BIBELE	$4.50
J. Širmanis — Brīnuma pasaule	$4.00
A. Šmits un A. Čika — Neaizmirstami sporta brīži un zvaigznes	$4.50
A. Jonansons — Rīgas svārki mugurē	$4.50
Novadu tērpi	$20.00
Latvju raksti I grāmata	$37.50
Latvju raksti II grāmata	$37.50
J. Vītola — 200 latviešu tautas dziesmas	$5.50
Z. Mauriņa — Trimdas traģika	$5.50
Latviešu tautas teikas un pasakas 7. gr.	$7.80
J. Veselis — Latvju teiksmas	$10.00
K. Pētersons — Apvāršņi aicina	$6.50
Raiņa un Aspazijas gada grāmata	$2.00
Dzintarjūras vasara	$6.80
A. Niedra — Ugunī	$4.00
J. Jaunsudrabiņš — Slipķu virsnieks	$4.00
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī	$3.90
Ang. Gailīte — Dzīves zaļais koks, rom.	$4.50
Rob. Hiršs — Rīgas audums, atm.	$5.00
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti	$4.00
J. Sudrabiņš — Aiz dzelonžoga, atm.	$3.80
A. Amenda — Apasionāta, rom. par Bēthovena dz.	$9.60
Z. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci	$7.00
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, atmiņas	$4.00
L. Tolstojs un kristīgā baznīca	$3.50
O. Krolls — Aiz zelta priekškara	$3.50
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināšana	$0.50
Korn. Raiņs — Pēdējā kauja	$6.56
G. Janovskis — Svešumā, noveles	$4.50
M. Timma — Miglas kamoliņš, pasakas	$3.25
A. Apse — Saules puķes, dzejoļi un līr. poemas	$3.50
A. Kraujiete — No aizpirktās paradīzes, dzejas	$3.80
A. Ivaska — Ezera kristības, dzejoļi	$3.60
St. Anders — Bitheles stāsts ar 102 ilustrāc.	$8.50

DVG GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.

Mūsu mīļā sirsnīgā draudzene, mūsu diriģente

Ludmila Albertiņa

aizgājusi mūžībā š. g. 28. maijā St. Catharines

Par viņu skumst dziesmu ansamblis „Senatne"

Tās dvēsele pa rožu smaržas pēdām
Kāpj debesīs, lai stars un dziesma kļūtu.
(E. Ķezbere)

Apmeklējiet DV grāmatnīcu!

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā māsa, svaine un tante

LUDMILA ALBERTIŅA

1967. g. 28. maijā St. Catharines

Šeit visi mēs ik brīdi —
Tā senā dziesma pauž,
No debesīm Tu spīdi,
Sirds Tavu gaismu jauš.
(E. Ķezbere)

Sērās
J. VIĻUMSONU ĢIMENE UN MĀSA VĀCIJĀ

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

.....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

PIEDĀVĀJAM AUGSTĀKĀS KVALITĀTES AUTOMAŠINAS
CHEVROLET CHEVELLE
CAMARO
OLDSMOBILE CHEVY II
ROBERTSON MOTORS
1515 DANFORTH AVE., TORONTO
Sazinieties ar mūsu firmas latviešu pārstāvi
Hans PLAUDE
Tel. HO 6-1131

JAUNĀKĀ SKAŅU
Teiksma A.P. 3003 Mono $5
ALFREDS PORIŅŠ — latviešu labāk
Dziesmas klavieru, čello un vijoles p
I
PŪT, VĒJIŅI
AR LAIVIŅU IELAIDOS
DIV' DZELTENI KUMELIŅI
VISIEM ROZES DĀRZĀ ZIEDĒJ'
AI, ZAĻAI LĪDACIŅA
SAULIT' TECEJ', TECĒDAMA
II
VERDZENES DZIESMA
ZIEMAS SAULE
SPĀNIEŠU ROMANCE
LIEPU TEJA
KAD NĀKSI ATKAL
A. Oko
Dabūjama DV Grāmatnicā
491 College Street, Toronto 4, On
Atkalpārdevējiem izsūtām citā rēķi
Ontario dzīvojošiem 5% tirdzniecības

Vesius
Piegādā Lieltor
pārsūta uz visā
jā pasaulē. 231 R
tālr. LE 4—464
darba LE 3—40

AUSTRA ŠMI
DĀMU FRIZIERSALON
737 Bloor St., W., pie Grace, Toront

AG ROTAS
A. GU
ZELTK
Latviskas rotas b
sudrabā
Darbnīcā — 25
Don Mills, Ont.

Toronto Window MFC
165 CENTRE ST. E., RICHMOND
Piedāvā augstākās kvalitātes aluminija lo
Izdara dažādus logu pārbāvju da
LABS DARBS. MĒ
Nesaistošai informācijai zvanīt
darbā 889-1471, mājās BA 5-
Edvardam vai Aldonai SPR

ZIGFRĪDS ART POTTE
ZIGFRĪDS JURŠE
KERAMIKAS DARBNĪCA - S
1425A BLOOR ST., W., TORONTO.
Vienu bloku uz austrumiem no Dundas West
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAM
LIETIŠĶAS MĀKSLAS ZSTRĀDA
Turpat dabūjami BILZU LOG

ROSAR-MORRISON FUNERAL
TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, T
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪ
APBEDĪŠANAS CEREMON
IZKĀRTOŠANA

MĒS IESPIEŽA
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGU
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VA
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LA
VĒSTULU VEIDLAPAS,
GRĀMATAS, ŽURNĀL
Labs darbs. — Mērenas ce
PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NODOT
LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4,
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

PASI SAVUS IPAŠUMUS!

višķs 4 istabu bungalovs, liels dārzs, nais ceļš un garāža. Cena $21.900.

NIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ
LĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSETĀ.

pārstāvis
alieris
MEDNIS
2. jūnijā.
ETERĀNU-STRĒLNIEKU
BA KANADĀ

kās
grāmatas

eme, st.	$3.80
brinumi	$4.75
ksti par zinātni un teātri	$5.70
aces of Co-Existence	$6.00
asakas VIII sēj.	$7.80
enā stiklā, stāsti	$4.00
kti, rom.	$4.00
ēliens, rom.	$5.00
grāmata	$7.80
dsmit, atm.	$6.00
ca	$6.00
nāksla	$6.00
maiņās	$6.00
rom.	$4.80
nd, vēst, rom.	$3.80
ikā meklē līgavu, rom.	$4.50
kā ciņās ar sievu un trimdu, rom.	$4.50
s zvaigznēm, rom.	$3.50
saule, stāsti	$4.50
stenība	$6.00
un proza	$3.80
atbild, atm.	$4.00
Kungu, mana dvēsele, spred.	4.50
	$3.00
ceļš, stāsti	$3.80
	$4.00
	$3.80
s	$3.00
tāsti	$3.00
latviešu karavīrs	$4.60
ņš, rom.	$5.00
s, rom. I d.	$4.50
n dēmoni, rom.	$4.50
ana, karik.	$5.00
	$4.50
saule	$4.00
aizmirstami sporta brīži un	
	$4.50
ārki mugurā	$4.50
	$20.00
	$37.50
	$37.50
uļas dziesmas	$5.50
rāģika	$5.50
asakas 7. gr.	$7.80
mas	$10.00
aicina	$6.50
rāmata	$2.00
	$6.80
	$4.00
virsnieks	$4.00
ri savās rokās	$3.50
s oktobrī	$3.90
ais koks, rom.	$4.50
ns, atm.	$5.00
āzma, stāsti	$4.00
žoga, atm.	$3.80
rom. par Bēthovena dz.	$9.60
vi ir pieci	$7.00
āzma, atmiņas	$4.00
ņnīca	$3.50
ekškara	$3.50
tās bērnu audzināšana	$0.50
ja	$6.50
noveles	$4.50
cliņš, pasakas	$3.25
dzejoļi un lir. poēmas	$3.50
ītās paradīzes, dzejas	$3.80
as, dzejoļi	$3.60
s ar 102 ilustrāc.	$8.50

MATNICĀ
ollege St., Toronto 4, Ont.

NAS
LE
II

JAUNĀKĀ SKAŅU PLATE

Teiksma A.P. 3003 Mono $5.00

ALFREDS PORIŅŠ — latviešu labākais tenors

Dziesmas klavieru, čello un vijoles pavadījumā

I

PŪT, VĒJIŅI	V. Ziedonis
AR LAIVIŅU IELAIDOS	V. Ziedonis
DIV' DZELTENI KUMELIŅI	L. Garūta
VISIEM ROZES DĀRZĀ ZIEDĒJ'	P. Licīte
AI, ZAĻĀI LĪDACIŅA	J. Vītols
SAULĪT' TECEJ', TECĒDAMA	J. Vītols

II

VERDZENES DZIESMA	A. Kalniņš
ZIEMAS SAULE	H. Berino
SPĀNIEŠU ROMANCE	E. Dārziņš
LIEPU TĒJA	J. Ķepītis
KAD NĀKSI ATKAL	A. Okolo-Kulaks

Dabūjama DV Grāmatnīcā

491 College Street, Toronto 4, Ont.

Atkalpārdevējiem izsūtām citā rēķinā.

Ontario dzīvojošiem 5% tirdzniecības nodoklis.

PUĶU VEIKALS

Ziedi un ziedu sakārtojumi vislāk vajadzībām.

Piegādā Lielotoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām privajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4037.

A. PUTNIŅŠ

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

AG ROTAS

A. GUGĀNS

ZELTKALIS

Latviskas rotas bagātīgā krājumā sudrabā un zeltā

Darbnīcā — 25 Moccasin Trail, Don Mills, Ont., tel. 444—4033

Toronto Window MFC Co. Ltd

165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.

Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.

Izdara dažādus logu pārbāvju darbus.

LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.

Nesaistošai informācijai zvanīt

darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.

Edvardam vai Aldonai SPROĢIS

ZIGFRIDS ART POTTERY

ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS

KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS

1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-6183

Vienu bloku uz austrumiem no Dundas West pazemja pieturas

Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS ZSTRĀDĀJUMUS.

◎ Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI. ◎

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.

TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORONTO 5 ONTARIO

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA

APBEDĪŠANAS CEREMONIJU

IZKĀRTOŠANA

MĒS IESPIEŽAM

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBAM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

LATVIJA - AMERIKĀ

491 College St., Toronto 4, Ont.

CANADA.

TEL.: 921—7121

CODE 416

VIENTULE MEKLĒ

mēbelētu istabu.

Lūdz piedāvājumus rakstīt šī laikraksta kantorim

Nr. 353

PĀRSŪTĀM

naudu uz

LATVIJU

US $10.- pret 9 jaunie rubļiem Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.

DV SAIMNIEKU NODAĻA,

491 College St., Toronto 4, Ont.

PARCEL IMANTA SERVICE

Oldmarken 12, Bagsvaerd

Copenhagen, Denmark.

SVARĪGS PAZIŅOJUMS

Ja vēlaties iepriecināt savus piederīgos dzimtenē, pirms dodaties atvaļinājumā, tad laipni lūdzam savus pasūtinājumus nodot nekavējoties, ne vēlāk kā līdz 20. jūnijam. Mūsu firma būs slēgta atvaļinājumu dēļ no 1. jūlija līdz 10. augustam. Esam saņēmuši lielus moderno vilnas drānu krājumus, angļu un šveices ražojumus. Sevišķi lielā izvēlē tiras vilnas dāmu mēteļu un kostīmu drānas skaistās pasteļu krāsās.

Steidzamības gadījumos — naudas iegūšanai, ietelcam mūsu speciālsaiņus:

IMANTAS speciālsainis

Naudas (200—300 rbļ.) iegūšanai (Līdsainis bez jebkādas piemaksas):

2 dāmu vai kungu nailona lietus mēteļi (brūns, zils, zaļgans) 3,5 m zīda žoržeta (balta, melna, jūras zila, tumši zila, rozā, flamingo sārta) vai zīda (dažādās krāsās vai musturos) kleitu drāna, 5 pāri nailona vai krepnailona dāmu vai kungu zeķes, 3 šifona vai nailona lakatiņi, 1 dāmu nailona veļa vai naktskrekls, vai kungu pletkrekls $47.50

(Normālcena 57.20

Iepriekšējais sainis dubultīgs (normāla cena $106.90) 98.00

SPECIALPIEDĀVĀJUMS:

3 dāmu vai kungu italiešu nailona lietus mēteļi (Līdsainis bez jebkādas piemaksas $40.00

SVEICIENS VASARAI:

1 dāmu vai kungu italiešu nailona lietus mēteļis, 1 eleganta džerseja vasaras kleita košās krāsās, 3 pāri dāmu vai kungu nailona vai krepnailona zeķes. $40.00

(Šis sainis spēkā līdz 20. jūnijam).

Turpmāk vēl spēkā mūsu zaļais cenrādis Nr. 45. Kam tā vēl nebūtu, lūdzam pieprasīt.

IMANTA

Parcel Service

A. EGLITIS — TV RENTAL

17" — $ 8.- mēnesī

21" — $ 9.- mēnesī

23" — $10.- mēnesī

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai

DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

ELZA PĒRKONE

Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidošana, krāsošana, ilgviļņi. Ik dienas.

DEBORAH—ANN'S Beauty Salon

1A Browning Ave., HO 8—5128, Toronto.

HIGH PARK SAUNA and MASSAGE

SOMU PIRTS

atvērta dāmām un kungiem no otrdienas līdz sestdienai pl. 12 — 11 vak., svētdien no pl. 8 līdz 2 dienā.

583 Annette Street, pie Runnymede, Toronto 9.

Tel. RO 7-4086

Izmantojiet izdevību līdz š. g. 15. jūnijam sakarā ar 15. maiju

iegādāties

GRĀMATAS DĀVANĀM ar speciālu ATLAIDI

visas 6 zemāk minētās grāmatas par $16..00

A. Rubulis — Latvian Literature	$7.00
B. Senkēviča — Zeme un jūs	$3.00
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī	$3.90
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
T. Krūka — Silaines mežs runā	$2.80
Archb. A. Lūsis — Redziet, kāds cilvēks, kāds Dievs	$3.25

Kopā $.....

Ja izvēlaties tikai 3 no augšminētām grāmatām, tad atskaitiet 20% ..... $.....

Pievienoju samaksai $16.00 vai Netto $.....

DV GRĀMATNĪCA, 491 College Street, Toronto 4, Ont. Canada

Uzvārds, vārds: .....

Adrese: .....

.....

Paraksts:

NOTĀRS

OSKARS PERRO

pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr.

LE 5-5555, Toronto

Ir liela starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS

Rūpējas par jūsu drošību jau 16 gadu

PL 9-0266.

ARTURS ZUTIS, B. A.

ADVOKĀTS un NOTĀRS

Tel. EM 6—5946

Suite 545

17 Queen Street E.,

Toronto 1, Ontario.

STUDENTS MEKLĒ

1-istabas

DZĪVOKLĪTI

(bachelor apartment)

LONDONĀ, Ontario.

Ofertes ar cenu lūdz sūtīt

A. Dulpiņš, 267 Bennett St., Peterboro, Ont.

VECĀKS PĀRIS MEKLĒ

2—3 ISTABAS un VIRTUVI klusā mājā.

Lūdz zvanīt Toronto, 463-0241

MEKLĒ

dūšīgu māmiņu,

kas palīdzētu audzināt divus bērnus, kamēr māte strādā. Maza māja, liels dārzs mierīgā Toronto rajonā. Sava saulaina istaba, uzturs, alga, un palīgs uzņemts kā ģimenes loceklis.

Interesentus lūdz rakstīt šī laikraksta kantorim Nr. 344.

LABĀKĀ DĀVANA

UZ LATVIJU

VĒRTĪGIE US DOLARU

CERTIFIKĀTI

SPECIĀLIEM

VNESHPOSYLTORG

DOLARU VEIKALIEM.

Labākie amerikāņu, Rietumeiropas un vietējie ražojumi. Jūsu piederīgie var dabūt gandrīz visu, ko vēlas, par US dolaru certifikātiem, par speciāli pazeminātām cenām dolaros.

US dolaru certifikāts ir četrreiz vērtīgāks par skaidru naudu rubļos.

Jūsu piederīgie to apstiprinās. Nav jāmaksā par pakalpojumu. Pilnīgi garantēts. Pasūtiniet tagad un pasūtiniet tikai caur

INTERTRADE EXPRESS CORP.

IPAŠUMU MANTOJUMI.

Mēs kārtojam īpašumu mantojumu tiesības Padomju savienības pilsoniem. Pieprasiet speciālos apkārtrakstus.

JAUNUMS

Kooperātīvie dzīvokļi Padomju savienībā

Tagad jūs varat pasūtināt saviem piederīgiem skaistus dzīvokļus jaunbūvēs. Jūsu piederīgiem piederēs dzīvoklis.

	US$
Vienistabas dzīv.	2550.00
Divistabu dzīvoklis	4235.00
Trīsistabu dzīvoklis	6050.00

Katrā dzīvoklī ir virtuve, vannas istaba, tualete un sanitārais stūrītis, gaitenis un pieliekamais. Pieprasiet mūsu speciālo sarakstu.

AUTOMAŠĪNAS.

	US$
Jaunais Zaporozhets	1400.00
MOSKVITCH 408	1954.88
MOSKVITCH 408E	2172.09
VOLGA GAZ-21 R	2627.99
VOLGA GAZ-21 US	2837.45

Pasūtiniet tagad tikai caur INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, New York, N.Y. 10010, U.S.A. Pieprasiet mūsu cenrādi.

SAGITARIUS

GLEZNU SALONA — AĢENTŪRAS

55 Falcon St., Tor. 7 — 488-7214

SEZONAS NOSLĒGUMS

š. g. 10. un 11. jūnijā plkst. 1—5 p.p.

Bijušie, kā arī jauni viesi laipni aicināti.

No latviešu gleznotājiem pārstāvēti: M. Bērziņa, D. Brastiņa, L. Paukšēna, I. Lapiņš, F. Linde, kā arī kanadiešu un holandiešu mākslinieki.

Broadview — Mortimer rajonā

izīrējama

3 GUĻAMISTABU MĀJA.

Tuvākai informācijai zvanīt

Toronto, 466—0659

IZĪRĒJAMA LAIVAS MĀJIŅA

ezermalā uz nedēļām vai visu sezonu — guļvietas četrām personām.

Zvanīt Toronto, LE 5-4854.

KALUPE

LATVISKAS ROTAS

DIMANTI - PULKSTEŅI

Zeltkalēs

Aldonas KIVLENIEKS

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4

Ont., tālr. 533—2687 Tautiešiem atlaide

DĀVANU SAIŅI

uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.

Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārciņām.

Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.

Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, ledusskapji, veļas mazgājamās mašīnas, šujammašīnas, motocikleti, velosipedi, televizijas aparāti, foto aparāti u. c.

Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17¾ mārc netto. Šie saiņši ir pilnīgi apdrošināti.

Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas sainišiem.

Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un sainīšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas. Lietuviešu uzņēmums.

BALTIC EXPORTING CO.

480 Roncesvalles Avenue, Toronto 3, Ont.

Tel. 531-3098

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals

105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).

Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152

1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353

361 RONCESVALLES AVE. Īpašniece ST. OUKULS

STUDIO GIRL kosmētika

51 Wexford Blvd., Scarboro 757-8221

pārstāve: *Marija Karols* tālr.

789-1511

Alfred Stikuts Realtor

Diplomēts Kanadas Realtoru Institūta biedrs

A. STIKUTS, FRI.

2889 Dufferin St. 789-3919

BĒRZIŅŠ Realty Ltd.

Arnolds Bērziņš

816 Harbord St. LE 4-8447

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.

APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.

OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.

NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B.

ADVOKĀTS un NOTĀRS

Tālrunis 364—9276

885 Dundas Street West

Toronto 3, Ontario

Everlast Heating Co. 463-3613

Ieriko jaunas un labo vecas gāzes un eļļas apkures ierīces.

Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās 465-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491

567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)

Ziedi kaitai vajadzībai. A. Nulīša, V. Reinholda un G. Tiltiņa gleznas.

Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK

BARRISTERS and SOLICITORS

tel. 863—4451

365 Bay Street, Toronto

8

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS

attīstīšana pielielinājumi duplikāti

citi darbi izcilus kvalitātē atlaide

BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA

247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.

Tel. 363—6496

UNO MANKIN REALTOR
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST. KĀRKLIŅŠ
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114 mājās 691-3873

Broadview — Danforth: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, moderna virtuve, vannas istaba, izbūvēta atpūtas telpa pagrabā, eļļas apkure. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $1.900.

Yonge — Lawrence: 7 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, moderna virtuve, viena 4 otra 2 daļīga vannas istaba, izbūvēta atpūtas telpa pagrabā, iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $4.000.

Victoria Park — York Mills: 6 istabu atsevišķs dubultķieģeļu bungalovs, moderna virtuve ar brokastu telpu, 4 daļīga vannas istaba, privāts iebrauc. ceļš un vieta garāžai. Cena $21.900.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM KĀ ARĪ ZKĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLIDZIBAS

SPORTS

NOSKAIDROTI MEISTARI MEŽA SKRĒJIENĀ

Kanadas latviešu vieglatlēti vasaras sezonu oficiāli atklāja ar meža skrējiena meistarsacīkstēm 28. maijā Sidrabenē, kur risinājās arī sacensības dažādās disciplinās, piedaloties 38 dalībniekiem, galvenokārt jaunatnei.

Meža skrējiena galvenajā klasē latviešu meistars kļuva M. Smilga, atstājot 2. vietā E. Pilskalnieti un 3. V. Treigūtu. Jaunatnes A klasē uzvarēja V. Korbs, bet B klasē A. Ozoliņš. Piezīmējams, ka krietns dalībnieku skaits no sacensības izstājās, mērķi nesasniedzis, kaut distance bija tikai apmēram kilometru gara. Noteikti jānožēlo, ka rīkotāji nebija nomērījuši noteikta garuma ceļu un neuzņēma dalībniekiem laiku, jo mazliet neparastas šķiet meistarsacīkstes bez rezultātiem. Tas, tāpat kā nenoteikti izvēlētais distances garums ,jūtami mazināja meistarsacīkšu vērtību un nozīmi, jo vairāk atgādināja parastu treniņa skrējienu.

Pārējās programmā uzņemtajās disciplīnās bija šādi rezultāti: 60 m skrējienā sievietēm — 1. K. Ceļdoma atkārtotā Kanadas latviešu rekorda laikā 8,0 sek., 2. V. Bruniņa 8,5 sek. un 3. S. Leimane 8,7 sek.; 100 m skrējienā — 1. K. Ceļdoma 13,6 sek., 2. S. Leimane 14,0 sek. un 3. V. Bruniņa 14,0 sek.; tāllēkšanā — K. Ceļdoma 4,66 m, 2. S. Leimane 4,37 m un V. Bruniņa 4,12 m; augstlēkšanā—1. K. Ceļdoma 1,45 m, 2. R. Sabronska, I. Gurske, V. Bruniņa un S. Leimane, visas ar 1,15 m; lodes grūšanā — 1. K. Ceļdoma 7,86 m, 2. V. Bruniņa 7,67 m un 3. S. Leimane 7,05 m; diskse mešanā — 1. V. Bruniņa 24,85 m, K. Ceļdoma 23,03 m un 3. S. Leimane 21,40 m; šķēpa mešanā — 1. K. Ceļdoma 28,53 m, 2. M. Leja 21,65 m un 3. V. Bruniņa 19,01 m.

100 m skrējienā vīriešiem uzvarēja I. Šķobe 11,9 sek., 2. V. Korbs 12,1 sek. un 3. J. Kudrašovs 12,5 sek.; tāllēkšanā — 1. I. Šķobe 5,34 m, 2. V. Korbs 5,12 m un 3. J. Kudrašovs 5,09 m; augstlēkšanā — 1. V. Treigūts 1,65 m, 2. V. Innus 1,55 m un 3. I. Šķobe 1,50 m; šķēpa mešanā — 1. E. Pilskalnietis 40,90 m, 2. I. Kopštāls 36,42 m un un 3. V. Treigūts 35,71 m. —av—

NEGAIDITA BOSTONAS DV VOLEJBOLISTU UZVARA

ASV austrumu piekrastes latviešu basketbola un volejbola meistarsacīkšu finālspēles Bostonā bija lieliski noorganizētas un, netrūkstot arī pārsteigumiem, gludi risinājās divos laukumos vienlaicīgi. Meistarsacīkšu ievadījumā notika dalībnieku parāde, kuras dalībniekus uzrunāja APLSP pr-ks R. Baumanis, cildinot sportistus, ka tie nebaidās ceļa grūtību un attālumu, lai startētu latviešu sacīkstēs un uzturētu aktīvu mūsu sporta dzīvi. No šī cildinājuma gan ir „jāizslēdz" Filadelfijas Nameja basketbolisti, kas sacensību vietā neieradās...

Lielāko pārdzīvojumu, gandrīz izteiktu sensāciju sagādāja Bostonas DV vienība vīriešu volejbolā, izcīnot meistara laurus. Šākums nepavisam neliecināja par šādu sekmīgu finālturnīra noslēgumu, jo priekšspēlē pret Ņujorku bostonieši zaudēja abus setus ar 3 — 15, 8 — 15, tāpat vēlāk vienu setu (2 — 15) pret Sirakūzu akadēmisko sporta kopu pēc tam, kad tikai ar mokām bija uzvarējuši pirmo ar 15 — 13. Punktu stāvoklis tomēr spēju gaitā sarežģījās. Kā Konektikutas Zemgale, tā Sirakūzas uzvarēja tikai pa diviem setiem, pie tam konektikieši sagādāja vienīgo setu zaudējumu Ņujorkai ar 11 — 15. Finālā Bostonas vienība izrādījās pārvērtusies līdz nepazīšanai, cīnījās apņēmīgi par katru bumbu un pārspēja favorizēto Ņujorku ar 15 — 3, 15 — 11, tā sagādādami sev paši visskaistāko jubilejas dāvanu, jo Bostonas DV sporta kopa šīs sacensības rīkoja savas 15 gadu darbības jubilejas zīmē. Jaunajā meistarvienībā spēlēja V. Galiņš, J. Galiņš, R. Galiņš, G. Elmuts, O. Zommers, A. Galiņš un L. Freimanis. Otrā vietā ierindojās Ņujorka, 3. Sirakūzas un 4. Konektikutas Zemgale.

Sieviešu volejbola finālspēlē rūdītā Vašingtonas DV Sigulda pārspēja Filadelfijas Rīgu ar 15 — 12, 15 — 4 rezultātu, spēlējot šādā sastāvā: A. Dzenīte, G. Veskimetsa, I. Pāža, R. Finlejsone, E. Tālmane, E. Āboliņa un D. Stemme. 3. vietā ierindojās Ņujorkas LSB sešnieks, kuŗš pastāv tikai vienu gadu, bet 4. vietā palika Ņudžersijas Kursa.

Vīriešu basketbola finmāls šoreiz palika it kā blakuslomā. Nelierodoties Filadelfijas Nameja piecniekam, steigā uz vietas vienību noorganizēja bostonieši, kas, dabiski, nebija nopietns pretinieks rutinētajam un spēcīgajam Ņujorkas Raktes virknējumam. Ņujorkieši viegli pieveica savus Bostonas pretiniekus ar 118 — 31 rezultātu, spēlējot šādā sastāvā: N. Berzinskis (guva 20 punktu), A. Ātrens (22), E. Ātrens (17), J. Pelkaus (14), A. Reņķis (11), A. Štolcs (9), U. Jansons (8), A. Balgalvis (7), A. Kalniņš un A. Bērziņš.

Latviešu basketbola un volejbola meistarsacīkšu finālspēles visu ASV mērogā notiks 2. un 3. jūlijā Ņujorkā.

L.

Speciāli uz Latviju itaiešu nailona lietusmēteļi

Šie ir mēteļi, ko pieprasa jūsu piederīgie. Mūsu „Lilion" nailona lietusmēteļi ir gatavoti pēc pasūtinājuma Italijā no 100% nailona. Tie ir populārākā un vērtīgākā dāvana Padomijā.

US$
1 LIETUSMĒTELIS 23.40
2 LIETUSMĒTEĻI 36.30

Vīriešu vai sieviešu — krāsas: tumši zils, tumši zaļš, tumši brūns un melns. Cenā ieskaitīts viss, tā ka jūsu piederīgiem nekas nav jāmaksā. Piegāde 4—5 nedēļu laikā. Garantēta piegāde. Saņēmēja paraksti.

JAUNUMS—JAUNUMS

Tagad jūs varat šos mēteļus pasūtināt sev par ļoti zemu cenu — $12.90 par mēteli katrā vietā ASV.

Pasūtiniet tagad tikai caur

INTERTRADE
EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street,
New York, N.Y. 10010, USA

Pieprasiet mūsu jaunāko cenrādi.

Zviedru žurnālista...

(Pārnesums no 1. lpp.)

piemēram, pašreiz būs grūti atrast nozīmīgu ielas krustojumu, kur nestāvētu tanks ar paceltu lielgabalu. Tas viss situāciju padara ārkārtīgi eksplozīvu. Bet ja runājam par spēku samēru iespējamā kaujas laukā, tad es teiktu, ka, cīnoties ar modernām mechanizētiem ieročiem, viens žīds spētu turēties pretī 3 arabiem. Kājnieku sadursmē es dotu līdzīgas izredzes vienam žīdam pret 4—5 arabiem. Ar visu to, arabu skaitliskais pārsvars tomēr ir milzīgs. Ja konflikts izceļas un to izdodas noroboežot bez lielvalstu tiešas iejaukšanās, tad ilgā karā izraēlai izredzes nav labas.

„Kādas jūsu domas par politisko stāvokli Eiropā, vispirms te domājot attieksmes Rietumu un Austrumu starpā?"

— Viena no pēdējām lielākajām programmām, kuŗu sagatavojām pērn, bija filma par NATO un Varšavas paktu. To uzņemot, izbraukājām vairumu Austrumeiropas zemju, ar Ungāriju sākot un Poliju beidzot. Jūs sapratīsit, ka pirms 10 gadiem vispār nevarēja sapņot par to, ka rietumu žurnālisti filmē Austrumeiropas militāros pasākumus. Zināma evolūcija te ir notikusi.

„Jūs, tātad, domājat, ka atkusnis Eiropā turpinās?"

— Ja es jums atbildētu ar „jā", tad man tūlīt būtu jāpiebilst arī „bet". Lieta tā, ka evolūcijas temps ir ārkārtīgi gauss, kādēļ būs vajadzīga vismaz viena paaudze, lai, pašreizējā tempā turpinoties, evolūcija dotu kaut cik nozīmīgus rezultātus. Bez tam nedrīkstam aizmirst, ka jēdzienam „liberāls" un „liberālizēšanās" ir pavisam citas nozīmes abās pusēs dzelzs aizkaram. Kad mēs Ungārijā prasījām atļauju fotografēt ungāru karaspēka ierīces, tad mums bija ilgu laiku jāskaidro un jākaunina ungāri apmēram tā: Nu redziet, no jums mēs tagad brauksim uz NATO valstīm, kur pēc sirds patikas varēsim filmēt visas militārās ierīces. Kādēļ jūs liedzaties? Vai jums tiešām ir kaut kas ko slēpt? — Šis bija vienīgais arguments, ar kuŗu varējām mazliet tikt uz priekšu.

Kad mēs savukārt Čechoslovakijā vaicājām pēc atļaujas intervijai ar kādu garīdznieku, mums bija jāizpilda vesela kaudze veidlapu ar jautājumiem, to vidū par manas mātes dzimšanas datumu un vietu. Tā ir birokratija, kuŗai Rietumu izpratnē nav nekāda sakara ar liberālismu.

„Ja apstākļi tādi, kā tad jūs vienā teikumā raksturotu pašreizējo stāvokli abu Eiropas pušu starpā?"

— Es teiktu, ka frontes ir sastingušas, ka abas puses klusībā ir samierinājušās ar pastāvošo stāvokli, kaut arī to formāli atsakās atzīt. Tas, piemēram, attiecas it sevišķi uz Rietumvāciju. Man nāk prātā vēl labāks piemers. Kad biju Helsinkos, sarunā ar somu ārlietu ministrijas augstu darbinieku ieminējos, ka, varbūt, būtu labi, ja izdotos krievus pārliecināt atvilkt savas raķešu un citu ieroču bazes no Baltijas valstu piekrastes tālāk Krievijas iekšiene. Somu šis ierosinājums tā pārsteidza, ka man bija jāatgādina, ka Igaunijas piekraste no Somijas ir tikai 100 km attālumā. Soma izturēšanās turpretī liecināja, ka viņa uztver Igaunija atrodas kaut kur nesasniedzamā tālumā — ja ne ģeografiski, tad katrā ziņā politiski. Soms šai gadījumā izrādījās „zviedriskāks" par mums, zviedriem.

„Vai no tā būtu jāsecina, ka Zviedrijā mazinājušās līdzšinējās tradicionālās izolācijas tieksmes?"

— Jā, to katrā ziņā var teikt. Zviedrija savu arvien vairāk sajūt par Eiropas sastāvdaļu. Domāju, ka arī Zviedrijas iestāšanās Eiropas Koptirgū ir tikai laika jautājums.

„Vai jūs uzskatāt ciešu Eiropas valstu savienību par politisku reālitāti?"

— Katrā ziņā. Vispirms tā jau tagad ir saimnieciska reālitāte. Ja visas Eiropas valstis reālizēs kopīgu saimniecisku ūniju, tas būs milzīgs saimniecisks spēks, kuŗam agri vai vēlu jāizteicas arī politiskajā plāksnē. Ņemiet, piemēram, Degollu. Viņam nav daudz atbalsta tā Francijas dominācijas plānos Eiropā, bet attieksmē uz Degolla ieteikto Eiropas neatkarīgo, kodolieročos bazēto aizsardzību, tai klusībā piekrīt vairums atbildīgo Eiropas valstsvīru. Esmu pārliecināts, ka Eiropas neatkarība aizsardzības laukā būs galvenais Degolla mantojums, kuŗu viņš Eiropai atstās pēc savas nāves.

Mūsu mīļā

Ludmila Albertiņa

aizsaukta mūžībā 1967. g. 28. maijā
St. Catharines, Ont., Kanadā

Skumjās

vīrs, meita, mazbērni un vīra māte dzimtenē

Kad tu pie manis krēslā neatnāc,
tad skumjas mani tumšiem spārniem māc.
(Fr. Bārda)

Ēgipte turpinās karu

Pēc trīs dienu ilgām cīņām karš Vidējos austrumos uzskatāms par beigušos, vismaz pasaules acīs, jo vienīgi Ēģiptes prezidents Nasers, kas cīņu pret Izraēlu uzskata par „svēto karu" joprojām gaida uz kaut kādu brīnumu, kas palīdzētu viņa sajukušajām vienībām. Hitleriskā bērnišķībā Nasers runā par vēl neredzētām Irakas un Sīrijas armijām, kuŗas mainīs visu kaŗa gaitu. Bet ir jau mazliet par vēlu, jo Izraēla apgalvo, ka sasniegusi visu, ko gribējusi. Pastāv pat iespēja, ka Izraēlas armija okupē Suecas kanāla joslu, ko, ASV un Pad. savienībai iejaucoties, Anglija un Francija neiespēja 1956. gadā.

Ar kaŗa darbību pret Izraēlu Nasers zaudējis divus savus labākos politiskos sabiedrotos. Kādreiz tā saukto neitrālo bloku vadīja Dienvidslavija, Indija un Ēģipte. Prezidents Tito pagaidām klusē, kas nenozīmē Ēģiptes aizstāvēšanu pašreizējā Vidējo austrumu situācijā. Indija turpretim pārsteidzoši nostājusies pret Naseru un iet pat tik tālu, ka apvaino Ēģipti mēģinājumā sākt trešo pasaules kaŗu.

Izraēlas militārās uzvaras priekšā diplomātiskā ziņā visnepatikamāk jūtas Maskava. Pad. savienība apgādāja Ēģipti ar ieročiem un citiem kaŗa materiāliem. Pad. savienība bija arī tā, kas sakūdīja Naseru. Un tāpat Pad. savienība bija tā, kas bez jebkādiem pierādījumiem mēģināja apgalvot, ka ASV un Anglija atbalsta Izraēlu. Maskava savos apvainojumos aizmirsās pat tik ļoti, ka neatcerējās pat faktu, ka Izraēlas gaisa spēki apgādāti ar franču, nevis angļu vai amerikāņu lidmašīnām.

Ņasera kūdīšanā un Arabu ligas vienotības stiprināšanā Pad. savienībai piekritusi ārkārtīgi svarīga loma. Maskava bija pilnīgi pārliecināta par arabu uzvaru, bet, kaŗam sākoties, izrādījās, ka ar ieročiem un kaŗa materiāliem vien nepietiek. Ar Izraēlas armijas disciplīnu arabi, protams, nevar mēroties. Nasers cerēja, ka visa arabu pasaule uzbruks Izraēlai vienā laikā no visām pusēm. Tas nenotika. Tiesi pretēji, kaŗa darbībai sākoties, Izraēla nepalika aizstāvēšanās pozicijās, bet pārgāja uzbrukumā, uz ko arabi nebija sagatavojušies, tāpat kā Nasers bija pārspekulējies, ka tās valstis, kas pieteica kaŗu Izraēlai, piemēram Alžīrija un Iraka, nekā vairāk arī nedarīs...

*

Kanadas ministru prezidents Pīrsons domā, ka miers Vidējos austrumos ir iespējams un arī panākams, bet tas sasniedzams vienīgi ar „četru lielo" sadarbību. Kanadas ministru prezidents ir viens no tiem pasaules politiķiem, kas gribētu redzēt ASV, Anglijas, Francijas un Pad. savienības valdību galvu konferenci ne tikai pašreiz aktuālā Vidējo austrumu jautājuma atrisināšanai, bet arī miera panākšanai Vietnamā.

PAMIERS SĀCIES ...

(Pārnesums no 1. lpp.)

Ēģipte, kuŗa atrodas tuvu totālai sakāvei, AN lēmumus vienkārši neievēro.

Nav šaubu, Apvienoto nāciju drošības padome turpinās runāt. Bet padomes 15 valstu savstarpējās domstarpības ir tik lielas, ka nekādi pozitīvi panākumi nav gaidāmi.

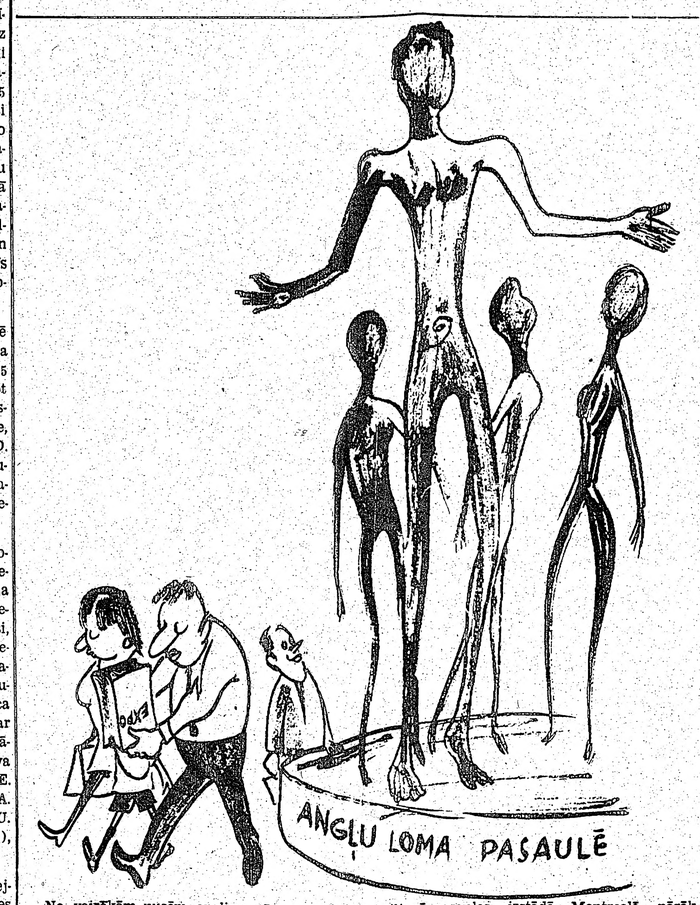

No vairākām pusēm angļiem pārmet, ka viņu paviljonā pasaules izstādē Montreālā pārāk daudz propagandēts nūdisms.
Latvieši Anglijas paviljonā: „Vismaz par mūsu zeltu viņi varēja apsegt savus plikņus!"
Ed. Keiša karikatūra

AKTUĀLAIS KANADĀ

★ Sakarā ar Kanadas pirmā ministru prez. sēra Džona A. Makdonalda 76. nāves gadu konservatīvo līderis Dž. Difenbēkers ar vairākiem parlamenta locekļiem un partijas pārstāvjiem svinīgā ceremonijā otrdien, 6. jūnijā, nolika vainagu Makdonalda statujas pakājē Otavas parlamenta priekšā. Kā zināms, angļu valodā uzvārdiem, kas sākas ar „Mac" ir dažāda rakstība, piem., Macdonald (sēra Džona uzvārda rakstība), McDonald un MacDonald. Vainagam pievienotajai kartītei, kā ziņo „The Globe & Mail", bijis uzraksts: „Sai Kanadas pastāvēšanas simtajā gadā MakDonalda darbība atzīta vairāk nekā jebkad iepriekš." Kartīte izgatavota Difenbēkera kancelejā. Laikraksts, ievietojot šī gadījuma aprakstu, pamatoti jautā — Who is MacDonald?

★ Tā kā arī Toronto skolotāji ir uz streika ceļa, izglītības valde apsver iespēju rudenī iesaistīt vidusskolu darbā pensionētos skolotājus. Atteikšanos no darba jau iesnieguši 1137 vidusskolu skolotāji, kas nevēlas pieņemt izglītības valdes algu piedāvājumus, to vidū 31 vicedirektors, 158 departamentu vaditāji un 931 skolotājs.

★ Sociālās un ģimeņu palīdzības departaments ziņo, ka 29. martā apstiprinātais brīvās jurīdiskās palīdzības likums guvis nepieredzētu atsaucību — 2 mēnešos iesniegti jau vairāk nekā 10.000 pieprasījumi. Departaments nespēj visus pieprasījumus pienācīgi pārbaudīt, Toronto arī nācies atvērt papildu birojus pieprasījumu apstrādāšanai, kas visvairāk ienāk no personām, kuŗas apsūdzētas alkohola pārmērīgā lietošanā un prostitūcijā. Toronto ik dienas ienāk ap 40 alkoholiķu un prostitūtu pieprasījumi pēc brīvas advokātu palīdzības.

★ Pēc pusotras stundas debatēm Toronto pilsētas pārvalde ar 13 pret 5 balsīm nolēma 1969. gadā izdarīt plebiscītu par loteriju legālizēšanu Toronto.

★ Transkanadas gāzes sabiedrība brīdina Kanadas austrumu provinces no iespējamas deggāzes racionēšanas nākamajā ziemā, ja nepasteidzinās jaunu rietumu-austrumu gāzes vada iekārtošanu. Pašreizējam stāvoklim turpinoties, sabiedrībai nebūs iespējams līgumos paredzēto deggāzes pievadījumu izdarīt ap 37 bilj. kubikpēdu apmērā.

★ Kanadas ievērojamākā zinātnieku organizācija — The Royal Society of Canada iecēlusi komisiju, lai apsvērtu šīs sabiedrības sadalījumu atsevišķās zinātņu un humanitārās akadēmijās.